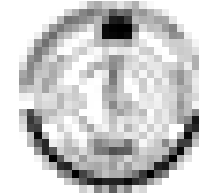

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ

Eğitimler, Belgeler, Anılar

Özcan KARABULUT
TÜRK-İŞ Eğitim Uzmanı

Gökhan EROL
TÜRK-İŞ Eğitim Uzman Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Açılması	7
2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Amaçları	8
2.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yönetmeliği.....	9
3. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yıllıkları	17
3.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde Okutulan Dersler	17
3.2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde Görev Yapan Akademisyenler	19
4. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ne Katılım Koşulları, Eğitim Verilen Sendikacılar ve Kolej'le İlgili Diğer Bilgiler	22
5. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Sona Ermesi ve TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi'nin Açılması.....	24
6. TÜRK-İŞ Genel Kurul Raporlarında Sendikal Eğitim ve TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji.....	27
6.1 TÜRK-İŞ 6. Genel Kurul	27
6.2 TÜRK-İŞ 7. Genel Kurul	40
6.3 TÜRK-İŞ 9. Genel Kurul	49
6.4 TÜRK-İŞ Yönetim Kuruluna Sunulan İcra Kurulu Raporu.....	67
7. Sendikal Eğitimler Üzerine Yazılan Makaleler	70
7.1. Sendikal Eğitim	70
7.2. Türkiye'deki İşçi Eğitim Seminerlerinin Kısa Bir Tarihçesi İle Metot, Maksat ve Şumulü.....	79
7.3. 1966 Yılı TÜRK-İŞ Eğitim Programı	86

TÜRK-İŞ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Bayındır Sokak No. 10

Yenişehir - Ankara

Tel : (0.312) 433 31 25 (4 hat)

Faks: (0.312) 433 68 09 - 433 85 80

<http://www.turkis.org.tr>

e-posta: turkis@turkis.org.tr

Aralık 2011

ISBN: 978-605-87587-3-5

Baskı:

Aydoğdu Ofset

Tel: (0.312) 395 81 44 (pbx)

8. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezunları.....	89
8.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezun Öğrencilerin Listesi	89
8.2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezunlarıyla Söyleşi	116
8.3. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Eğitimcilerinin Amları.	125
9. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezunları.....	127
10. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nden Fotoğraflar	155
11. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'yle İlgili Gazete Kupürleri...	165

SUNUŞ

Türk sendikacılık hareketinin bugün geldiği noktada, bir yüzyıla yaklaşan birikim ve deneyiminde ve çalışma barışının oluşmasında eğitim büyük bir öneme sahiptir. Sendikacılık eğitiminin, çağdaş sendikacılık felsefesine uygun bir şekilde yeniden ele alınmasını ve saptanacak hedeflerle günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir uygulamaya geçilmesi yolunda TÜRK-İŞ kuruluşundan bu yana önemli çalışmalarda bulunmuştur.

Türk sendikacılık hareketinin, çağdaş sendikacılık anlayışına uygun bir şekilde ve yüksek seviyede eğitim görmüş liderlerle takviye edilmesini sağlamak ve bu liderler aracılığıyla sendikacılık eğitimini geniş işçi kitlelerine yaymak TÜRK-İŞ'in başlıca hedeflerinden birisi olmuştur.

TÜRK-İŞ, temsil ettiği işçilerin eğitilmesi sorununu ilk ele aldığı yıllarda, çabasını özellikle üç ana ilke etrafında toplamıştır. Bunlar; sendika üyelerine, sendikacılığın temel ilke ve çalışmalarını anlatmak ve bu yolla bilgili, faal üyeler meydana getirmek; alt kademe yöneticilerini toplu pazarlık ve sendika idaresi konusunda eğitime tabi tutarak bilgili, sorumlu bir lider (yönetici) grubu yetiştirmek ve yöneticilerine, ekonomik ve sosyal sorunlarını anlatmak, onları sendikal bilinç etrafında toplanmaya çalışmaktır. TÜRK-İŞ, belirlediği ilkeler ışığında birçok eğitim çalışması düzenlemiştir.

20 Nisan 1966'da faaliyete geçirilen "TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji" bu konuda oluşan ihtiyaca cevap vermesi ve boşluğu doldurması açısından çok önemlidir. Sendikacılık Koleji'nin amaçları Kolej yönetmeliğinde şu şekilde belirtilmiştir: "Sendika yöneticilerini ve görevlilerini kifayetli ve mesuliyetli yöneticiler olarak yetiştirmek; Türkiye'de işçi eğitimini mükemmelleştirmek; öğrencilerin sosyal ve özel durumlarını yakinen izlemek, onları ideal birer işçi namzedi olarak her bakımdan desteklemek."

Bu yayımla, TÜRK-İŞ'in tarihinde çok önemli bir yere sahip olan TÜRK-İŞ Sendikacılık Kolejinin tanıtılması ve Konfederasyonumuzun 1960'lı yıllardan bu yana uyguladığı eğitim politikasını, Kolejin çalışmalarını ön plana çıkararak aktarmak ve bu yolla tarihe ışık tutmak amaçlanmıştır. Dileğimiz, o yıllardan bakarak geleceğe ait plan ve programlarımızı bilinçli ve bilgili bir şekilde gerçekleştirmektir. Saygılarımızla.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Açılması

Hazırlıklarına 1963 yılında başlanan TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 27 Ocak-6 Şubat 1965 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenen TÜRK-İŞ 5. Genel Kurulunda alınan karar ile 20 Nisan 1966 tarihinde, Ankara Atatürk Orman Çiftliği'ndeki Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na bağlı eski bira fabrikası olan binada, AID¹ (Uluslararası Kalkınma Ajansı) Direktörü James Grant'ın da katıldığı bir törenle açıldı.

Koleji'nin 1964'te faaliyete geçirilmesi planlanmıştı, fakat Koleji için uygun görülen, Ankara Atatürk Orman Çiftliği'ndeki Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na bağlı eski bira fabrikası olan bina, hukusal problemlerden dolayı TÜRK-İŞ'e ancak 1965 Eylül'ünde devredilebildi.

TÜRK-İŞ Dergisi'nin 1966 yılı Nisan ayı sayısında açılışa ilişkin şu bilgiler yer almaktaydı: "TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji nisan ayı içinde Türk işçi hareketinin hizmetine girecektir. Kolejin son hazırlıkları tamamlanmış, ders verecek hocalar tespit edilmiştir. Üç ay süreli birinci kursta ders verecek yabancı sendikacı da yurdumuza gelmiştir. Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB)²

1 Agency for International Development: 1961'de ABD Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulmuş; tarım, sanayi, nüfus, eğitim, çalışma ilişkileri vb. alanlarda uluslararası düzeyde faaliyet yürüten, sendikal açıdan özellikle 1960'lı yıllarda TÜRK-İŞ ile kurduğu yoğun ilişkilerle tanınan, Amerikan hükümetine bağlı resmi örgüt. 1979'dan sonra OECD bünyesine alındı. AID'nin Türkiye sendikacılık hareketine belli bir biçim ve yön vermeye dönük faaliyetleri, TÜRK-İŞ'in henüz kuruluş aşamasında olduğu 1951 yılında başladı ve İşçi Eğitim Projesi'nin uygulamaya konduğu 1954 yılında yeni bir evreye girdi. *Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi, 1. Cilt, sayfa 24*

2 Deutscher Gewerkschaftsbund. Almanya'nın en büyük işçi sendikaları konfederasyonu. 1949'da İkinci Dünya Savaşı sonrasında dört ayrı işgal bölgesine ayrılmış olan Almanya'nın İngiliz bölgesinde kuruldu. 1950'de tüm Federal Almanya Cumhuriyeti çapında örgütlenmeye başladı. Sendikal birlik oluşturamama yüzünden, II. Dünya Savaşı öncesinde Nazizm döneminde yaşanan olumsuz deneyimlerden çıkarılan dersler, Almanya işçi sınıfını birlik sendikası olarak tek bir konfederasyonda örgütlenmeye yöneltti. Bu nedenle Federal Almanya'daki örgütlü işgücünün büyük çoğunluğu DGB çatısı altında toplandı. 1989'dan sonra, varlığı sona eren Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde örgütlü bulunan FDGB'nin (Alman Özgür Sendikalar Birliği) üyeleri de büyük ölçüde DGB'ye katıldı.

tarafından gönderilen Wilhelm Kober'den başka, Uluslararası Kalkınma Teşkilatı nezdindeki ekonomistlerden Mr. John Saks ve aynı teşkilattan Mr. J. Manson da Kolej'de öğretmenlik yapacaklardır.”³

2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Amaçları

18 Nisan 1966 tarihli TÜRK-İŞ haber bülteninde Kolej'in kuruluşu ve amaçlarıyla ilgili şu haber yer aldı: “Uzun bir süreden beri hazırlıkları yapılan TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 20 Nisan 1966 Çarşamba günü Orman Çiftliği'ndeki binasında yapılacak bir törenle eğitime açılacaktır. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji bir yıl içinde üçer ay devam edecek kurslarla, Türk Sendikacılığının yüksek seviyedeki eğitim ihtiyacını karşılayacaktır. Yirmi beş sendikacının devam edeceği kurslarda, ekonomi, iş hukuku, toplu pazarlık, sosyal sigortalar ve beşeri münasebetler konuları ele alınacak, nazari dersler ayrıca grup çalışmaları ve tetkik gezileri ile takviye edilecektir.”

Sendikacılık Koleji'nin amaçları Kolej yönetmeliğinde şu şekilde belirtilmişti: “Sendika yöneticilerini ve görevlilerini kifayyetli ve mesuliyetli yöneticiler olarak yetiştirmek; Türkiye'de işçi eğitimi ni mükemmelleştirmek; öğrencilerin sosyal ve özel durumlarını yakinen izlemek, onları ideal birer işçi namzedi olarak her bakımdan desteklemek.”

DGB, ilk olarak sendikaların demokratik bir yapıya sahip olmalarını, hükümetlerden, politik partilerden, dinsel örgütlerden, yerel yönetimlerden ve işverenlerden bağımsız olmalarını, özgür devlet düzenine, temel hak ve özgürlüklere ve sendikal hareketin bağımsızlığına saygılı olmayı benimsemiştir. SPD'ye (Alman Sosyal Demokrat Partisi) doğrudan bağlı olmamakla birlikte, kadroları açısından sosyal demokratlara yakındır.

DGB bünyesinde her biri ayrı işkolunda kurulu 17 işkolu sendikasını barındırır. Merkezi bir yapıya sahiptir. Kendisini oluşturan sendikalar gibi, eyalet ve federal devlet düzeyinde hiyerarşik bir yapıya göre örgütlüdür. Konfederasyonun 8 milyon dolayında üyesi vardır. *Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi, 1. Cilt, sayfa 303*

3 Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı, 1998, 3. Cilt, syf. 352

2.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yönetmeliği

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Sendikacılık Koleji Yönetmeliği 1966 yılında yayımlandı. Yönetmeliğin orijinal metni aşağıdaki gibidir.

TÜRK-İŞ TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU SENDİKACILIK KOLEJİ YÖNETMELİĞİ

I- KOLEJİN HUKUKİ DURUMU

Ankara'da açılmış bulunan (TÜRK-İŞ; “Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu” Sendikacılık Koleji) Ankara 11 inci Noterliğinin 7 Mayıs 1964 gün ve 4882 sayı ile hazırlanmış olan (Resen tesis sene-di) ne dayanılarak, T.C Ankara Asliye 10. Hukuk Hakimliğinin 11 Mayıs 1964 gün ve 964/490 Esas ve 964/302 sayılı Kararıyla Mahkeme Siciline kaydedilmek suretiyle 20 Nisan 1966 günü fiilen eğitime başlatılarak açılmış olacaktır.

Okulun kısaltılmış adı yoktur.

Adresi: TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ

Atatürk Orman Çiftliği

Ankara

II- KOLEJİN EĞİTİM GAYESİ:

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 2 esas maksada göre tesis edilmiştir.

- 1) Sendika yöneticilerini ve görevlilerini kifayyetli ve mesuliyetli yöneticiler olarak yetiştirmek suretiyle, Türkiye'de kuvvetli, hür ve demokratik sendika hareketini yükseltmek.
- 2) Öğrencileri, işçi eğitim usul ve tekniklerine göre yetiştirerek Türkiye'de işçi eğitimi ni mükemmelleştirmek.

Bu iki ana gaye kapsamı dışında, öğrencilerin sosyal ve özel durumlarını yakinen izlemek, onları ideal birer lider namzedi olarak her bakımdan desteklemek görevi de Kolej programının içinde mütalaa edilir.

III- KOLEJ İDARESİ:

Kolej Sevk ve İdaresi:

Bu husus, yetkili idari organlar tarafından kadrosu tespit edilmiş olan (Kolej idarecileri) ile yapılacaktır. Bu maksatla tespit edilmiş bulunan kadroya göre:

1) Kolej Müdürü:

Yönetim Kurulu tarafından tayin edilir. Koleji, eğitim, bakım, ve-
rimlilik ve gelişme yönlerinden idare eder.

Vazifesinin yapılması için muhtaç bulunduğu idari, teknik, lojistik ihtiyaçlarını, Yönetim Kurulu Başkanlığına, zamanında raporla bildirir ve ihtiyaçların kısa zamanda ikmalini takip ederek sağlar.

2) Sekreter:

Kolejin eğitim ve idaresi ile ilgili hususatın, dosyalama esaslarına göre yazılmasını, hazırlanmasını, imzadan çıkartılarak sevkini ve kayıt işlemlerinin her an tetkike hazır durumda bulundurulmasını düzenler. Kolej talimatına ve Müdürün vereceği vazifelere göre hareket eder. Vazifesinin icrasında, Kolej Müdürüne karşı sorumludur.

3) Tercüman:

Kolejde, yabancı uzmanlar tarafından verilecek derslerin tercümelerini yapar, derslere ait soru ve cevapların yabancı hoca ile öğrenciler arasında intikalini sağlar. Kolejın yabancı dil muhaberatının tercümelerini hazırlar ve icabında yazar. Kolej talimatı esaslarına göre hareket eder. Vazifesinin icrasında Kolej Müdürüne karşı sorumludur.

4) Teknisyen:

Kolej tedrisatının lüzum his ettirdiği yardımcı eğitim malzemesini tamamen işler vaziyette, temiz ve her an bakımlı ve kullanışa hazır bulundurmaktan ve işletilmesinden sorumludur. Koleje ait vasıtanın

bakım, sevk ve idaresinden Kolej Müdürüne karşı sorumludur. Koleje ait her nevi muhaberatı, sekretere ulaştırır ve tevziatında sekretere yardım eder.

5) Müstahdemler:

Kolej için geçerli olan devamlı talimata göre ve Kolej Müdürünün vereceği emirler dairesinde hareket ederler. Vazifelerinin icrasına ait özel talimat Kolej Müdürü tarafından hazırlanır.

6) Kadro Personelinin Özel İşlemleri:

Ödenekler sağlık ve çeşitli yardımlar, kooperatif ve emsali hususlar, TÜRK-İŞ Muhasebe Dairesi tarafından yürütülür.

7) Kadro Personeli için Kolejde Günlük Mesai:

Sabahları saat : 08.30 da başlar
Akşamüzeri saat : 18.30 da biter
Cumartesi günleri saat : 13.30 da biter.

IV- ÖĞRENCİLERE AİT HÜKÜMLER:

Sendikacılık Yüksek Bir Sanattır. İlmî Esaslara Dayanan Serbest ve Devamlı Yaratıcı Bir Faaliyettir. Şahsi Kabiliyeti Daima Yüksek ve Ciddi İstekler Karşısında Bulundurur. Bu itibarla sendikacı, gayet kuvvetli, bir ahlaka, sarsılmaz bir irade ve azme, hadiseler karşısında inisiyatifini kullanmak suretiyle karar vermek mesuliyetini taşıyacak vasıflara sahiptir. Bilhassa fert ve toplum ruhuna nüfuz etmesini bilmek ve sağlam bir disiplin ile Yüksek bilgiye sahip olmak, sendikacının en başta gelen hususiyetleridir.

A- Öğrencilerin Seçilmesi:

Gelecekte sendikalara liderlik yapacak olan bugünün öğrencilerini seçerken aşağıdaki vasıflar aranmaktadır:

1) Mesleki hayatında ahlak ve fazileti ile tanınmış olmak. Haysiyet kıracak hiçbir hali zuhur etmemiş bulunmak.

- 2) Noksansız bir vazife anlayışına ve Yöneticilik kabiliyetine sahip bulunmak.
- 3) En az ilkokulu bitirmiş olmak ve fakat bilahare mesleki hayatında şahsen kendisini ansiklopedik tarzda yetiştirmiş olmak.

Yukarıdaki hususlar, sendikaların icra kurulları tarafından, Kolej eğitimine sevk edilecek zevat hakkında aranmış olacak ve (kişiye özel) olarak TÜRK-İŞ Başkanlığına yazı ile bildirilecektir.

Başkanlıkça yapılacak seçim sonucuna göre öğrencilerin koleje sevk edilmeleri sendikalara bildirilecektir.

B- Kolejde günlük işler:

Kolejde öğrenciler, yatılı olarak bulunurlar.

İstisnasız olarak Ankara dışından gelmiş bulunan ve Ankara da kendi evi, ailesi bulunmayan bütün öğrenciler hafta sonları dahi kolejde ikamete mecburdurlar.

Öğrenciler:

Evcı çıkan öğrenciler mesainin başlama saatinde Kolejde bulunurlar.

C- İaşe İşleri:

Öğrenciler sabah kahvaltılarını, öğle ve akşam yemeklerini Kolej için hazırlanmış olan sisteme göre topluca yemek mecburiyetindedirler.

Bu maksatla:

Sabah kahvaltısı her gün saat 08.00 = 08.30 arası
Öğle yemeği her gün saat 12.30 = 13.30 “
Akşam yemeği her gün saat 18.30 = 20.00 “

Merkez lokantasına verilmiş olan talimata göre bitim saatlerinde sofralar derhal kaldırılacaktır. Hiçbir suretle bu saatlerin 1 dakika

dahi değiştirilmesi hususunda hiçbir öğrenci, müessese nezdinde asla hiçbir teşebbüste bulunamaz. Buna göre zamanında yemeğe gelmiş olmak zaruridir.

Kolej için kahvaltı ve yemek servisleri bakımından, Atatürk Orman Çiftliği Merkez Lokantası ile bir angajman yapılmıştır. Lokanta, ilk giriş yerindeki küçük salonu bu maksatla koleje tahsis etmiştir. Öğrenciler bu salonda, yukarıda bildirilen saatler içinde kahvaltı ve yemeklerini yiyeceklerdir. Bu salona giriş çıkış ve yemek masasında hareket tarzı, yemek adabı, en üstün ve nezih bir muâşeret içinde cereyan ederek, sendikacı, her sahada olduğu gibi sosyal sahada da etrafına örnek olacaktır.

Öğrenciler bu salonda hiçbir suretle hiçbir cins içki, veya aperatif alamazlar, sureti katiyete yasaktır. Yemekten önce, aperatif almak isteyenler lokantanın umumi kısmında oturup arzularına göre hareket eder ve yemek zamanı itinalı bir şekilde koleje ait salona gelir yemeklerini yerler.

D- İzin İşleri:

Bütün öğrenciler için koleje devam kayıtları, yukarıda açıklanmıştır. Bununla beraber, öğrenciler, akşam yemeklerinden sonra (saat 20.00'de biteceğine göre) saat 23.30'a kadar izin kullanabilirler.

E- İş yerlerinden ayrılma ve koleje katılma:

Öğrenciler, kendilerine sendikalarınca verilecek talimata göre hareket ederler ve zamanında (TÜRK-İŞ, Selanik Cad. 6/1) Merkezinde bulunurlar.

Her öğrenci, beraberinde bir valiz içinde 3 kat yedek çamaşır, terlik, pijama, havlu, çorap, gömlek, mendil, kravat, tıraş takımı, sabun ile günlük elbisesinden başka 1 kat elbise ve lüzumlu gördüğü sair ihtiyaçları ile beraber 1 evrak çantası (kitaplar ve notlar için) beraber getirecektir.

F- Günlük kıyafet ve Münasebetler, Özel İşler:

1) Günlük Kıyafet:

Her öğrenci, kolejin günlük çalışma programında yazılı işlerin saatlerine göre hareket eder. Öğrenciler her gün muntazam kılık kıyafetli, hergün tıraş olmuş, saçlar taranmış, kravatlı, ayakkabılar temiz bulunurlar, ütüsü iyice bozulmuş pantolonla, kravatsız durumda bulunamazlar.

2) Her öğrenci birbiriyle umumi yerlerde bilhassa sınıfta, arkadaşlığa dayanan bir münasebet hududundan fazlasını aşamaz. Derslerde, seminerlerde olduğu gibi nispeten yumuşak bir hava olmayıp, bu itibarla sınıf nizamı, daha ağır metotlarla uygulanacaktır. Ders saati içinde sigara içilmez, kendi aralarında mevzu ile alakalı olsa dahi, konuşulmaz, sualler ancak hocaya sorulur.

Grup çalışmaları ve müzakereler öğrencilere zamanında verilecek talimata göre yürütülür.

Bilhassa Kolej dışındaki zamanlarda öğrenciler, taşıdıkları hüviyetin ve kendilerini bekleyen istikbaldeki vazifelerinin icabettirdiği vekarı, gerek bilgi, gerek tavır ve hareketleriyle daima muhafaza edeceklerdir.

3) Özel İşler:

a) Mektuplaşma ve muhabereleler:

Her öğrenci, mektup adresi olarak Kolejın adresini bildirir: (TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, Atatürk Orman Çiftliği, Ankara)dır. Öğrenciler, mektuplarını postaneye kendileri verirler.

Mektuplar ise, Kolej tarafından postaneden alınır ve öğrencilere verilir.

Okulda mevcut kumbaralı telefona jeton atmak suretiyle Ankara içindeki telefon görüşmeleri yapılır. Şehirlerarası konuşmalar için, Çiftlik postanesine gidilir.

b) Hastalık İşleri:

Öğrencilerin fazla rahatsızlıkları halinde, bira fabrikası tabibince kendilerine gereken tedavi tatbik edilir veya gerekirse ilgili hastaneye sevk edilirler.

c) Ödenekler:

Öğrencilere, muhasebe tarafından uygun şekilde günlük harçlık için ödemeler yapılır.

d) Banyo ve çamaşır işleri:

Öğrenciler, kendileri için hazırlanmış olan duşlardan faydalanırlar. Bu maksatla her öğrenciye 1 büyük vücut havlusu ve 1 küçükbaş havlusu teslim edilecektir. Bu havlular, eğitim dönemi bitiminde Kolej idaresine teslim edilecektir. Her öğrenci kendi çamaşırını, izini zamanlarında bir temizleyiciye verir, temizlettirir.

e) Okuma İşleri:

Her öğrenci, Kolej kütüphanesinden istediği kitabı alarak istifade eder. Yalnız alınan kitabın kim tarafından, ne zaman alındığı ve ne zaman yerine konulacağı, kütüphanenin hemen önündeki deftere yazılır ve zamanında yerine konulunca, bu kayıt çizilir ve yanına imza edilir.

f) Vazifelerin yapılması:

Yazılı vazifeler için öğrencilere, Kolej idaresince kağıtlar verilir. Vazife kağıtlarının standart şekilde nasıl hazırlanması ve vazifelerin nasıl yazılması gerektiği, öğrencilere sırası gelince izah edilir ve bu standart daima esas tutulur.

g) Kayıtlar, özlük dosyaları:

Kolejde, her öğrenciye bir numara verilir ve buna göre kendisi için bir dosya açılır ve bir fiş hazırlanır. Bu dosyada öğrencinin eğitim devresi zarfındaki bütün gidişatı ve fişte de, şahsi ve medeni durumu ile ilgili bütün kayıtlar bulunur.

V- EĞİTİM İŞLERİ:

A) Sistem:

Kolejin yukarıda bahsedilmiş olan 2 ana gayesine göre Türkiye Üniversitelerinin de ilgili otoriteleri ile işbirliği yapılarak, yeterli görünen bir eğitim programı meydana getirilmiştir. Bu programa göre eğitim süresi 13 haftadır.

13'ncü hafta sonunda öğrencilere derecelerine göre diplomaları verilir. Kolej senede 4 devre eğitim yapar.

B) Devamlılık:

Öğrencilerin, nazari derslere 2 haftadan fazla devam edemedikleri hallerde kolej idaresi tarafından (öğrenime devam edemez) kaydıyla kolejle ilgileri kesilir.

Devamsızlığın sebeplerine göre, öğrenci hakkında işlem yapılır.

C) Kitaplar Notlar ve Kırtasiye:

Ders programlarına göre ilgili kitaplar notlar ve kırtasiye, Kolej idaresince öğrencilere tevzi edilir.

D) Yardımcı Eğitim Malzemesi:

Bütün malzeme, öğrencilerin ve müteakip devrelere katılacakların istifadelerine tahsis edileceği için, herkes tarafından dikkatle kullanılmalı gerekir. Kolej hem bir eğitim müessesesi, hem de bir aile yuvası olduğundan her öğrenci her yeri her an temiz bulundurmalı ve böyle bir ruhun kolejde yaşatılmasına oranın bir mensubu olarak herkes elbirliğiyle yardımcı olmalıdır.

E) Eğitim programı:

Hafta, gün ve saatlere bölünmüş eğitim programı, hocaları da gösterilmiş olarak düzenlenmiştir. Öğrencilere kolejde verilecektir.

F) Eğitim Kurulu:

Her 13 haftalık devre zarfında kolej için devamlı bulunacak bir yabancı uzman ile ayrıca muhtelif üniversitelerimizden ders vermeye gelecek olan profesörler, eğitim kadrosunu teşkil ederler. Bunların dışında program harici konulmuş bazı dersler için yine Ankara da ki yabancı Misyonlardan hocalar temin edilmiştir.

VI- TÜRK-İŞ, 1966 yılı başında kendi camiasına, mütevazı bir gayret eseri olarak hazırladığı (Sendikacılık Koleji) sunmakla şeref duyar.

3. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yıllıkları

3.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde Okutulan Dersler

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 20 Nisan 1966 tarihinde, Prof. Dr. Cahit Talas tarafından verilen "Sosyal Politikaya Giriş" dersi ile eğitim yolculuğuna başladı. Kolej'de verilen dersler bir yıl içinde 3'er aylık dönemler halinde devam eden 4 ayrı kurs programından oluşmuştu.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1966-1967 Birinci Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1966-11 Nisan 1967 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardı: İş Hukuku (55 saat), Sosyal Güvenlik (13 saat) Sosyal Politikaya Giriş (10 saat), Dünyada ve Türkiye'de Sendikacılık (24 saat), Çalışma Ekonomisi ve Sendikaların İktisadi Tesirleri (55 saat), İktisat (27 saat), Kooperatifçilik (8 saat), Sosyal Sigortalar (16 saat), Beşeri Münasebetler (6 saat), Beslenme (15 saat), İngilizce (43 saat), Hitabet (6 saat), Sendika Maliyesi (12 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (8 saat), TÜRK-İŞ (9 saat), İşçi Sağlığı ve İşyeri Emniyeti (8 saat) AID ve Yabancı Uzmanların Konferansları (18 saat), Yönetim Dersleri (33 saat).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 İkinci Yılığında bilgileri göre, 12 Nisan 1967-10 Nisan 1968 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardı: İş Hukuku (33 saat), Grev ve Lokavt (22 saat), Sosyal Politikaya Giriş (11 saat), Sosyal Güvenlik (12

saat), Dünyada ve Türkiye’de Sendikacılık (18 saat), Çalışma Ekonomisi ve Sendikaların İktisadi Tesirleri (43 saat), İktisat (30 saat), İşçi Sağlığı ve İşyeri Emniyeti (14 saat), Kooperatifçilik (14 saat), Sosyal Sigortalar (18 saat), Kültür Gelişmeleri (12 saat), Beşeri Münasebetler (10 saat), İngilizce (50 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (8 saat), Sendika Maliyesi (12 saat), AID ve Yabancı Uzmanların Konferansları (23 saat), Haberleşme (23 saat), Yönetim Dersleri (18 saat).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1968-1969 Üçüncü Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1968-20 Nisan 1969 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardır: İş Hukuku (35 saat), Grev ve Lokavt (22 saat), Sosyal Politikaya Giriş (15 saat), Sendikalar Hukuku (18 saat), Çalışma Ekonomisi ve İş Piyasası (40 saat), İktisat (30 saat), İşçi Sağlığı ve İşyeri Emniyeti (12 saat), Kooperatifçilik (21 saat), Sosyal Sigortalar (24 saat), İngilizce (36 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (9 saat), Plan Tekniği (6 saat), Beşeri Münasebetler (9 saat), Sendika Maliyesi (9 saat), Haberleşme (15 saat), AID ve Yabancı Uzmanların Konferansları (18 saat), Yönetim Dersleri (24 saat).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1969-1970 Dördüncü Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1969-20 Nisan 1970 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardır: İş Hukuku (35 saat), Grev ve Lokavt (22 saat), Sosyal Politikaya Giriş (15 saat), Sendikalar Hukuku (18 saat), Çalışma Ekonomisi ve İş Piyasası (40 saat), İktisat (30 saat), İşçi Sağlığı ve İşyeri Emniyeti (12 saat), Kooperatifçilik (21 saat), Sosyal Sigortalar (24 saat), İngilizce (36 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (9 saat), Plan Tekniği (6 saat), Beşeri Münasebetler (9 saat), Sendika Maliyesi (9 saat), Haberleşme (15 saat), AID ve Yabancı Uzmanların Konferansları (18 saat), Tarım ve Toprak Reformu (24 saat), Yönetim Dersleri (24 saat).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1970-1971 Beşinci Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1970-20 Nisan 1971 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardır: İş Hukuku (35 saat), Grev ve Lokavt

(22 saat), Sosyal Politikaya Giriş (15 saat), Sendikalar Hukuku (18 saat), İş Piyasası (40 saat), İktisat (30 saat), İşyeri Emniyeti (6 saat), Kooperatifçilik (21 saat), Sosyal Sigortalar (24 saat), Anayasa Hukuku (24 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (9 saat), Plan Tekniği (6 saat), Beşeri Münasebetler (9 saat), Sendika Maliyesi (9 saat), Haberleşme (15 saat), İşçi Sağlığı ve Beslenme (9 saat), Tarım ve Toprak Reformu (24 saat), Çeşitli Uzmanların Konferansları (12 saat), Yönetim Dersleri (24 saat).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1971-1972 Altıncı Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1971-20 Nisan 1972 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardır: İş Hukuku (35 saat), Grev ve Lokavt (22 saat), Sosyal Politikaya Giriş (15 saat), Sendikalar Hukuku (18 saat), İş Piyasası (40 saat), İktisat (30 saat), İşyeri Emniyeti (6 saat), Kooperatifçilik (21 saat), Sosyal Sigortalar (24 saat), Anayasa Hukuku (24 saat), İktisadi Devlet Teşekkülleri (9 saat), Plan Tekniği (6 saat), Beşeri Münasebetler (9 saat), Sendika Maliyesi (12 saat), Haberleşme ve Halkla İlişkiler (15 saat), İşçi Sağlığı ve Beslenme (9 saat), Tarım ve Toprak Reformu (24 saat), Çeşitli Uzmanların Konferansları (12 saat), Yönetim Dersleri (24 saat).

3.2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji’nde Görev Yapan Akademisyenler

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 Birinci Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1966-11 Nisan 1967 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji’nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Prof. Dr. Hicri Fişek, Prof. Dr. Hamide Topçuoğlu, Doç. Dr. Gürkan Çelebican, Doç. Dr. Cevat Geray, Asis. Dr. Rüçhan Işık, Asis. Dr. Vahdet Aydın; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Prof. Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Besim Üstünel, Prof. Dr. Sefa Reisoğlu, Prof. Dr. Sait Kemal Mimaroglu, Nurettin Sevin; Ankara Üniversitesi, İktisadi ve Ticari İlimler Yüksek Okulu: Prof. Dr. Fahri Halil Örs; Ortadoğu Teknik Üniversitesi: Prof. Dr. Arif Payashoğlu; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Prof.

Dr. Sabahaddin Zaim, Doç. Dr. Ekmel Zamil; Müesseseler: Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk, Dr. Cahit Erkan, Dr. İsmail Topuzoğlu, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Selahaddin Özmen; Yabancı Eğitimciler.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 İkinci Yılığında bilgileri göre, 12 Nisan 1967-10 Nisan 1968 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji'nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Prof. Dr. Hicri Fişek, Prof. Dr. Hamide Topçuoğlu, Doç. Dr. Gürkan Çelebican, Asis. Dr. Rüçhan Işık; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Prof. Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Besim Üstünel, Prof. Dr. Reşat Aktan, Prof. Dr. Sefa Reisoğlu, Prof. Dr. Sait Kemal Mimaroğlu, Doç. Dr. Cevat Geray, Doç. Dr. Ruşen Keleş, Doç. Dr. Orhan Türkay, Asis. Dr. Vahdet Aydın, Nurettin Sevin; Ankara Üniversitesi, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi: Prof. Dr. Fahri Halil Örs; Ortadoğu Teknik Üniversitesi: Prof. Dr. Arif Payaslıoğlu, Prof. Dr. Yorgi Demirgil; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Prof. Dr. Sabahaddin Zaim, Doç. Dr. Ekmel Zamil, Doç. Dr. Nusret Ekin, Doç. Dr. Nevzat Yalçıntaş, Asis. Dr. Turhan Yazgan; Müesseseler: Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk, Dr. Cahit Erkan, Dr. İsmail Topuzoğlu, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Selahaddin Özmen, Orhan Berk, Ertuğrul Gür, Ahmet Atılgan; Yabancı Eğitimciler.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1968-1969 Üçüncü Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1968-20 Nisan 1969 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji'nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Prof. Dr. Hicri Fişek, Prof. Dr. Hamide Topçuoğlu, Doç. Dr. Gürkan Çelebican, Doç. Dr. Fikret Eren, Doç. Dr. Yılmaz Ergenekon, Asist. Dr. Rüçhan Işık; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Prof. Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Besim Üstünel, Prof. Dr. Reşat Aktan, Prof. Dr. Sefa Reisoğlu, Prof. Dr. Sait Kemal Mimaroğlu, Doç. Dr. Cevat Geray, Doç. Dr. Ruşen Keleş, Doç. Dr.

Orhan Türkay, Doç. Dr. Vahdet Aydın, Nurettin Sevin; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Prof. Dr. Sabahaddin Zaim, Doç. Dr. Ekmel Zamil, Doç. Dr. Nusret Ekin, Doç. Dr. Nevzat Yalçıntaş; Müesseseler: Dr. Cahit Erkan, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Selahaddin Özmen, Kamil Turan, Erkan Türkmen, Nejat Ölçen, Yabancı Eğitimciler.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1969-1970 Dördüncü Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1969-20 Nisan 1970 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji'nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Prof. Dr. Hicri Fişek, Prof. Dr. Hamide Topçuoğlu, Doç. Dr. Gürkan Çelebican, Doç. Dr. Fikret Eren, Doç. Dr. Yılmaz Ergenekon, Doç. Dr. Rüçhan Işık, Doç. Dr. Seyfullah Ediz, Asist. Sarper SÜZEK; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Prof. Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Besim Üstünel, Prof. Dr. Reşat Aktan, Prof. Dr. Sefa Reisoğlu, Prof. Dr. Sait Kemal Mimaroğlu, Doç. Dr. Cevat Geray, Doç. Dr. Ruşen Keleş, Doç. Dr. Orhan Türkay, Doç. Dr. Vahdet Aydın, Nurettin Sevin; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Prof. Dr. Sabahaddin Zaim, Doç. Dr. Ekmel Zamil, Doç. Dr. Nusret Ekin, Doç. Dr. Nevzat Yalçıntaş; Müesseseler: Agah Oktay Güner, Şükrü Akgüngör, Orhan Türköz, Dr. Cahit Erkan, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Selahaddin Özmen, Kamil Turan, Erkan Türkmen, Nejat Ölçen, Yabancı Eğitimciler.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1970-1971 Beşinci Yılığında bilgileri göre, 20 Nisan 1970-20 Nisan 1971 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji'nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Doç. Dr. Ergun Özbudun, Doç. Dr. Seyfullah Ediz, Asist. Sarper Süzek; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Doç. Dr. Orhan Türkay; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Doç. Dr. Ekmel Zamil; Müesseseler: Mukbil Birerçin, Agah Oktay Güner, Dr. Cahit Erkan, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Nejat Ölçen, Çeşitli Uzmanlar.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1971-1972 Altıncı Yıllığı'ndaki bilgilere göre, 20 Nisan 1971-20 Nisan 1972 tarihleri arasında Sendikacılık Koleji'nde ders anlatan akademisyenlerin adları şöyledir: Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi: Prof. Dr. Turhan Esener, Doç. Dr. Fikret Eren, Doç. Dr. Ergun Özbudun, Doç. Dr. Seyfullah Ediz, Asist. Sarper Süzek; Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi: Prof. Dr. Ruşen Keleş, Doç. Dr. Orhan Türkay; İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi: Doç. Dr. Ekmel Zamil; Müesseseler: Mukbil Birerçin, Dr. Cahit Erkan, Selahaddin Turla, Ömer Aloglu, Nejat Ölçen, Ertuğ Sağlam, Metin Ogan; Çeşitli Uzmanlar.

Nisan 1966 TÜRK-İŞ dergisinde, yukarıda adları sıralanan akademisyenlerin yanı sıra Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB) tarafından gönderilen Wilhelm Kober ve Uluslararası Kalkınma Teşkilatı'ndan (AID) ekonomist John Saks ile J. Manson'ın da kolleje öğretmenlik yapacağı bilgisine yer verilmiştir.

Ekim 1966 TÜRK-İŞ dergisinde, Sendikacılık Koleji'nin 21 Eylül 1966 tarihinde öğrenime başlanan dördüncü döneminde, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) kanalıyla İngiliz sendikacılığında tanınan bir ad olan George Aitken'in Uluslararası Sendikacılık ve Sendikal Araştırma konularında konferans vermek ve Kolej idaresine yardımcı olmak üzere üç ay süreyle Ankara'ya geldiği bilgisine yer verilmiştir.

4. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ne Katılım Koşulları, Eğitim Verilen Sendikacılar ve Kolej'le İlgili Diğer Bilgiler

TÜRK-İŞ tarafından teşkilata gönderilen 3.5.1972 gün ve 72/891-29 sayılı genelgede, Kolej'de eğitime katılacakların durumuna ilişkin şu bilgiler veriliyordu: "Öğrencilerin Ankara'ya geliş-dönüş yol ücreti, 2. mevki kuşetli tren üzerinden veya kıyasen, kendi teşkilatı tarafından kendilerine verilecektir. Öğrencilerin kayıp yevmiyeleri aylık olarak hesap edilecek ve ilk aya ait mablağ, hareketlerinden önce kendilerine verilecek ve her ay sonunda müteakip aylıkları, PTT kanalıyla kolej adresine göre ilgili teşkilat tarafından gönderilecektir.

"Öğrenciler, öğle ve akşam yemeklerini toplu halde TÜRK-İŞ binasındaki lokantada yiyeceklerdir. Öğrencilerin kahvaltı ihtiyacı için kendilerine günlük 2,5 TL ve ayrıca günlük harçlık olarak 10 TL (cem'an 12,5 TL) günlük ödeme yapılacaktır.

"Öğrenciler kolej binasında ikamet edecekler, gerekli kitap ve notlarla kırtasiye ihtiyacı TÜRK-İŞ tarafından temin edilecektir."

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1970-1971 Beşinci Yıllığı'ndaki bilgilere göre, 4.1.1971-3.4.1971 dönemindeki 22. dönem sonuna kadar kurslara katılan sendikacı sayısı 624 oldu. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde yabancı uyruklular da eğitim gördü. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 İkinci Yıllığı'ndaki bilgilere göre, 20.8.1967-20.9.1967 tarihleri arasında 10 Pakistanlı sendikacı bu seminerlere katıldı. Kolej'de Kıbrıslı sendikacılar da eğitim görek diploma aldılar.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin ilk mezuniyet töreninde TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün ile Genel Sekreter Yardımcısı Ethem Ezgü hazır bulundular. İlkini izleyen mezuniyet törenlerinde ise TÜRK-İŞ Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç ile Milli Sendika ve Federasyon Yöneticileri de hazır bulunmuşlardır.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin onuncu dönem mezunlarının töreninde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç, 15 Mart 1966'dan 14 Haziran 1966'ya kadar konfederasyonda danışman olarak görev yapan OECD uzmanı Wilhelm Kober'in Türkiye'deki eğitim sistemi üzerine söylediği bir söze gönderme yaparak, "Eğitimde ihtilal gerek," demiştir.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde eğitim verilen sendikacılar arasında şu isimler de yer aldı: Orhan Balta (TEKGIDA-İŞ), Hasan Hüseyin Karakoç (TEKGIDA-İŞ), Avni Çarsancaklı (METAL-İŞ), Hüseyin Pala (TÜMTİS), Veli Eker (ÇİMSE-İŞ), Fehmi Işıklar (METAL-İŞ), Yüksel Türemiş (DYF-İŞ).

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nden mezun olan tek kadın üye METAL-İŞ'ten Mübeccel Doğan oldu.

5. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Sona Ermesi ve TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi'nin Açılması

1965 yılında Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından koşullu olarak TÜRK-İŞ'e tahsis edilen Sendikacılık Koleji binası, Bakanlığın 1.10.1971 gün ve 5607 sayılı yazısı ve 12.7.1972 gün ve 3721 sayılı yazısı ile geri istendi. TÜRK-İŞ İcra Kurulu da 28.7.1972 günü yaptığı toplantısında binanın boşaltılmasına karar verdi. TÜRK-İŞ tarafından teşkilata gönderilen 31.7.1972 gün ve 72/1666-29 sayılı genelgeyle Sendikacılık Koleji'nin eğitimlerine bir süre ara verildiği bilgisine yer verildi.

TÜRK-İŞ tarafından teşkilata gönderilen 29.8.1972 gün ve 72/1934-29 sayılı genelgede, Sendikacılık Koleji'nin yeniden faaliyete geçirilebilmesi için bir yılda yaklaşık 700 bin lira harcama yapılacağı tahmin edildiği belirtiliyor ve üye kuruluşların bu miktarın ne kadarını ödemeye hazır olduklarını bildirmeleri ve 8.9.1972 günü yapılacak toplantıya katılmaları isteniyordu.

8.9.1972 günü düzenlenen toplantıya üye kuruluşların çok büyük bir bölümü katılmadı. TÜRK-İŞ, bu durumda, Sendikacılık Koleji'nin faaliyetini sürdürebilmesi için her bir üye kuruluşun ödemesi gereken katkı miktarını saptadı ve üyelere bildirdi. Üye kuruluşların bu yükümlülüklerini yerine getirmemeleri üzerine, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji sona erdi. Daha sonra, Samsun'daki TÜRK-İŞ Eğitim Sitesi'nin inşası yoluna gidildi. 1976'da inşaatına başlanan TÜRK-İŞ Eğitim Sitesi 1982'de faaliyete geçti.

Konfederasyon tarafından uygulanan eğitim programlarının konuları 1984'ten itibaren çeşitlendirilmeye başlandı. Bu çerçevede, başta Sendikacılık Temel Eğitimi, Temsilci Eğitimleri, Liderlik Geliştirme Eğitimi, Çevre ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Eğitimi olmak üzere çeşitli eğitim programları hayata geçirildi. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Eğitim Seminerleri 1985 yılından günümüze

ülke düzeyinde sürdürülmektedir. Bu eğitimler, belli dönemlerde TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi'nde düzenlenen Bölge Şube Yöneticileri Eğitim Seminerleri'yle desteklendi. TÜRK-İŞ, 1987 yılından itibaren konfederasyonda görev yapan eğitim uzmanları ile üye sendikaların eğitim sekreterleri ve eğitim uzmanlarının katıldıkları Genel Eğitim Sekreterleri Toplantıları düzenlemekte, son dönemde bu toplantılar Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterleri Toplantıları başlığıyla sürdürülmektedir.

Yukarıda adı geçen eğitimlerde verilen dersler aşağıda listelenmiştir.

- Çevre ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
 - Çevre ve İnsan
 - İş Hukuku ve Yükümlülükleri
 - Mesleksi Riskler ve Korunma
 - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları
 - İşyeri Sağlık Hizmetleri
 - İşyerlerinde Kazalar ve İlk Yardım
 - İşyeri Hekimliği
 - Küçük İşletmeler ve Sorunlar
 - Sosyal Güvenlik ve SSK Uygulamaları
 - Çalışma Hayatında Beslenme ve Önemi
 - Endüstri Hijyeni
 - Kadın ve Çocuk İşçilerin Sorunları
- Bölge Temsilcileri Eğitimi
 - Çalışma Mevzuatı ve Örgütlenme
 - KİT'ler ve Özelleştirme
 - Sosyal Güvenlikte Yaşanılan Gelişmeler
 - Türk Sendikacılık Hareketinde Sorunlar ve Beklentiler

- Çalışma Yaşamında Sendika-Medya İlişkileri
- SSK İşlemleri
- Ücretler ve Gelir Dağılımı
- İşyeri Sendika Temsilci ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
- Temsilci Eğitim Seminerleri
 - İşçi-İşveren-Hükümet İlişkilerinde Yeni Gelişmeler
 - Gümrük Birliğinin Türk Toplumuna Ekonomik ve Sosyal Etkileri
 - Sosyal Güvenlikte Yaşanan Gelişmeler
 - Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler ve Çalışanlara Etkileri
 - Türk Sendikacılık Hareketlerinde Beklentiler
 - Yeni Dönemde Toplu İş Sözleşmeleri
 - Uluslararası Sözleşmeler ve ILO
 - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
 - Ücretler ve Gelir Dağılımı
 - KIT'ler ve Özelleştirme
- Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi Seminerleri
 - Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik, Sosyal ve Siyasi Değişim Sürecinde Yeni Sendikal Anlayış
 - Avrupa ile Entegrasyon Sürecinde Gümrük Birliği ve Çalışma Hayatına Etkileri
 - Türkiye'de Demokratikleşme ve Sendikalar
 - İşçi-İşveren ve Hükümet İlişkilerinde Yeni Gelişmeler
 - Sendikal Mücadele İşçi-Tüketici Gücü
 - Sosyal Güvenlik ve Sosyal Devlet

- Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler ve Çalışanlara Etkileri
- Teknik Gelişmeler ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
- ILO Sözleşmeleri Açısından Sendikal Haklar ve Ülkemizdeki Uygulamalar
- ILO Yapısı, İşlevi ve Fonksiyonları
- TÜRK-İŞ/ILO Eğitim Araştırma Merkezi Eğitimleri
 - Sosyal Güvenlik
 - İşletmelerin Finansal ve Ekonomik Analizi
 - Toplu Pazarlık
 - Uluslararası Çalışma Kuralları
 - Ücretler

6. TÜRK-İŞ Genel Kurul Raporlarında Sendikal Eğitim ve TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji

6.1 TÜRK-İŞ 6. Genel Kurulu (7-14 Mart 1966, Ankara)

TÜRK-İŞ EĞİTİM MERKEZİ

Sayın delegeler,

Burada, ne sendikacılık eğitimi, ne de TÜRK-İŞ'in bu alandaki çalışmaları üzerinde uzun uzun durarak kıymetli zamanınızı alacak değiliz. Ancak, sendikacılığımızın başarıya ulaşmasında, eğitimin önemini kaydederek bu alanda geçen devrede yapılan çalışmalara ve geleceğe ait plan ve programlarımıza kısaca değineceğiz.

Memleketimizde çok uzun bir geçmişi olmayan hür sendikacılık hareketinin, başarı ile çözümlenmesi gereken önemli problemleri vardır. Bu problemlerin başında, üyelerimizi sendikal konularda gerekli bilgi ile donatmak ve bu yolla sendikacılığımız

için elzem faal üyeleri yaratmak ihtiyacı gelmektedir. Sendikacılar olarak şu gerçeği kabul etmek zorunluluğundayız ki, sendika üyelerinin çoğunluğu, bir parçası oldukları Türk sendikacılık hareketinin amaçları, hedefleri ve çalışmaları hakkında bilgi eksikliği içindedirler. Bu eksikliği en kısa zamanda gidermek, Konfederasyonumuzun başlıca gayeleri arasında yer almış ve geçirdiğimiz bu yolda çok olumlu adımlar atılmıştır. Bu başarımızda TÜRK-İŞ kadar, eğitim faaliyetlerinde işbirliği yaptığımız üye kuruluşlarımızın da büyük hissesi vardır.

Geçirdiğimiz devrede, eğitim faaliyetlerimiz üç ana ilke etrafında toplanmıştır. Birincisi: sendika üyelerine, sendikacılığın temel prensiplerini ve faaliyetlerini anlatmak ve bu şekilde bilgili, faal üyeler meydana getirmek. İkincisi: alt kademe yöneticilerini toplu pazarlık ve sendika idaresi konularında eğitime tabi tutarak, bilgili ve sorumlu bir lider gurubu yetiştirmek. Üçüncü hedef ise: kademe yöneticilerine, kalkınma çabası içinde bulunan memleketimizin çok karışık iktisadi ve sosyal problemlerini anlatmak. Eğitim Merkezimiz, bu hedeflere ulaşmak, teşkilatın arzu ve ihtiyaçlarına uygun olarak, hizmetleri en iyi şekilde yürütmek için, faaliyetlerini aşağıda kısaca izah ettiğimiz kategorilerde yürütmüştür.

1964 YILI FAALİYETLERİ

Geçirdiğimiz devre içinde, eğitim faaliyetlerimizin ağırlığını, geçmiş devrede de olduğu gibi, seminerler teşkil etmiştir. Çalışma hayatımızı ve sendikacılığımızı yakinen ilgilendiren bazı kanunların 1963 yılı içinde çıkmış olduğu ve 1964 yılı içinde de Büyük Millet Meclisinden yeni kanunların çıkacağı dikkate alınarak, 1964 yılı Eğitim Programı üzerindeki çalışmalara, 1963 yılı Eylül ayında başlanılmıştır. Üye kuruluşlara yapılan bir tamimle, seminer talepleri, işlenilmesini arzu ettikleri konular ve kaç seminer açılmasını istedikleri tespit edilmiş ve programımız bu esaslara göre hazırlanmıştır.

İŞKOLU SEMİNERLERİ

Tatbikat bakımından, altı aylık iki devrede mütalaa edilen genel programın ilk altı ayı, yalnız bir işkolunda yapılacak olan «İşkolu Seminerleri»ne ayrılmıştı. Bu program, girilen, yeni düzende sendika temsilcilerine büyük görevler düşeceği dikkate alınarak hazırlanmış, ders konuları, bu düşüncenin ışığı altında düzenlenmiştir. Sendika temsilcisi konusundan başka, seminerlerin açıldığı işkolunun toplu pazarlık bakımından arz ettiği özellikler ve sendikaların bu özelliklere göre, toplu pazarlığa ne şekilde hazırlanmaları gerektiği ele alınmıştır.

Bu işkolu seminerleri dörder gün süre ile yapılmış, hepsine de aynı işkolundan Avrupa çapında isim yapmış yabancı hocalar katılmışlardır. Sayıları 26'yı bulan bu seminerlerde, toplam olarak 789 yönetici, sendika baş temsilcisi veya temsilcisi eğitilmiştir.

BÖLGE SEMİNERLERİ

TÜRK-İŞ'in Bölge Temsilciliklerinin faaliyet sahaları dahilindeki sendika yöneticilerini eğitmek ve o bölgelerin mahalli şartlarını dikkate alan değişik bir program uygulamak amacı ile yedi «Bölge Semineri» düzenlenmiştir. Bu seminerler, Bölge Temsilcilikleri Merkezlerinde açılmakta, yabancı hocalar, TÜRK-İŞ prensipleri dahilinde, teşkilatlanma ve haberleşme konularını işlemektedir. Yerli hocalar ise, toplu sözleşme ile ilgili konuları ele almakta, ayrıca teşkilatımızın her geçen gün artan eğitim taleplerinin karşılanmasında yardımcı olabilmek için kursiyerlere eğitim metot ve tekniği konusunda da dersler vermektedirler.

Açılan bölge seminerlerinde 190 sendika yöneticisi eğitime tabi tutulmuştur.

MİLLİ SEMİNERLER

TÜRK-İŞ Eğitim Merkezinin uygulamakta olduğu eğitim seminerlerinin en yüksek seviyesini teşkil eden «Milli Seminer»lerden, 1964 yılı içinde iki tane açılmıştır. Bu seminerlerden ilkinde; 440

Sayıllı Kanununun ışığı altında, işçilerin işletmenin sevk ve idaresine iştirakleri ile verimlilik konusu ele alınmış; ikinci seminerde ise, memleketimizdeki istihdam politikası anlatılarak işçi ve işgücü meseleleri işlenmiştir.

Bu seminerlere üye milli sendika ve federasyonları temsilen 72 üst kademe yöneticisi katılmıştır.

MAHALLİ SEMİNERLER

Eğitim faaliyetlerimizin diğer bir cephesini de üye kuruluşlarımızla işbirliği yapılarak açılan ve yalnız bir işyerinin özelliklerini dikkate alan «Mahalli Seminer»ler teşkil etmiştir. Eğitimin kapsamı, diğer bir deyişle, tabana kadar inilmesi konusunda büyük faydalar sağlayan bu seminerlere, teşkilatımız; katılan kursiyerlerin ve seminer salonunun masraflarını temin ederek, Eğitim Merkezi ise; yerli ve yabancı hocaları, ders notları ve kitapları, yardımcı ders araçlarını sağlayarak iştirak etmiş, ayrıca seminer programının hazırlanıp tatbik edilmesinde yardımcı olmuşlardır. Mahalli seminerlerin tanzim ve yürütülmesinde Bölge Temsilciliklerimizdeki Eğitim Müdürlüklerimizin büyük faydası görülmüştür.

Bilgili ve faal sendika üyeleri yetiştirilmesinin ilk adımını teşkil eden bu «Mahalli Seminer»lerden, 1964 yılı içinde 48 tane açılmış toplam olarak 1440 sendika üyesi eğitilmiştir.

DiĞER SEMİNERLER

Eğitim Merkezimiz, yukarıda temas ettiğimiz seminerlerin yanı sıra, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve diğer bazı Uluslararası kuruluşlarla müştereken özel seminerler düzenlemiştir.

ICFTU ile işbirliği yapılarak, memleketimizin ekonomik ve sosyal problemlerini ve toplu pazarlığın ilk tatbikatını ele alan, on beşer gün süreli iki seminer açılmıştır. Ayrıca kadın işçilerimizin, hem işçi, hem anne ve hem de ev kadını olmaları dolayısıyla ortaya çıkan özel durumlarını ve sendikalar bünyesindeki yerlerini

konu olarak ele alan dört «Kadınlar Semineri» düzenlenmiştir. ICFTU seminerlerine elli yönetici ve kadınlar seminerlerine de 1200 kadın sendikacı iştirak etmiştir.

Bu şekilde 1964 yılı içinde açılan 91 seminer ile 2661 sendika yöneticisi ve üyesi eğitilmiştir.

1965 YILI FAALİYETLERİ

1965 yılı eğitim faaliyetlerinin temelini, alt kademe yöneticilerinin ve üyelerin eğitimi teşkil etmiştir. Mahalli seminerlerin her geçen gün önem kazanması ve özellikle üye kuruluşlarımızın kendi bünyeleri içinde eğitim müdürlükleri ihdas etmeleri neticesinde geçmiş yıllarda uygulanan işkolu seminerleri kaldırılmıştır.

MİLLİ SEMİNERLER

Geçirdiğimiz sene içinde iktisadi, sosyal ve sendikal bakımından önemli bulunan konuları işleyen 10 Milli Seminer açılmış ve 272 sendika üst seviye yöneticisi eğitime tabi tutulmuştur. Bu seminerler, bilhassa işlenen konuda Türk sendikacılığının müşterek bir fikir ve prensipte birleşmelerini sağlaması bakımından faydalı olmuştur.

BÖLGE SEMİNERLERİ

TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerinin hudutları dahilindeki üye kuruluşlar için hazırlanan Bölge Seminerlerinden 1965 yılında 15 tane açılmıştır. Bilhassa toplu pazarlık ve bununla ilgili konuları ele alan bu seminerlerde ayrıca, sendikal hayatı alakadar eden kanunlar, iktisadi ve sosyal kalkınma sorunları ile çeşitli memleket meseleleri hakkında bilgi verilmiş ve yekün olarak 458 alt kademe yöneticisi eğitilmiştir.

MAHALLİ SEMİNERLER

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, 1965 yılı eğitim seminerlerinin temelini Mahalli Seminerler teşkil etmiştir. Münhasıran sendika

üyelerine hitap eden ve temel sendikacılık konularını ele alan bu seminerler, gelecek için büyük ümit ve güven kaynağı olacak bir şekilde gelişmiş ve zaman zaman Konfederasyonumuz, teşkilatının mahalli eğitim taleplerini karşılayamaz hale gelmiştir.

1965 yılı içinde bu kategorideki çalışmalarımız rekor seviyeye erişerek, 119 mahalli seminer açılmış, toplam olarak 4877 sendika üyesi ve sendika temsilcisi yetiştirilmiştir.

Bu şekilde de 1965 yılı içinde çeşitli seviyelerde 148 seminer açılarak 5718 yönetici ve üye eğitilmiştir.

Eğitim seminerlerini bu şekilde özetlerken, sayın delegelerin dikkatini, geçen devre içinde 239 seminer ile toplam olarak 8379 sendika yöneticisi ve üyesinin eğitime tabi tutulduğuna çekmek isteriz.

EĞİTİM YAYINLARI

Eğitim Merkezimiz, yukarıda izah ettiğimiz seminer faaliyetlerine paralel olarak, sendikal eğitim çalışmaları ve üyelerin kültürünü arttırmak gayesiyle çeşitli ders notları, kitap ve broşürler hazırlamış, Basın ve Halkla Münasebetler Merkezi ile işbirliği yaparak, bastırıp, teşkilatın istifadesine sunmuştur. Yayınlarımızın birçoğu, teşkilatımızın ilgisi ve talebin büyüklüğü sonucunda kısa zamanda tükendiğinden, son iki yıllık devre içinde yayınlarımızın çoğunun ikinci baskıları yapılmıştır. Bu devre içinde 26 çeşitli yayın teşkilatın hizmetine sunulmuştur. Bilgi edinilmesi için bu yayınların bir listesini aşağıda veriyoruz.

TÜRK-İŞ YAYINLARI

Yayının Adı	Yayın Tarihi
1 Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Statüsü	1952
2 ICFTU Nedir? Nasıl çalışır? Ne yapar?	1960
3 4. Genel Kurul Idare ve Mali Raporları	1960

4 Ders Notları	
5 Ders Notları	
6 İşçi Sendikaları ve Üst Kurulları Listesi	1961
7 Sendikaların Mali ve Muhasebe İşleri	1961
8 İcra Heyetinin Mümessiller Meclisine sunulan Raporu (15.1.1962)	1962
9 Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunu Tasarısı	1962
10 Sendikalar Kanunu Tasarısı	1962
11 İş Kanunu Tasarısı	1962
12 İşçi Sigortaları Kurumu Teşkilat Kanunu Tasarısı	1962
13 Sendika Maliyesi	1963
14 Demokrat Cemiyetlerde Sendikacılık	1963
15 Toplu Pazarlık	1963
16 Siz ve Sendikalar	1963
17 Grev Niçin? Nasıl? Ne zaman?	1963
18 Kolektif Müzakereler	1963
19 İşyerinde İşçilerle İşverenler Arasında Dayanışma ve İşbirliği	1963
20 Toplu Pazarlık (Ders Notu halinde)	1963
20-A Toplu Pazarlık (Cep Kitabı halinde)	1963
21 Sendika Temsilcisi ve Görevleri	1963
22 Beşinci Genel Kurul Raporları	1963
23 TÜRK-İŞ Nedir? Ne yapar? Nasıl Çalışır?	1964
23-A TÜRK-İŞ Nedir? Ne yapar? Nasıl Çalışır? (İngilizce)	1964
24 Türkiye'nin Ekonomik ve Sosyal Durumu	1964

5'İNCİ GENEL KURUL'DAN SONRA

25 Sendikacılık Eğitimi	1964
26 Sendika Temsilcisi	1964
27 Amerikan İşçi Hareketinin Tetkiki (ikinci Baskı)	
28 Ders Notları (1)	1964
29 İş Kanunu Tasarısı	1964
30 Sosyal Sigortalar Kanunu	1964
31 Tarım işçilerinin Sosyal ve Ekonomik Durumu	1964
32 Ders Notları (2)	1964
33 Sendika Organizasyonu	1964
34 Ders Notları (3)	1965
35 Sendikalar ve Grev, Lokavt Hakları	1965
36 TÜRK-İŞ Üye Kuruluşları Listesi 37 Toplu Pazarlık (3. baskı)	1965
38 Ders Notları (1) (İkinci Baskı)	1965
39 Grev Niçin? Nasıl Ne zaman? (İlaveli 2. Baskı)	1965
40 Amerikan İşçi Hareketinin Tetkiki (ikinci Baskı)	1965
41 İşçinin Beslenmesi ve Milli Prodüktivite	1966
42 Avrupa Sendikacılık Hareketi (basılıyor)	1966
43 Ücret Politikası	1966
44 Devlet Memurları Kanunu	1966
45 İşsizlik Sigortası Kanunu Tasarısı Tarım-İş Kanunu Tasarısı ve Tarım İşçilerinin Ekonomik Durumu	1966
47 Sendika Temsilcisi	1966
48 6. Genel Kurul İcra ve Yönetim Kurulları Çalışma Raporu	1966

GÖZE VE KULAĞA HITAP YOLUYLA EĞİTİM

Geçen devre içinde, eğitim faaliyetlerimiz, yeni bir yönde de gelişmiştir. Göze ve kulağa hitap eden yardımcı ders araçlarının, eğitim faaliyetlerinin başarıya ulaşmasındaki büyük faydasını göz önüne alan Konfederasyonumuz, «TÜRK-İŞ Film Kütüphanesini» geliştirme yolundaki çalışmalarını hızlandırmış ve ayrıca elimizde; mevcut sendikacılık filmlerini memleketimizdeki sendikacılık anlayış ve mevzuatına uygun bir şekilde tercüme ettirerek, Bölge Temsilciliklerine göndermiştir. Bugün için, bütün Bölge Temsilciliklerinde birer film ve projeksiyon makinesi, ses alma cihazı ve teşkilatın da taleplerini karşılayabilecek nitelikte teksir makinesi mevcuttur. Son olarak, Türk Sendikacılığını konu olarak işleyecek bir filmin memleketimizde çektilmesi için gerekli hazırlık ve temaslar yapılarak, çalışmalara başlanılmıştır.

Geçen devre içinde açılan bütün seminerlerde, kursiyerlere gösterilen filmlerin yanı sıra, Bölge Eğitim Müdürlükleri de işyerlerinde ve iş saatleri dışında eğitici filmler göstererek 62.736 sendika yöneticisi ve üyesinin göze ve kulağa hitap eden araçlarla sendikal konularda eğitilmelerini sağlamışlardır.

Bu arada, her türlü göze ve kulağa hitap eden araçlarla mücehhez olup elektrik elde etmek için jeneratörü de bulunan ve yurdumuzda bir tane olması dolayısıyla da ayrıca bir özellik taşıyan, Seyyar Eğitim Aracı vasıtası ile de teşkilata büyük hizmetlerde bulunulmuştur.

Gerek teşkilatlanma çalışmalarında ve üyelerin ailelerinin ve yakınlarının eğitilmesinde, gerekse toplumun sendikal düzeni anlamasında büyük faydaları dokunan bu araç, aynı zamanda grevler esnasında, sendikaların ve grev yapan işçilerimizin desteğine koşarak, haklı davalarının toplum tarafından benimsenmesinde faal rol oynamaktadır.

Özellikle grevler sırasında işçi dayanışmasını sağlayacak propagandanın yapılmasını kolaylaştıran «Seyyar Eğitim Aracı» 1966

yılında belirli bir program dahilinde bütün Türkiye'yi dolaşarak teşkilata hizmetine devam edecektir.

GELECEKTEKİ ÇALIŞMALAR

Geçen devre içinde yürütülen faaliyetleri bu şekilde, kıymetli zamanınızın müsaadesi nispetinde özetledikten sonra, gelecekteki çalışmalarımızı izah etmek istiyoruz.

TÜRK-İŞ'in yürütmüş olduğu seminerlerle üst kademe yöneticilerinin yetiştirilmesi gayesini hedef alan eğitim programları başarıya ulaşmıştır.

Şimdi TÜRK-İŞ'in bütün gücü ile eğitim faaliyetlerini tabana indirmesi diğer bir deyişle, Türk İşçilerinin yetiştirilmesine teksif etmesi gerekmektedir. Eğitimin tabana indirilmesinde çeşitli problemlerle karşılaşılacağı ortadadır. Uzun yıllar, çalışma mecburiyetinin doğurduğu güçlüklerle temel eğitimden nasibini alamamış bir büyük kitlenin gerek umumi kültürlerini arttırmak, gerekse bunları sendikacılık alanında yetiştirerek, işçi hak ve hürriyetlerinden azami derecede istifade etmelerini sağlamak ve bunları günlük yorunluklarını unutturarak eğitime çalışmak kolay olmayacaktır.

Alt kademedeki işçilerin yetiştirilmesini gaye edinen bir eğitim programının yürütülmesinde bu faktörlerin dikkate alınması gerekmektedir. Diğer yandan eğitimin her zaman için yürütülmesi gereken bir iş olması hakikati, daha evvel belirli seviyede bir eğitime tabi tutulmuş olsalar bile, gelişen üretim metotlarına paralel olarak, gittikçe daha karışık bir durum almakta olan işçi-işveren münasebetleriyle ilgili sendika yöneticilerinin eğitimine de tamamen ara verilmemesi zaruretini ortaya çıkarmaktadır. Bu bakımdan 1966 yılı eğitim programımızın hazırlanmasında bu hayati önemdeki, ikinci faktörü de dikkate almış bulunuyoruz.

YETİŞTİRİLECEK KİTLE

1966 yılı içinde eğitilmesine çalışılacak kitle, ülkemizde öğrenim yapmak imkanını bulamamış, ya da çalışmak zorunda kaldığı

için tahsilini yarıda bırakmış olan üyelerimizdir. Bunların, hak ve menfaatlerini koruyabilmesi, her şeyden önce belli konularda bilgili olmalarına bağlıdır. Bu bilgileri edinme imkanının sağlanması, Konfederasyonumuzun olduğu kadar, üye kuruluşlarımızın da sorumlulukları arasındadır.

Bu geniş işçi kitlesinin eğitilmesinde ilk problem, eğitim çalışmalarında takip edilecek metodun tayinidir. Bu metoda uygun olarak hazırlanacak programın tatbikinde üyelerimizin içinde bulunduğu maddi ve manevi şartları hesap etmek ve onlar için en etkili, en ilgi çekici eğitim şeklini tespit etmek zorundayız.

Gününü iş başında geçiren, yorulan, ülkemizin çalışma şartları ve ücret seviyesi dikkate alındığında, memnuniyet içinde olması beklenmeyen, bu geniş kitleyi hedeflere ve gayeye uygun bir şekilde nasıl eğiteceğiz? Türk sendikacılık hareketinin en önemli meselelerinden biri budur. TÜRK-İŞ Eğitim Merkezinin tavsiye ettiği metotlardan biri «münazara metodu» dur. Eğitim Merkezinin yaptığı incelemelerde her ne kadar, bu sistem Batı ülkelerinde büyük rağbet görmekteyse de, ülkemizin şartları dikkate alındığında yeterli derecede etkili olamayacağı anlaşılmıştır.

Bu metot 15 - 20 kişilik grupların eğitiminde başvurulan yollardan biridir; ancak ülkemizin ihtiyaçları dikkate alındığında beklenen faydanın sağlanamayacağı da açıktır. Bir diğer metot da «konferans» usulüdür. Bu, her ne kadar geniş kitlelerin eğitiminde etkili bir usul olarak kabul edilmekteyse de, konferansa katılanların her birine, eşit konuşma ve öğrenme imkanı sağlamaması bakımından tenkit olunmaktadır. Bizim için önemli olan, kısa bir devrede, çok sayıda işçinin hak ve sorumluluklarını idrak edecek hale getirilmesidir. Münazara metodu, toplantıya katılanlara konuşma, fikirlerini belirtme imkanını tanıyan bir eğitim şeklidir. O halde bizler, hem eğitilecek kitlelerin karşılıklı olarak fikir teatisinde bulunmalarını sağlayacak, hem de belli bir konuda öğreticinin anlattıklarının dinlenilmesini sağlayacak bir yol bulmak zorundayız. Bu da, konferans metodu ile münazara usulünün ka-

rışımı bir yol olabilir. Bu görüş Eğitim Merkezimizce de benimsenmiş bulunmaktadır.

EĞİTİM METODU

Geniş işçi kitlesinin konferans metodu ile münazara metodu karışımı bir sistemle eğitilmesi için de bazı hususların dikkate alınması gerekmektedir. Bir defa konferansçının son derece basit ve anlaşılır bir dille konuşması şarttır. Diğer yandan işçiler adına söz alacak şahısların sorularının cevaplandırılması ve bu suretle konferansa katılanların tam manasıyla anlayamadıkları konuların bir kere daha açıklanması sağlanmalıdır. Bu konuda en etkili yardımcı metotlardan biri «göze ve kulağa hitabeden eğitim araçları» olacaktır. Konferans sırasında dağıtılacak broşürlerin de faydalı olacağı şüphesizdir.

EĞİTİM ARAÇLARI

Konferansa katılacak işçilere dağıtılacak olan yardımcı eğitim malzemesi arasında şunlar sayılabilir: Bol resimli, büyük harflerle basılmış, kitap, dergi ve broşürler; konferans konusu ile ilgili resimler, Eğitim sırasında, sendikacılık filmlerinden, projeksiyon makinelerinden, ses alma cihazlarından da faydalanılabilir. Eğitim Merkezimiz bu konularda geniş bir araştırma faaliyetine girişmiş bulunmaktadır. İşçi kitlelerinin eğitilmesinde tatbik edilen metotlar incelenmiş ve İcra Kurulumuzun karşısına çeşitli teklif ve tavsiyelerle gelmiş bulunmaktadır. Bu teklif ve tavsiyeler dikkate alınacak ve işçilerimizin eğitiminde en etkili metot bulunarak 1966 «Eğitim Programı» çerçevesinde eğitim çalışmalarına girişilecektir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, tabana inmeyi hedef alan bir eğitim programı bütün enerjilerini işyerine hasreden, işleri dışındaki zamanlarını ailevi problemlerin halline tahsis eden işçilere uygulanacaktır. Boş zamanları pek mahdut olan bu arkadaşlarımızı, bir mahalde biraraya toplayabilmenin güçlüğü ordadır.

Eğitim çalışmalarının yapılacağı en uygun zamanın, işyerlerindeki öğle yemeği paydosu saatleri olabileceği düşünülebilir. Bunu mahzurlu tarafları yok değildir. Mesele geniş kitlelerin eğitilmesinde başvurulması gerekli konferans metodunun sağlayacağı faydayı konferans zamanının doğurabileceği mahzurları iyi değerlendirmek ve kitleyi, icap ediyorsa, feragat ve fedakarlığa davet etmektedir.

Sendika yöneticileri ile önceden yapılacak temaslara, konferansın programlanmış olduğu işyerlerinde, işçilerin biraz çabuk yemek yemeleri ve bu suretle hiç olmazsa 40 dakikalık bir zamanı konferansa hasretmeleri temin olunabilir.

SENDİKACILIK KOLEJİ

1966 yılı eğitim faaliyetlerimizin en önemli bir kısmını da Kongremizin yapıldığı şu günlerde öğrenimine fiilen başlamış bulunan «Sendikacılık Koleji» teşkil edecektir. Memleketimizde, gelişen sendikacılığın ihtiyaç hissettirdiği bilgili sendika liderlerini yetiştirmek, bunları iktisadi ve sosyal konularda köklü bir eğitime tabi tutmak gayesiyle, Konfederasyonumuz, yüksek seviyede öğretim yapacak bir kolejin kurulmasını 1963 yılında kararlaştırmış ve bu önemli projenin gerçekleşmesi, bir an evvel Türk sendikacılığının hizmetine girmesi için faaliyete geçmişti.

Bir yıl içinde üçer ay sürecek üç devre ile 75 üst kademe yöneticisine, memleketimizin iktisadi ve sosyal problemleri, iş mevzuatı, sosyal sigortalar, toplu pazarlık stratejisi ve işçi-işveren münasebetleri gibi konularda, ilmi ve köklü bilgiler verecek olan «Sendikacılık Koleji» nihayet geçirdiğimiz devre içinde faaliyete geçecek bir hale gelmiştir.

1966 Eğitim programımız bir yandan köklü bir öğretimle bilgili sendika lideri yetiştirecek olan «Koleji» diğer taraftan üyelerimizin eğitimini geniş ölçüde gerçekleştirecek olan «işyerlerinde konferans usulü» nü kapsamaktadır.

6.2 TÜRK-İŞ 7. Genel Kurul (15- 22 Nisan 1968, Ankara)

Sayın Delegates,

Konfederasyonumuzun bu dönemdeki eğitim çalışmalarını altı kategoride toplamamız mümkündür:

- a. Seminerler,
- b. TÜRK-İŞ'in dış teşkilatlarla olan ilişkilerine yardımcı olmak,
- c. TÜRK-İŞ'e bağlı teşkilatların dış ilişkilerini ve eğitim çalışmalarını koordine etmek,
- d. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji,
- e. TÜRK-İŞ Bölge Eğitim Müdürlüklerinin çalışmaları,
- f. Yurtdışı tetkik gezileri.

SEMİNERLER

Altıncı Genel Kurulu izleyen dönemde de eğitim çalışmalarımızın ağırlığını, muhtelif kademelerdeki sendika liderlerinin yetiştirilmesi amacını güden çeşitli seviyedeki seminerler teşkil etmiştir. Gene bu dönemde ilk defa, büyük bir önemle ele alınan ve muhtelif işyerlerindeki üyelerin temel sendikacılık konularında yetiştirilmesi amacına yönelmiş temel eğitim konferansları verilmiştir. Seminerler sonrası; Milli, Bölgesel ve Mahalli tip seminerlerdir.

Milli Tip Seminerler:

Üst kademe sendika liderlerini Türk Sendikacılık Hareketi için büyük önem taşıyan konularda yetiştirilmesi gayesini güden seminerlerdir.

Bölge Tipi Seminerler:

Konuları ve nitelikleri itibariyle, Milli seviyedeki seminerleri andıran ve TÜRK-İŞ'e bağlı temsilciliklerden herhangi birisinin

kapsamına giren illerde, çeşitli işkollarındaki sendika liderlerine hitabeden seminerlerdir.

Mahalli Seminerler:

Herhangi bir sendikanın ya da çeşitli mahalli sendikaların yöneticilerine temel sendikacılık konularını işlemek için açılan seminerlerdir.

Temel Eğitim Konferansları:

TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlardan birinin başvurması üzerine, o teşkilatın kapsamına giren işyerlerinden herhangi birinde, konferans metodu ile yürütülen ve sinema makinesi, ses alma cihazı ve diğer göze ve kulağa hitabeden eğitim cihazları ile takviye edilen bir temel eğitim yoludur. Bu konferanslara, işyerinin kapasitesine göre 50 – 500 arasında işçi katılmaktadır.

Her biri hakkında kısaca bilgi vermiş olduğumuz seminerlerden bu dönem içinde açılan ve bu seminerlere katılan yönetici ve üye sayısı şöyledir:

7 Mart 1966 – 31 Aralık 1966

<u>Seminerlerin Hangi Seviyede Açıldığı</u>	<u>Sayısı</u>	<u>Katılan Yönetici Sayısı</u>
Milli Seminer	4	93
Mahalli Seminer	46	1403
İşyeri Konferansları	29	9020 (üye)

1 Ocak 1967 – 31 Aralık 1967

<u>Seminerlerin Seviyesi</u>	<u>Sayısı</u>	<u>Katılan Yönetici ve Üye Sayısı</u>
Milli Seminer	4	114
Bölge Semineri	7	195
Mahalli Seminer	110	3734
İşyeri Konferansları	83	27681

DIŞ TEŐKİLATLA İLİŞKİLER

TÜRK-İŞ'in dış teşkilatlarla olan ilişkileri, raporumuzun "Uluslararası İlişkiler" bölümünde de görüleceği üzere, gün geçtikçe büyük çapta gelişmektedir. Yurdumuzu ziyaret eden yabancı sendikacı ve uzmanların Türkiye ve Türk Sendikacılık Hareketi hakkında olumlu fikirler elde etmelerini sağlamak TÜRK-İŞ'in özel bir önem verdiği çalışmalar arasındadır.

ÜYE KURULUŞLARLA İŞBİRLİĞİ

TÜRK-İŞ yukarda sıralanan eğitim hizmetleri yanında, teşkilatların, gerek dış ülkelerdeki kuruluşlarla olan ilişkilerine yardım, gerekse eğitim çalışmalarına yardımcı olmak gibi bir görevi de yüklenmiştir.

TÜRK-İŞ, bağlı teşkilatların kendi üyelerini yetiştirmek amacıyla düzenleyecekleri seminerlerin konularını tespit etmek, bu seminerler için hoca salık vermek, Konfederasyonun göze ve kulağa hitabeden eğitim cihazlarını bu seminerlere tahsis etmek ve uzmanlarını bu seminerlerde bilfiil öğretmen ve yönetici olarak görevlendirmek suretiyle teŐkilatına eğitim alanında yardımcı olmağa çalışmaktadır.

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEĞİ

Türk Sendikacılık Hareketinin, batılı sendikacılık anlayışına uygun bir şekilde ve yüksek seviyede eğitim görmüş liderlerle takviye edilmesini sağlamak ve bu liderler aracılığıyla sendikacılık eğitimini geniş işçi kitlelerine yaymak TÜRK-İŞ'in başlıca hedeflerinden birisi olmuştur. 20 Nisan 1966 da faaliyete geçirilen TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleği bu konuda büyük bir boşluğu doldurmakta ve TÜRK-İŞ yukarda belirtilen amacına imkanlarının çok geniş olmaması dolayısıyla, belki ağır, fakat emin adımlarla ilerlemektedir. İstanbul ve Ankara Üniversiteleri öğretim üyelerin ders verdiği Sendikacılık Koleğ'imizde aŐađdaki sıralanan konular işlenmektedir.

- İş Hukuku
- Grev ve Lokavt
- Çalışma Ekonomisi
- Türk ve Sendikacılık Hareketleri
- İktisat
- Sosyal Güvenlik
- Kooperatifçilik
- İşçi Sağlığı
- Beşeri Münasebetler

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleğinin bugüne kadarki öğretim dönemleri ile verdiği mezunlar hakkındaki bilgiler özetle Őyledir:

Dönem	Mezun Sayısı	
1	20 Nisan 1966-20 Temmuz 1966	20
2	21 Temmuz 1965-20 Ağustos 1966	24
3	22 Ağustos 1966-20 Eylül 1966	24
4	21 Eylül 1966-28 Aralık 1966	24
5	02 Ocak 1967-11 Nisan 1967	24
6	12 Nisan 1967-20 Temmuz 1967	25
7	21 Temmuz 1967-19 Ağustos 1967	25
8	21 Eylül 1967-23 Aralık 1967	23
9	08 Ocak 1968-10 Nisan 1968	23

Koleğin yukarıda belirtilen çalışmaları yanında, uluslararası nitelikteki öğretim faaliyetlerinden de bu arada söz etmek yerinde

olur. 20 Ağustos-27 Eylül 1967 tarihleri arasındaki, sadece on Pakistanlı sendika yöneticisine ayrılan dönem, “Uluslararası ikinci dönem” olarak adlandırılmıştır. Başarı ile yönetilen bu dönem, aynı zamanda, TÜRK-İŞ’in yakın bir gelecekte, yakın ve orta doğudaki dost ve kardeş ülkelerin sendika yöneticilerinin de yararlanabileceği bir eğitim merkezi vücuda getirmesi yolunda etkili bir adımdır.

BÖLGE TEMSİLCİLERİ ve EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Bilindiği gibi TÜRK-İŞ Bölge Temsilcilikleri, TÜRK-İŞ hizmetlerinin en uzak yurt köşelerindeki işçilerimize ulaştırılması amacıyla kurulmuşlardır. Temsilciliklerimiz alışlagelen konulardaki çalışmaları ile hemen her konuda, bölgelerindeki sendikalara yararlı olmaktadır. Toplu sözleşme görüşmelerine katılmak, grev oylamalarında hazır bulunmak, teşkilatlanma çalışmaları yapmak, kongreleri TÜRK-İŞ’i temsilen izlemek ve bölgelerinde gerek kendi inisiyatiflerini kullanmak, gerekse TÜRK-İŞ direktiflerine uymak suretiyle eğitim programları düzenlemek ve Eğitim Merkezimiz tarafından yürütülecek ana programı koordine etmek, temsilcilerimizin görev ve sorumlulukları arasındadır. İşlerin yoğunluğu, bütün bu hizmetlerin yerine getirilmesinde bölge eğitim müdürlerimizin, temsilcilere yarı yarıya yardımcı olmalarını gerektirmektedir.

Yurtdışı İnceleme Gezileri

Bilindiği üzere, Konfederasyonumuz ILO, UNESCO, Avrupa Konseyi, ICFTU ve AID teşkilatından sağlanan burslarla, sendika yöneticilerimizi, Avrupa ve Amerika’da sendikacılık bilgi ve görgülerini arttırmalarına yardımcı olacak, inceleme gezilerine göndermektedir. Bu kursiyerlerin her türlü gezi formalitelerinin tamamlanması, bu konularla ilgili olarak yukarıda adı geçen teşkilatlarla yazışmalar yine Konfederasyonumuzca yapılmaktadır.

EĞİTİM SEMİNERLERİNİN AKSAKLIKLARI ve TEDBİRLER

Konfederasyonumuzca yürütülen ve nitelikleri hakkında yukarıda bilgi vermiş olduğumuz bu seminerler hiç şüphe yok ki, işçi eğitimi alanında büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Halen içinde bulunduğumuz şartlar ve eğitime olan büyük ihtiyaç dolayısıyla, kısa süreli olmalarına rağmen, yönetici ve üyelerin günün aktüel sendikacılık konularında eğitim görmeleri, bu seminerler sayesinde mümkün olabilmektedir.

Seminerlerin en az yukarıdaki kadar ve hatta belki daha da yararlı bir diğer yönü, çeşitli üye kuruluşlar ve bu kuruluşların yöneticileri arasındaki dostluk ve dayanışmanın kuvvetlendirilmesindeki rolüdür. Bu bakımdan seminer çalışmalarımıza şimdiye kadar olduğu gibi ileride de aralıksız devam etmek zorundayız. Bu arada hemen belirtmek isteriz ki, şimdiye kadar yürütülen seminerlerde bazı zorluklarla da karşılaşıldığı bir vakıdır. Bu zorlukların, önümüzdeki yıldan itibaren uygulanacak bazı tedbirlerle giderilmesine çalışılacaktır.

Bu aksaklık ve zorlukların giderilmesi ancak, bağlı teşkilatlarımızın yardımları ile mümkün olabilecektir. Seminerlerimizde tespit ettiğimiz, kursiyerlerin değerlendirme raporlarında da işaret etmiş oldukları bu aksaklıklar şunlardır:

a. Seminerlere katılan kursiyerler arasında, çok kere, kuvvetle hissedilen bir seviye ve ilgi farkı vardır. İlk bakışta tabii gibi görünen bu fark, çok kere bir seminere, daha önce o tip seminerlere katılmış kursiyerlerin tekrar tekrar gönderilmesinden ileri gelmektedir.

b. Seminerlere ayrılan dört günlük süre, seminer programına alınan konulardan herhangi birinde kursiyerlerin tam manasıyla yetişmesine imkan vermemektedir. Mesela 274 ve 275 sayılı kanunlar, en aşağı bir haftalık bir zamanda fikir sahibi olunabilecek konulardır. Sendika temsilciliği, Sosyal Sigortalar mevzuatı başlı başına önemli konulardır.

c. Bağlı teşkilatlarımız TÜRK-İŞ'le ortaklaşa yürütmek istedikleri seminer ihtiyaçlarını çoğunlukla, çok geç haber vermektedirler. Bu durum TÜRK-İŞ'i bir takım güçlüklerle yüzyüze bırakmakta ve dolayısıyla da önceden hazırlanan TÜRK-İŞ eğitim programı aksamaktadır.

d. Seminere katılan kursiyerler arasında, ilgi gösterilen konular bakımından da bir aykırılık göze batmaktadır. Kimi kursiyer sendika temsilcisidir ve sendika temsilciliğine ilgi gösterirken, bir diğeri sendika yöneticisi ve müzakerecidir. 274 ve 275 sayılı kanunlarla ilgili eğitim görmek istemektedir.

e. Bir yandan programa alınan konuların ağırlığı ve önemi, diğer yandan her seminere ayrılan 3-4 günlük sürenin kısıllığı seminerlerde göze kulağa hitabeden cihazlara ve uygulama çalışmalarına yer verilmesini imkansız kılmaktadır. Bu aksaklıklardan bir kısmının giderilebilmesi ve seminerlerin katılan kursiyerler için daha yararlı bir duruma getirilebilmeleri için TÜRK-İŞ, 1968 yılından itibaren değişik bir program uygulayacaktır.

UYGULANACAK EĞİTİM PROGRAMININ ANA HATLARI

1968 yılından itibaren çeşitli konuları kapsayan seminerler yerine, her biri ayrı bir konuya tahsis edilmiş ihtisas seminerleri açılmasına karar almış bulunmaktayız.

Bu yolu tercih edişimizin sebepleri şunlardır:

1. Kısa seminer süresinin belli bir konuya ayrılması ve bu suretle bu kısa sürenin daha iyi bir şekilde değerlendirilmesi.
2. Tatbiki çalışmalara ve göze kulağa hitabeden ders araçlarına daha çok yer verilmesi.
3. Seminerlere, ilgileri ortak olan kimselerin katılması.

Sözü edilen ihtisas seminerleri aşağıdaki konulara ayrılacaktır:

1. Sendika temsilcisi ve iş ihtilafları
2. Sendikacılık hareketinin tarihçesi, sendikaların kuruluşu

TÜRK-İŞ 7. Genel Kurulu

3. Çalışma mevzuatı (274 ve 275 sayılı kanunlar, Sosyal Sigortalar mevzuatı, toplu sözleşme taktik, strateji ve muhtevası)
4. Muhasebe semineri
5. İşçi Eğitimi
6. Toplantı sevk ve idaresi, hitabet sanatı, beşeri münasebetler, teşkilatlanma taktikleri.
7. İktisadi araştırma ve sendikalar
8. Prodüktivite
9. Sendika neşriyatı, sendikalarda haberleşme
10. Sanayide iş güvenliği, işçi sağlığı
11. Ücretler, istihdam politikası, sermaye birikimi.

İŞYERİ KONFERANSLARI

1968 yılı içinde de 1967 senesinde olduğu gibi, işyeri temel eğitim konferanslarına devam edilecektir. Üyelerin temel sendikacılık konularında sözleşme ilkelerinin anlatılması, üye ile sendika arasındaki köprünün kuvvetlendirilmesi, üyelerin sendikaya daha kuvvetle bağlanması ve işyerlerinde verimin artırılmasında büyük rolü olan bu tip konferanslar, bugün için alt kademe sendika mensuplarının yetiştirilmesinde en etkili yoldur. İlk defa 1967 senesinde uygulanan bu tip konferanslarda büyük bir başarı elde edilmiştir. Bununla beraber, bazı konularda, bağlı teşkilatlarımız tarafından gerekli tedbirler alınmak suretiyle bu eğitimin daha etkili bir şekilde uygulanması mümkün olabilir. Bilindiği üzere, bu programlar ya yemek paydoslarından yararlanılmak veya işverenlerden gerekli izni önceden almak suretiyle mesai saatlerinde işçileri bir araya toplamak suretiyle uygulanmaktadır.

Yemek saatlerinde uygulanan programlar çok kere istenilen randımanı vermemekte, mesai saatlerinde böyle bir eğitim progra-

mının uygulanabilmesi için, özellikle özel sektör işverenlerinden izin almak mümkün olmamaktadır. Bu sakıncaları ortadan kaldırmak için şu tedbirlerin alınması gerekmektedir.

1. İşverene bu programların niteliği ve işyerinin verimine olan olumlu etkisi hakkında bilgi vermek ve bu suretle işyerinin çalışmasını aksatmayacak şekilde işçilerin mesai dahilinde bir araya toplanılması yoluna gidilmesi.
2. Toplu sözleşmelerde bunun başlı başına bir konu olarak ele alınması ve işyerinde eğitimin sözleşme garantisine bağlanması.
3. Bir takım teşvik edici tedbirler almak suretiyle işçinin mesai saatleri dışında bir araya gelmesinin sağlanması.

6.3 TÜRK-İŞ 9. Genel Kurul (28 Mayıs 1973, Ankara)

SENDİKAL EĞİTİM

Sayın delegeler,

TÜRK-İŞ İşçi Hareketinin, yurdumuzun en önemli sorunlarından biri olan «eğitim çıkmaz»ına ilişkin endişeleri, 1963'ten bu yana, çeşitli zamanlarda dile getirilmiştir. Yönetim Kurulu üyelerimizden bazı arkadaşlarımız, «Türk Sendikacılık Eğitiminin, çağdaş sendikacılık felsefesine uygun bir şekilde yeniden ele alınmasını ve saptanacak hedeflerle günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir uygulamaya süratle geçilmesini» istemişlerdir. Yürekten katıldığımız bu görüşün uygulama alanına konulabilmesi, bugüne kadar izlediğimiz sendikal eğitim politikamızın dikkatli bir şekilde gözden geçirilmesini; 1971 Türkiye'sinin ve geleceğin ihtiyaçlarının tespit edilmesini gerektirmektedir.

Konfederasyonumuz Türk işçilerinin eğitilmesi sorununu ilk ele aldığı yıllarda çabasını özellikle, üç ana ilke etrafında toplamıştır.

Bu ilkeler şöyledir:

1. Sendika üyelerine, sendikacılığın temel prensip ve faaliyetlerini anlatmak ve bu yolla bilgili, faal üyeler meydana getirmek;
2. Alt kademe yöneticilerini toplu pazarlık ve sendika idaresi konusunda eğitime tabi tutarak bilgili, sorumlu bir lider (yönetici) grubu yetiştirmek;
3. Kademe yöneticilerine, kalkınma çabası içinde bulunan yurdumuzun çok karışık ekonomik ve sosyal sorunlarını anlatmak, onları sendikal bilinç etrafında toplanmaya çalışmak.

Bu ilkeleri gerçekleştirmek için birinci adım olarak Konfederasyonumuzca merkezi olarak yürütülen seminerlerle üst kademe yöneticilerinin bilgileri arttırılmaya çalışılmıştır. Bunu takiben çabalarımız aşağıdaki çalışma yöntemlerine bağlanılmıştır:

İşçi Eğitim Seminerleri;

Sendikal Yayınlar;

Sendikacılık Koleji Çalışmaları;

Dış geziler, burslar;

İŞÇİ EĞİTİM SEMİNERLERİ

Sayın delegeler,

İşçi Eğitim Seminerleri, hatırlanacağı üzere, çeşitli seviyelerde, Konfederasyonumuz eğitim merkezi ile teşkilatımız arasında kurulan yakın işbirliği ile yürütülmüştür.

Hitap ettiği seviyeye göre düzenlenmiş seminerler şunlardır:

a. Milli Seminerler

b. Bölge Seminerleri

c. İşkolu seminerleri

d. Uluslararası kuruluşlarla ortaklaşa düzenlenen seminerler.

Milli seminerlerle, üst seviye yöneticilerimiz kanun çalışmaları, ekonomik ve sosyal sorunlar konularında eğitime çalışılmış; bölgesel özelliklere yer veren ve bölge yöneticileriyle bölgeler sendikaları arasında dayanışmayı amaç alan bölgesel seminerlerle aynı çaba devam ettirilmiştir. İşkolu seminerleri Türk işçilerinin girdiği toplu sözleşme ve grev düzeninde işkolları ve özellikleri açısından yapılabilecekleri konu almış, bu kademedeki özellikle sendika temsilcilerinin yetiştirilmesine çalışılmış, uluslararası işkolu federasyonlarının tecrübeli yöneticilerinden istifade edilmiştir. Mahalli seminerler Türk işçilerinin eğitiminin kapsamını tabana indirmekte ilk adımı teşkil etmiştir. Mahalli seminerleri, işyeri konferansları ve özellikle bölge temsilcilikleri aracılığıyla işyerlerinde göze ve kulağa hitap eden araçlarla yapılan eğitim çalışmaları izlemiştir. Uluslararası kuruluşlarla (ICFTU, OECD, UNESCO) yapılan ortak seminerlerde de milli seminerlerle izlenen amaca uygun bir yol takip edilmiştir.

Seminer çalışmalarımızın yönetiminde milli, işkolu, bölgesel ve uluslararası kuruluşlarla ortaklaşa düzenlenenler bakımından göze çarpan özellik şudur: Bu seminerlerin hemen tümü, merkezi olarak ve bölge temsilcilikleriyle bölge eğitim müdürlerimizin katkısıyla yönetilmiş, yürütülmüşlerdir. 1963 - 1967 yıllarında mahalli seviyede yapılan seminerlerde ise TÜRK-İŞ'in yerli-yabancı seminer eğitmenlerini, ders notlarını, kitapları, kitapçıkları, yardımcı ders araçlarını sağladığı, seminerlerin programlaştırıldığı görülmüştür. Teşkilatımız bu çabamıza seminer yeri (salonu) temin etmekle ve kursiyerlerin masraflarını karşılamakla katılmıştır. 1968 sonrası mahalli seminerler, işyeri konferanslarına dönüşmüş ve teşkilatımıza yüklenen maddi külfet de asgariye inmiştir.

Konfederasyonumuz, bu arada eğitimin sürekli olması gerektiği görüşünden hareketle, tasarladığı iki önemli projeyi gerçekleştirme yolunu seçmiştir.

Bunlar,

a. Sendikacılık Koleji

b. İşyeri konferanslarıdır

Hatırlanacağı üzere, 1964'lerde «bir proje» olarak nitelenen Sendikacılık Kolejimiz, faaliyete geçtikten sonra yararlı bir öğretim dönemi geçirmiş ve geçtiğimiz aylarda, çalışmalarını geçici olarak durdurmak zorunda kalmıştır.

SENDİKAL YAYINLAR

Değerli delegeler,

Türk işçilerinin eğitilmesi sınırlarını belirleyen üç ana ilkeye hizmet eden ikinci toplu çabamız, sendikal yayınlar olmuştur. Bunlar; kitap, kitapçık, broşürler, sendikal basın, filmler, bildiri, bülten sair araçlar olarak sıralanabilir.

Sendikal yayınlar 1963-1971 döneminde baş döndürücü bir gelişme göstermiştir. Ne var ki, bu gelişmede plan ve programdan yoksun olma, koordinasyon yetersizliği kendini göstermiştir.

Sendikacılık eğitimini çağın sendikal felsefesine uygun bir niteliğe kavuşturmada üzerinde önemle durulması gereken konulardan biri de, sendikal yayın çalışmalarınıdır.

Konfederasyonumuzun sendikal eğitim çalışmalarına hakim olan politikasını, genel kurullarımızca benimsenen ilkelerini ve uygulamayı, teferruata girmeden, ana hatlarıyla bilgilerinize sunmuş bulunuyoruz. Şimdi cevabı araştırılmak gereken sorular «**çağın sendikal felsefesi**» kavramının sınırları ve buna uygun bir «**uygulamanın**» yapılabilmesi için saptanacak hedeflerin neler olabileceğidir.

ÇAĞIMIZIN SENDİKAL FELSEFESİ

Sayın delegeler,

Türk işçilerinin eğitiminde «**çağımızın sendikal felsefesine**» uygun bir uygulamaya geçilmesinde, her şeyden önce, bu kavramla neyin kastedildiğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu alanda, kuşkusuz, «yurdumuzun ve işçilerimizin yapısal özellikleri», «uluslararası tecrübeler» ve «geçmiş eğitim uygulaması» dikkate alınmalıdır.

«**Uluslararası tecrübeler**» bakımından başvurulabilecek önde gelen belge, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)'nun 1967 yılı sonlarında Kanada'da düzenlediği «**Birinci İşçi Dünya Eğitim Konferansı**» çalışmalarının sonuçlarıdır.

Dünya İşçi Eğitim Konferansı, «**sendikal eğitimin modern sendikacılığın hayati görevi olduğunu**» tespit etmiş sendikal eğitimin amacını şöyle saptamıştır:

«...Sendikal eğitimin amacı; kadın ve erkek tüm işçilerin, ekonomik adaletin ve sosyal adaletin hakim olacağı daha iyi bir dünya meydana getirmek için güçlü, hür demokratik işçi kuruluşları yaratmalarını sağlamak olacaktır.»

Konferans, bu amaçtan hareketle, sendikaların eğitim hizmetlerinin, sosyal, ekonomik, siyasal yapılarına göre ülkeler arasında farklılıklar arz edeceğini belirtmekte ve fakat her ülke için «aynı» olarak nitelediği aşağıdaki hususlara ve hedeflere dikkatleri çekmektedir:

1. İşçiler demokratik sendikacılık hareketinin «**ruhunu**» öğrenmelidirler.
2. İşçiler sosyal, ekonomik ve kültürel menfaatlerini koruyabilmeleri için mutlaka birlik ve beraberlik içinde hareket etmeleri gerçeğini öğrenmelidirler.
3. İşçiler ortak menfaatlerinin korunabilmesinin başlıca yolunun toplu sözleşmelerden geçebileceği bilincine ulaştırılmalıdır...
4. İşçi Hareketi yürüttüğü sendikal mücadelede, yurdunun ekonomik, sosyal ve kültürel etkin gücü ve yurt sorunla-

rina ilişkin adil çözüm yollarının takipçisi olarak, içinde yaşadığı ekonomik ve sosyal yapıyı ve izlenmekte bulunan sendikal politikayı en iyi şekilde bilmelidir.

Konfederasyonumuz, dünya işçi eğitim konferansının çağın «sendikal felsefesine» ilişkin görüşlerini tespit etmiş ve 7'nci Genel Kurul Çalışma Raporumuzda, 15-22 Nisan 1968'de, bu görüşleri, Türk İşçi liderlerine, ayrıntılarıyla, duyurmuştur.

Sendikal eğitim çalışmalarının geçirdiğimiz dönemler itibariyle sonuçları dikkate alındığında, hür demokratik sendikacılık felsefi bakımından ulaşılan mesafe küçümsenemeyecek bir niteliktedir. Demokratik sendikacılık kavramının işçi kesimimizin önemli bir kısmında bilinçle benimsendiğini söylemekte hata yoktur. Bu sonucu, iki saatlik «işçi durdurma» çağrımız, çeşitli illerimizde düzenlediğimiz mitingler, genel olarak toplu pazarlık ve grev uygulamaları teyit etmektedir. Bu yönleriyle, Konfederasyonumuzca ve Teşkilat olarak yürütülen geçmiş sendikal eğitim (temel eğitim) faaliyetlerinin başarılı olduğu görülmektedir.

1973 TÜRKİYE'SİNDE SORUN

Sayın delegeler,

Şimdi üzerinde önemle durmamız gereken sorun ise, 1973 Türkiye'sinin değişen ve gelişen üretim münasebetlerine, işçi - işveren ilişkilerine, siyasal ortamına uygun bir biçimde temel sendikal prensipler bakımından bilinçlendirilmiş işçilerimizi, yurt sorunlarını sendikal görüşlere uygun şekilde çözümlemede birleştirmektir.

Bu alanda en önemli kaynak «24 ilke»dir.

Türk işçilerini yurdumuzun ekonomik, sosyal, kültürel sorunlarını anlayacakları; Türk İşçi Hareketince tartışmasız kabul edilen 24 ilkenin gerçekleştirilmesine çalışacakları bir eğitim seviyesine nasıl ulaşabiliriz?

Kanaatimizce, bu sorunun temelinde, sendikal hedeflerle yurdun ekonomik ve sosyal sorunlarını birleştirebilmek, düzende görülen önemli aksaklıkları değiştirebilmek meselesi yatmaktadır.

Bunda geçmiş eğitim uygulamasını günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek hale getirmek ve gerekirse yeni eğitim yöntemleri geliştirmek, başlıca çalışma şekli olarak ortaya çıkmaktadır. Şüphesiz sorunun tümüyle teşkilatımızı ilgilendiren «finansman», «kadro» ve «yönetim» problemleri de vardır.

Bunlar yanında, geçmişte aksayan yönleri görülen sendikal haberleşme ve yayın çalışmalarının planlanması, programlaştırılması, koordinasyonu gerekmektedir. Aynı şekilde sendikacılık kolejinin daha etkin bir hüviyete kavuşturulması, dış gezi ve burslardan daha yararlı sonuçlar alınabilecek bir yolun tespiti düşünülebilir.

İŞÇİ EĞİTİMİNİN KISA TARİHÇESİ

Değerli delegeler,

Genel Kurul gündeminin 6'ncı maddesini «Eğitimle ilgili özel raporun görüşülmesi ve karara bağlanması» konusu teşkil etmektedir. Gündemin bu maddesiyle ilgili olarak sunulan özel raporda da belirtildiği üzere eğitimin merkezi bir organ tarafından yürütülmesi, bu yöndeki çalışmalarımızı başarıya ulaştırmanın başlıca şartlarından biri olarak görülmektedir. «Eğitim özel raporu»nda bu konuda daha geniş bilgi verildiği için burada zamanınızı almamak için işçi eğitimi konusunun kısa bir tarihçesini vererek, bu gelişimin ışığında, eğitim sorunumuza dikkati çekmek istiyoruz.

Çok partili devreye geçişimizi takiben 1947 yılında kabul edilen Sendikalar Kanunu ile ülkemizde kanun teminatı altında yürütülmeye başlanan sendikacılık hareketinin burada tarihçesini vermek konumuz bakımından gereksizdir. Ancak, belirtmek gerekir ki, çok partili sistemle birlikte, zamanın hükümetleri Batılı

devletlerle ikili ilişkiler kurmuş ve bu ilişkiler sonunda elde edilen maddi yardımların bir kısmının da işçi eğitim faaliyetlerine ayrılması gerekmiştir. Bunun sonucu olarak 1954 yılından itibaren Hükümet yardım olarak aldığı fonların bir kısmını bu konuya ayırmış ve Çalışma Bakanlığı, İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalıyla düzenlenmeye başlanan seminerlere de genel olarak İşçi Eğitimi adı verilmiştir.

Sendikacılık hareketinin tarihçesi, işçi sağlığı ve iş emniyeti, işçi sigortaları ve Çalışma Bakanlığının kuruluşu gibi konuların yer aldığı tamamen devlet memurlarınca planlanan ve yürütülen bu seminerlerin işçi eğitimi olarak nitelendirilmesi bugün için mümkün değildir. Nitekim o tarihlerde sendikalardan gelen devamlı uyarılar sonunda İş ve İşçi Bulma Kurumu uygulamayı değiştirmek zorunda kalmış ve 1958 yılından itibaren düzenlenmeye başlanan B tipi seminerlerde daha çeşitli konulara yer verme zorunluluğu doğmuştur. Ne var ki, yeni uygulama da sendikaları tatminden uzak kalmış, işçi eğitiminin devlet eliyle yürütülmesi esasen benimsenmediğinden, uygulama sendikaların devamlı şikayetlerine sebep olmuştur.

Diğer taraftan, kurulduğu günden 27 Mayıs 1960 Devrimine kadar geçen devre içinde TÜRK-İŞ'in faaliyetleri çoğunlukla hayatını devam ettirme çabalarından ibaret kalmış, bu dönem en iyi ifadesini, 4'üncü Genel Kurul İcra Heyeti raporunda «Düşük iktidar devrinde Türk Sendikacılığının yediği darbeleri bütün çıplaklığı ile izah edebilmek için, binlerce sahife yazıya ihtiyaç vardır. Onun içindir ki, İcra Heyetimiz bu kara devreyi kısaca izah etmekle iktifa etmiştir» şeklindeki ibarede bulunmuştur.

Bu bakımdan, sendikaların genel kurullarını etkileyebilen, birlikleri kapatabilen, sendikaları her an ve hemen her konuda denetlemelere tabi tutan bir hükümetin iktidar devresinde, yine bir devlet organı tarafından yürütülmüş olan işçi eğitim projesinin büyük yararlar sağladığını söylemek bir hayli güçtür.

SENDİKACILIK HAREKETİNDE YENİ BİR DEVİR

Sayın delegeler,

27 Mayıs 1960 Devriminden sonra ise, Türk Sendikacılık Hareketi için yeni bir devir açılmıştır. Sendikal alanda ilk ilerici adım Devrim Hükümetinin 4 numaralı Bakanlar Kurulu kararıyla atılmış, bu kararla birlikte TÜRK-İŞ uzun yıllar mücadelesini yaptığı ICFTU üyeliğine müracaat hakkını elde etmiştir.

Bu arada yine uzun yıllar mücadelesi yapılan toplu pazarlık ve grev hakları, Kurucu Meclis tarafından anayasal teminat altına alınmıştır. Bu dönemde sendikal eğitim gereğini bütün ağırlığıyla hisseden TÜRK-İŞ öteden beri sürdürdüğü protestolarını şiddetlendirmiş ve İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalıyla yürütülmekte olan işçi eğitim projesinin TÜRK-İŞ'e devrini istemiş, aksi takdirde tertiplenecek seminerlere tek bir sendikacının dahi katılmasına müsaade edilmeyeceğini kesinlikle belirtmiştir. Ancak bu uyarılardan sonra işçi eğitiminin TÜRK-İŞ tarafından yürütülmesi gerektiği hakkındaki fikir, anlayış görmüş ve 8 Ocak 1962 tarihinden itibaren sendikal eğitim projesi İş ve İşçi Bulma Kurumundan alınarak resmen Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna devredilmiştir. Bu tarihten itibaren de TÜRK-İŞ'in eğitim faaliyetleri gelişmiş ve böylece TÜRK-İŞ temsil ettiği kitlenin yetiştirilmesi sorumluluğunu yüklenmiştir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARININ BAŞLANGICI

Değerli delegeler,

ICFTU üyeliği ile birlikte dış temaslarında da büyük mesafeler kaydeden TÜRK-İŞ, sadece bu projenin sorumluluğunu üzerine almakla yetinmemiş 8 Ocak 1962 tarihinden önce OECD ile geliştirdiği ilişkiler sonucunda, bir eğitim uzmanlığı meydana getirmiş, 1961 yılı içinde bir milli, bölge ve dört işkolu semineri düzenleyerek toplam olarak altı seminerde 170 sendikacının sendikal eğitimden geçmesini sağlamıştır. 1962 yılında İşçi Eğitim

Projesinin bütün sorumluluğunu üzerine alan TÜRK-İŞ, eğitim uzmanlığı yerine, bir eğitim merkezi kurmuş, bu merkez de 10 Ocak 1962 tarihinden itibaren faaliyetlerini başlatmıştır. Dış temaslarında kaydettiği gelişmeler paralelinde de TÜRK-İŞ o tarihlerde altı sendikacının Amerika'ya, iki sendikacının Londra'ya, bir sendikacının da Paris' e gönderilmesini sağlamış, bu temaslar sonunda yakın bir gelecekte kullanılacak toplu pazarlık ve grev haklarının bu ülkelerdeki uygulaması hakkında fikir edinilmesini sağlamaya çalışmıştır.

SENDİKAL EĞİTİMİN İLK HEDEFİ

Sayın delegeler,

Yine o tarihlerde kısa vadede uygulanması gerekli eğitim faaliyetlerinin ana hatları çizilmeye çalışılmış, bu meyanda TÜRK-İŞ eğitim faaliyetlerinin ilk hedefi zamanın ihtiyaçlarına göre Türk sendikacılarını pek yakında tatbikine başlanılacak toplu sözleşme ve grev düzenine intibak edebilecek bir şekilde yetiştirmek olmuştur. Yine aynı tarihlerde, Türk Sendikacılık Hareketinin mesleki, teknik, akademik ve taban eğitimi ele alma gerekliliği de tespit edilmiş olmasına rağmen zaman ve mali imkansızlıklar nedeniyle bu konudaki düşünceler sadece ilerde gerçekleştirilmesi gerekli temenniler şeklinde belirlenmiştir. İlk planda sendikaların sevk ve idaresinden sorumlu üst kademe sendika yöneticilerinin sendikal eğitimden geçirilmesi hedef olarak alınmıştır.

Bu hedefe ulaşmak üzere başlatılan yoğun çalışmalar sonunda 1962 yılı başından 1965 yılı sonuna kadar 18 milli, 34 bölge, 53 işkolu, 14 ICFTU, 1962 mahalli olmak üzere 303 seminer yapılmış ve bu seminerlerden 10560 üye ve yöneticinin geçmesi sağlanmıştır. Kısaca bir değerlendirme yapacak olursak, bu dört yıl içinde yılda 76 seminer düzenlenmiş, takriben her hafta ayrı ayrı yerlerde iki seminer yürütülmüştür.

1966 yılı eğitim programı ise eğitim faaliyetlerinin başladığı ilk yıllardaki prensiplerin uygulanması yönünde atılan adımlarla

başlatılmış, 20 Nisan 1966 tarihinden itibaren yüksek kademeli sendikal eğitim ihtiyacına karşılık vermek üzere TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji faaliyete geçerken sendikal eğitimi tabana indirmek amacıyla işyeri konferanslarının düzenlenmesine yine bu yıl içinde başlanmıştır. Bu cümleden olarak 1966 ve 1967 yılları içinde 8 milli, 7 bölge, 156 mahalli seminer ayrıca 112 işyeri konferansı düzenlenmiş toplam olarak 42.240 üye ve yönetici, taban ve orta dereceli eğitimden geçirilmiştir. Ayrıca, 20 Nisan 1966 ile 10 Nisan 1968 tarihleri arasında da 213 yöneticinin Kolejden mezun edilerek yüksek kademeli sendikal eğitimden geçmesi sağlanmıştır.

Yine bu dönem içinde yer alan bir uygulamayla kitleye fikir vermek amacıyla ülkemizin çeşitli bölgelerinde 62.736 kişiye sendikal eğitim filmleri seyrettirilmiştir.

Diğer taraftan kurulan dış temaslar sayesinde, sendikalar incelemelerde bulunmak üzere, 1961 den bu yana her yıl ortalama olarak 30 sendikacı Avrupa'nın çeşitli ülkelerine ve 1961 ile 1971 devresi arasında da 600 sendikacı Amerika Birleşik Devletlerine gönderilmişlerdir.

1961 yılından sonra yürütülen eğitim çalışmalarının kısaca bir izahını yapmağa çalışmış bulunuyoruz.

Uygulanan bu programın aksayan yönleri de olmuş, zamanında yapılan uygulamalar sonucu bu aksaklıklar anında giderilmeye çalışılmıştır. Ancak, bu sekiz yıllık dönem içinde sayılı imkanlarla yürütülen sendikal eğitim faaliyetleri, emsalleri arasında ender rastlanacak bir verim ve yoğunlukta yürümüş bu gerçek ICFTU, ILO gibi kuruluşlar başta olmak üzere, bir çok yabancı sendikacılık hareketlerinin rapor ve yayın organlarında dile getirilmiştir.

EĞİTİMİN MALİ PORTESİ

Sayın delegeler,

Yukarıda sıralanan eğitim faaliyetlerinin mali portesi üzerinde de kısaca durulduğunda aşağıdaki tablo ortaya çıkacaktır.

AMACA ULAŞMA

Sayın delegeler,

Eğitim çalışmalarıyla ilgili olarak kısaca verdiğimiz bu bilgi sonunda görülecektir ki, 1961 yılında başlayan eğitim çalışmaları zamanın koşullarına göre bir seyir izlemiş, koşullardaki değişiklikler alınan tedbirlerle uyulmuş ve sonuç olarak o tarihte saptanan amaca 1968 yılı sonuna kadar devam eden çabalar sayesinde ulaşılmıştır.

1968 yılı sonundan itibaren eğitim faaliyetlerinde büyük bir duraklama olduğu da bir gerçektir. Bu duraklamada mali imkansızlıklar kadar, saptanmış olan hedeflere ulaşılmış olmanın da rolü büyüktür. Gerçekte bu duraklama devresi ilerde izlenmesi gerekli eğitim politikasının belirlenmesi bakımından gereklidir. Sekiz yıllık bir uygulama dolayısıyla bir takım tecrübeler edinilmiş ve bundan sonraki eğitim çalışmalarının hangi yönde yürütmesini tespit için gerekli tartışma ortamının doğması sağlanmıştır. Geçmiş tecrübelerin ışığı altında yapılacak eğitim planında şu hususlara yer verilmesi savunulabilir.

Her şeyden önce konuyu İşçi Eğitimi, Sendikal Eğitim, Genç İşçiler Eğitimi ve Mali durum olarak dörde ayırmakta fayda görmekteyiz.

İŞÇİ EĞİTİMİ

Ülkemizde sendikacılık felsefesinin tüm olarak işçiler tarafından benimsenebilmesi yolunda yoğun bir eğitim faaliyetine girme zorunluluğu ortadadır. Türk sendikacılık hareketinin bir baskı grubu olarak etkili olabilmesi için sendikacılığın tarihi felsefesinde yatan ve asgari müşterekte birleşebilen eğitilmiş bir tabandan güç alması zorunludur. Bu noktada işçi eğitimi iki safhada incelemek mümkündür: I. Teşkilatlanmış işçinin eğitimi; II. Teşkilatlanmamış işçinin eğitimi.

Her ne kadar bir işçi sendikaya girmekle sendikal felsefeye bir miktar yanaşmış sayılabilir de, ülkemizin gerçek sorunları, haliha-

	<u>Toplam Gelir</u>	<u>Eğitim Giderleri</u>	<u>Oranı</u>
1 Kasım 1960 - 31 Aralık 1963	3.907.854,59	1.576.507,64	40.34
1 Ocak 1964 - 31 Aralık 1965	7.379.757,77	2.548.100,03	34.53
1 Ocak 1966 - 31 Aralık 1967	9.805.568,40	1.454.382,49	14.83
1 Ocak 1968 - 31 Mart 1970	11.897.440,77	1.149.817,06	9.66

1 Kasım 1960 ile 31 Aralık devresinde TÜRK-İŞ'in toplam geliri 3.907.854.59 TL. olmuş; bunun 1.576.60,7.64 TL eğitim faaliyetlerine harcanmıştır. Buna göre, beşinci dönem içinde eğitim faaliyetleri için harcanan meblağ tüm gelirlerin % 40 oranındadır. 1 Ocak 1964 ile 31 Aralık 1965 tarihleri arasındaki altıncı dönemde ise, toplam 7.379.757.77 TL. gelire karşı eğitim çalışmaları için 2.548.100.03. TL. harcanmıştır. Dolayısıyla bu dönem içinde eğitim çalışmaları için harcanan miktar, toplam gelirin % 34.5'i kadardır.

1 Ocak 1966 ile 31 Aralık 1967 tarihleri arasında geçen yedinci dönem ise 9.805.568.40 TL.lik gelire mukabil eğitim faaliyetleri için 1.454.382.49 TL.lik bir harcama yapılmış bu devre içinde eğitim faaliyetleri toplam gelirin % 14.8'i oranında olmuştur.

Eğitim çalışmalarının yavaşlatıldığı 1 Ocak 1968 ile 31 Mart 1970 tarihleri arasındaki dönemde ise, toplam 11.897.440.77 TL.lik gelire karşı eğitim çalışmaları için 1.149.817.06 TL. harcanmış, dolayısıyla eğitim giderleri toplam gelirin % 9.7' si oranında olmuştur.

Tabloya bakıldığı zaman, 1961 ile 1968 yılları arasında yürütülmüş bulunan övünç verici eğitim çalışmalarının TÜRK-İŞ'e neye mal olduğunu görmek kolaylıkla mümkündür.

zır durumu, ekonomik ve hareketinin felsefesi yönünde eğitilmeye ihtiyacı vardır. Kaldı ki, eğitim yönünde ilk ele alınacak konu bu olup tecrübeler göstermiştir ki, sınırlı olanaklara rağmen, teşkilatlanmış işçi, basın ve radyodan edindiği bilgilerle TÜRK-İŞ'in giriştiği çabaları dikkatle ve iftiharla izlemekte ve canı gönülden TÜRK-İŞ'i desteklemektedir.

Teşkilatlanmış işçinin bu konudaki tek şikayeti, meselelerin TÜRK-İŞ tarafından kendine kadar indirilmemiş olmasıdır. Yoksa bugün teşkilatlanmış işçi meselelerine ve sendikacılık felsefesine sanıldığı kadar uzak değildir. Öğrenmek azmindedir ne var ki imkanları sınırlıdır. Buna rağmen öğrenmek ister, meselelerin kendisine kadar indirilmesini arzular ve bunu TÜRK-İŞ'ten bekler. İki yıllık bir taban eğitim uygulaması teşkilatlanmış işçinin TÜRK-İŞ'e sendikasıdan daha yakın olduğunu göstermiştir. Basın ve radyodan TÜRK-İŞ'in çoğunlukla ülke sorunlarına ilişkin görüşleri yer aldığına göre, bu yakınlığın kendi davasını savunanlarla birlik olmak güdüsünden geldiği açıkça ortadadır. Öyleyse işçi, felsefeden tüm olarak yoksun değildir. Yalnız kendisini ilgilendiren hemen her konunun yine kendisine kadar indirilmesi gereklidir. Bu nedenle TÜRK-İŞ geniş kapsamlı bir faaliyete girişmek zorundadır. Bu zorunluluk sendika liderlerinin son uyarmalarıyla değil, tabanın bu konuda öteden beri devam eden isteminden doğacaktır. Böyle bir geniş çalışmaya girilmediği takdirde, teşkilatlanmış işçinin ilk sorumlu tutacağı kuruluş TÜRK-İŞ olacaktır.

Bu eğitimi yürütebilmek için her şeyden önce merkezde TÜRK-İŞ felsefesinin benimsemiş, gerçekten uzman bir kadronun kurulması gereklidir. Bu eğitim, seminerler halinde yürütülemez. İlgili yayın, filmler, cezbedici ufak hediyeler ve gerekli bütün araç ve malzemelerle mücehhez 5-6 kişilik gruplar halinde bütün işyerleri dolaşılmalı, işyerlerine girilemediği takdirde o mahalde veya o işyerinin civarında kurulacak seyyar merkezlerde işçiyle konuşup temel felsefemiz anlatılmalı onun da görüşleri alınmalıdır. Yalnız

bu çalışma başlatılmadan önce Bölge Temsilcilerinin bölgelerindeki sendika temsilcilerini tespit etmeleri istenmeli ve bu konularda ilk önce gerek seminer gerek yayınlarla sendika temsilcilerinin eğitilmeleri sağlanmalıdır. Bundan sonra yürütülecek taban eğitimde biraz önce belirtilen sistem uygulanmalı bu kabil toplantılara katılanların ev adresleri sağlanarak, TÜRK-İŞ'in faaliyet ve görüşlerini açıklayan haftalık bir bülten bu adreslere postalanmalıdır. Ayrıca gezginci bir kütüphane kurulmalı, bu kütüphanenin eğitimden geçmiş her bölgeyi hemen uygulamadan sonra dolaşması sağlanmalıdır. Bu konuda ele alınması gerekli hususlar daha da derinleştirilebilir.

İŞÇİ EĞİTİMİNİN İKİNCİ SAFHASI

Sayın delegeler,

İşçi eğitiminin ikinci safhası olarak belirttiğimiz teşkilatlanmış işçinin eğitimine gelince; burada her yıl işgücü piyasasına katılan binlerce genç işçi akla gelebilir. Genç işçiler sorunu biraz aşağıda ayrı bir başlık altında inceleneceğinden burada söz edilmeyecektir. Ne var ki, gerek sanayimizin arz ettiği özellik bakımından, gerekse tarım sektöründeki işsiz sayısının çokluğu bakımından örgütlenmiş işçilerin eğitimine de bir an önce eğilmek gerekir.

Ülkemizde özellikle yapı işkolunda mevsimlik çalışma yaygın olup mevsimlik işlerde çalışanların da sendikacılık felsefesine uygun bir hale getirilmeleri için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bunun için de faaliyetlerin köye kadar indirilmesi gereklidir. Yalnız burada uygulanacak eğitimin fazla yüklü olmamasına ve belirli bir zaman ihtiyaç göstereceğine dikkat edilerek, bu yönde yapılacak çalışmalar mutlaka film, konser gibi yardımcı unsurlarla desteklenmelidir. Bütün bu eğitim faaliyetlerinden bahsederken, tabanda okuryazarlık eğitiminden bahsetmemek mümkün değildir. Her bölgede devamlı bir şekilde okuryazarlık eğitimi yürütülmeli, bu eğitimin cazip bir hale gelmesi için her türlü tedbir alınmalıdır.

SENDİKAL EĞİTİM

Değerli delegeler,

«Sendikal eğitim» başlığı altında, sendika üyesi olan işçilerin özellikle sendikal konularda eğitilmesi işlemleri akla gelecektir. Bugüne kadarki eğitim faaliyetlerimiz zaten yoğunlukla bu dalda olmuştur. Ne var ki, bu faaliyetlerimizin de daha planlı bir halde getirilebilmesi yolunda bazı tedbirlerin alınması gerektiği şekilde bir kanı mevcuttur. Bu tedbirleri, daha doğrusu yapılacak reorganizasyonu şu şekilde özetlemek mümkündür:

Sendikacılık Felsefesini yaygın bir hale getirmek için yapılacak taban eğitim çalışmaları esnasında göze çarpan işçilerin sendikal eğitime devam etmelerini sağlamak amacıyla her ilde gece veya hafta sonu kursları tertiplenmeli, bu kısa vadeli kurslarda sendikal bilgiler verilmelidir. Bundan sonra, örneğin İstanbul, Eskişehir, Adana ve Erzurum gibi illerde Bölge Sendikacılık Okulları meydana getirilmeli, bu okulların müfredat programı yüksek seviyede eğitim yapacak olan sendikacılık kolejinin programına temel teşkil edecek şekilde hazırlanmalıdır. Koleje katılacak kursiyerlerin teşkilatları tarafından aday gösterilme metodu artık bırakılmalı; ancak, bölge okullarında başarı gösterenler arasında Kolej yetkililerince yapılacak seçim sonucu Sendikacılık Kolejine devam edebilme olanağı yaratılmalıdır. Batılı ülkelerdeki uygulamaya bakıldığında zaman, bugün sendikacılık hareketlerinin, hükümetlerle ve işverenlerle daimi çelişki halinde bulunma şeklindeki tarihi tutumlarını değiştirmekte olduklarını ve gerek devletin, gerekse işyerlerinin yönetimi konusunda geçmişte devamlı çatışma halinde buldukları sınıflarla işbirliği yapmakta oldukları kolaylıkla görülmektedir. Nitekim 440 sayılı kanunla ülkemizde de işçinin yönetime katılması kısmen de olsa başlatılmış yararlar olduğuna inanarak ve işçiye bu konuda yarına hazırlanmasına imkan vermek amacıyla gerek Türkiye'deki üniversitelerle, gerekse dış ülkelerdeki kardeş teşkilatlarla ilişki kurup sendikacılık kolejinin başarıyla bitirmiş sendikacıların gerekli bilgiye sahip olabilmelerini temin

için yetiştirilmeleri sağlanmalıdır. Kısaca akademik eğitimin de artık başlatılması gerektiği inancı vardır.

Sendikal eğitim konusunu kapamadan önce, gayet önemli olduğuna inandığımız bir hususa daha işaret etmek gerekir. Sendikal eğitim tecrübeyle yürütülen bir eğitimidir. Vasıflı öğreticilere sahip olmak daima bir problem olmuştur. Öğreticinin anlatacağı konuyu bütün ayrıntılarına kadar bilmesi yeterli değildir. Bu bilgilerini etkin bir şekilde öğrenci durumunda olanların kafalarına sokmasını da bilmelidir. Her ne kadar bugüne kadarki uygulamada üniversite görevlilerine başvurulmuşsa da, bu kişilerin, sendikacılarımızın teşkil ettiği gruplara alışmakta güçlük çektikleri gerçeği de gözden kaçırılmamalıdır. Onun için, akademik eğitim dışında, öğretici olarak daha fazla sendika yöneticilerinden veya sendikalar tarafından yetiştirilmiş kimselerden faydalanılmasında yarar vardır.

GENÇ İŞÇİLERİN EĞİTİMİ

Değerli delegeler,

Ülkemizde her yıl binlerce genç kimse iş piyasamıza dahil olmamaktadır. Yarının yetişkin işçileri olmaları bakımından, aslında eğitimin bu genç işçilerden başlatılması kadar doğal bir şey olmaz. Ne var ki, bu konuda bugüne kadar planlı bir şekilde etkili olmak mümkün olamamıştır. Her şeyden önce, bu konudaki çalışmaların organize edilebilmesi için TÜRK-İŞ Genel Merkezinde bir Genç İşçiler Merkezi kurulmalıdır. Bundan sonra, Milli Eğitim Bakanlığının orta dereceli okullara ilişkin müfredat programının değiştirilmesine çalışılmalı, müfredata sendikacılıkla ilgili derslerin alınması hususunda çaba sarf edilmelidir. Böylece sendikacılık hiç olmazsa öğrenime devam etme olanağına sahip olan genç dimağlarda yeşerme fırsatını bulacaktır. Ayrıca, radyo ve televizyon yayınlarında sendikal konulara da azami derecede yer verilmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yapılmalıdır. Mali külfeti bakımından sendikacılık hareketinin şu anda mesleki eğitim konusunda

bir sorumluluk yüklenmesinin zor olduğu düşünülürse devletin yürüttüğü mesleki eğitim plan ve uygulamasında sendikaların etki sahibi olmaları sağlanmalı, bu yönden de genç işçilere ulaşma olanakları aranmalıdır.

Genç işçilerle ilgili olarak dış ülkelerdeki kardeş teşkilatlarla ilişki kurulmalı, bir yandan onların bu sahadaki tecrübelerinden yararlanırken bir yandan da bu kuruluşlarla anlaşmalar yaparak genç işçiler uzun süreli kurslar için dışarıya göndermelidir. Böylece, bugün Türk Sendikacılığının en büyük eksikliklerinden biri olan lisan bilgisi hususunda ileriye yönelmiş bir yatırım yapılmış olacaktır. Bu konuda büyük bir ileri görüşlülükle 1962 yılında DGB ile varılan bir anlaşma sonucu bir grup sendikacı uzun vadeli bir program için Almanya'ya gönderilmiş, ancak bu faaliyet beklenen sonucu vermekten uzak kalmıştır. Bu kabil kurslar için genç işçilerin seçimi kursların hem verimini artıracak, hem de ileriye dönük bir yatırım yapılmış olacaktır.

Bütün bu sıralananların bir anda gerçekleştirilmesinin güçlüğü ortadadır. Ne var ki, felsefe üzerine şimdiden bir plan hazırlamak ve bu eğitim planı uyarınca çaba sarf etmek büyük yararlar sağlayacaktır. 1961 yılında da ilk eğitim çalışmaları başlatılırken, tespit edilen hedeflere ulaşmak güç sayılmışsa da, sonuçta hedefe ulaşıldığı görülmüştür.

Bu çalışmaları yapabilmek için başlıca sorun, gerekli çalışma düzeninin kurulması ve mali finansmanın sağlanmasıdır.

Sayın delegelerimize sunulan «Eğitim Özel Raporu»nda bu konularda bazı öneriler yer almış bulunmaktadır.

SENDİKACILIĞIMIZIN ÖNEMLİ KONUSU

Değerli delegeler,

Türk İşçi Hareketi bakımından önemi her geçen gün biraz daha artmakta bulunan sendikal eğitim konusundaki görüşlerimizi sunmuş bulunuyoruz. Gündemimizin eğitimle ilgili mad-

desinin görüşülmesi sırasında, bu konunun gereken önemle ele alınarak Türk Sendikacılığı için en olumlu kararın verileceğinden kuşkumuz yoktur.

6.4 TÜRK-İŞ Yönetim Kuruluna Sunulan İcra Kurulu Raporu⁴

“1971 Türkiye’sinde İşçi Hareketi ve Sendikalarımız”, Ortak Reform Yolları Üzerine Eleştiriler ve Araştırmalar

TÜRK-İŞ KOLEJİ

TÜRK-İŞ tarafından “Sendikal Eğitim” sağlamak amacıyla yöneticilere hitaben açılan kolej çalışmaları da beklenen yararı sağlamış değildir. Aynı yöntemin uygulandığı kolejde de, tek taraflı bilgilerle kursiyerlerin kafaları doldurulmakta, ulusal nitelikte temel sendikal eğitimden geçmemiş olan ikinci kademe yöneticilerine pratik değeri olmayan bir de sertifika verilmektedir.

Kolej ders programlarıyla, dersleri veren öğretim üyelerinin, yapılarında da son yıllarda büyük farklılıklar ortaya çıkmıştır. Toplumsal olaylara işçi sınıfının ortak görüş açısından bakmasını bilen öğretim üyeleri çeşitli nedenlerle kolejden uzaklaştırılmış, bugün kamuoyunda bilimsel yetenekleri ve işçi sınıfına yakınlıkları tartışılmakta olan kimseler öğretim kadrolarına getirilmiştir. Bu uygulama bile TÜRK-İŞ eğitim politikasının, Türk işçi hareketiyle ne denli zıtlaştığını göstermeye yeter kanısındayız.

TÜRK-İŞ PLAN VE PROGRAMI

TÜRK-İŞ Teşkilat içi büyük, köklü ve yaygın bir (Genel Eğitim Plan ve Programı) çizilmiştir. TÜRK-İŞ işçi hareketine yön ve hız vermek, demokratik düzen içinde işçiyi bilinçlendirerek tarihi görevini yapacağı düzeye ulaştırmak için her şeyden çok eğitime önem vermeliydi. Kurslar, seminerler, konferanslar ile başlatılacak

⁴ “1971 Türkiye’sinde İşçi Hareketi ve Sendikalarımız”, Ortak Reform Yolları Üzerine Eleştiriler ve Araştırmalar, 14 Ocak 1971 günü toplanan TÜRK-İŞ Yönetim Kuruluna takdim edilmiştir. Syf 48-49

bu eğitimin bir noktadan sonra kurumlaşması ve belirli amaçlara yönelmesi gerekirdi. Ancak hedefi ve ideolojisi belirlenmemiş kurumun bunu yapması beklenemez. TÜRK-İŞ politikası değiştikçe, eğitim yönetimini de değiştirmiş ve hem tavanın hem de tabanın eğitiminde görevlendirdiği kişiler ile kadroları politik ortamın icabına göre değiştirilmiştir. Bir süre TÜRK-İŞ bünyesinde ders ve akıl veren kişilerin başka bir süre içinde kadro dışı bırakıldıkları ve bunlara neden dolayı böyle hareket edildiğinin dahi bildirilmediği görülmüştür.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Türk işçi hareketine yön verecek bir eğitim ünitesi olmadığı bilinmektedir. Uluslararası standartlar üzerinden ifade edildiği takdirde (Asya Tipi Sendikacılık Koleji) tarifine uyan bu kurumda garip bir eğitim tarzı uygulanmaktadır. Merkezde hemen hiç eğitim faaliyeti yoktur. Bir zamanlar yürütülen eğitim faaliyeti de ihtiyaca cevap vermekten uzak, hedefi belirsiz ve dağınık bir eğitim uygulaması haline gelmiştir.

TÜRK-İŞ işçiyi, kadın işçileri, işçi eşlerini ve çocuklarını her seviyede eğitecek plan ve programlar hazırlamalıydı. Üniversitelerimizin araştırma ve eğitime görevlerini işçi çevrelerinden uzak tutmaları karşısında, TÜRK-İŞ İşçi Üniversitesini kurmak için faaliyete geçmeliydi. Böyle bir kuruluş araştırma, yüksek dereceli meslek eğitimi ve işçi kuruluşlarına müşavirlik hizmetleri bakımından çok lüzumlu bir atılım olacaktı. Bununla birlikte işçinin ve işçi çocuklarının becerisini artıracak Teknik okullara büyük ihtiyaç vardır. TÜRK-İŞ Türk toplumunun eğitim sorununa biçim verme işi ile daha yakından ilgilenmediği için öğretmen kuruluşları ile işbirliği de sağlanamamıştır.

TÜRK-İŞ 1960'dan sonraki yıllardan yoğun bir eğitim çalışmasına girmiş ve bu çalışma, gittikçe artarak devam ettikten sonra, geçtiğimiz yıllarda yavaş yavaş azalmaya başlamıştır. Şu anda, eğitim faaliyeti, yok denecek kadar azdır. İşçi ve yöneticilerin eğitimi, üye kuruluşlara bırakılmıştır. Federasyon ve sendikalarımız da bu çalışmalarını, önem verdikleri ölçüde ve daha önce TÜRK-İŞ'in çiz-

diği eğitim sistemine uygun olarak yürütülmektedir. Ancak, bu çalışmaların yeterliği kadar, çalışmalarda tutulan yolun geçerliliği de tartışma konusudur.

TÜRK-İŞ'in izlediği eğitim sisteminin ağırlığını, Amerikan sendikacılığının benimsediği metotlar teşkil etmektedir. Bu sistemde, işçi ve yöneticilere verilmek istenen ana unsur, toplu sözleşme düzeni ve çalışma hayatı ile ilgili bilgiler teşkil etmiştir. "Sendika maliyesi, Toplu sözleşme yapımı, Sendikacılık nedir, Toplu Sözleşme yapımının hukuki yolları, İş hukuku, Grev, Sendika temsilciliği" gibi konularda verilen bilgilerin işçi ve yöneticilerin eğitimini tamamladığı düşünülmüştür. Elbette bu konularda yapılan seminerlerin faydasız olduğunu söylemek mümkün değildir. Ancak, bu konularla yetinmenin gerçek bir eğitim, hiç olmazsa TÜRK-İŞ için yeterli bir eğitim yapmak demek olmayacağı da inkar kabul edilmez bir hakikattir. Kendi aramızda yaptığımız bütün görüşmelerde, "DISK, tarafından çıkarılan bütün olayların, bir avuç militan, tarafından düzenlendiğini söylemekteyiz. Bu görüşün doğruluğu üzerinde tartışma açmadan önce, "bir avuç militan" sözü üzerinde durmak ve konuyu eğitim açısından incelemek faydalı olacaktır.

DISK tarafından çıkarılan olaylar birbirini izlemekte gittikçe daha da yaygın bir hal almaktadır. Her şehirde, her işyerinde her an bir olayın çıkarılması mümkündür. Herhangi bir huzursuzluk nedeni, o bölge, ya da işyerinde bir olayın başlangıcı olma kabiliyeti taşımaktadır. Bu şartlar ortaya çıkınca, işyerindeki "bir avuç militan" harekete geçmekte ve zaten durmadan, görüşlerini benimsetmeye çalıştıkları, bir başka ifade şekliyle, "işledikleri işçileri", harekete geçirmektedirler.

"Bir avuç militan" konusu, daha önce TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından da ele alınmış ve bu konuda çeşitli teklifler öne sürülmüştü. TÜRK-İŞ Genel Sekreterinin bu konuda belirttiği önemli bir noktayı tekrarlamakta konumuzu açabilmek için fayda görüyoruz: "militan, inançlı olduğu ölçüde başarılıdır". Bu görüşe

katılmamak imkansızdır. Bu durumda ortaya çıkan bir gerçek vardır. DISK'in militanları inançlı kişilerdir ve bunlar gittikçe çoğalıp yayılmaktadır.

DISK, bu inançlı kişileri yurda ithalat yoluyla sokmadığına göre, nereden bulmaktadır? Bu sorunun cevabı açıkça ortada durmaktadır: eğitim. TÜRK-İŞ'le DISK arasındaki fark bu noktada kendini göstermektedir. TÜRK-İŞ, eğitim çalışmalarında işçi ve yöneticilere kuru hukuk bilgisi vermekle yetinirken, DISK, ruh ve inanç vermiş; onları bu ruh ve inancı, işyerlerindeki diğer işçilere de aşılayacak şekilde yetiştirmiştir. Bu çalışmalar durmadan devam ettiği için DISK'in "bir avuç militan"ı hızla çoğalmakta, her yere yayılmaktadır. Bu kişiler, konuları, meselelerini çok iyi savunacak tarzla yetiştirildikleri için, işyerlerinde çıkan tartışmalarda her zaman başarılı görünmekte, karşılarına çıkarılan görüşleri çürütebilmekte ve bu durum, işçileri haklı olarak etkilemektedir.

7. Sendika Eğitimleri Üzerine Yazılan Makaleler

7.1 Sendikal Eğitim⁵

Sendikaların, federasyon ve konfederasyon gibi üst kuruluşların, üyeleri, temsilci ve yöneticileri için düzenledikleri, maddi ve hukuki sorumluluğunu yüklendikleri özel eğitim olarak tanımlanmaktadır sendikal eğitim. Sendika ve çalışma hayatıyla ilgili konular olmak üzere çeşitli sosyal ve ekonomik konuları içerir.

2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nda sendika gelirlerinden eğitime ayrılması gereken pay, 1195 değişikliklerine kadar en az yüzde 5, 1995'ten sonra yüzde 10 olarak belirlenmiştir.

2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nun "Sendika ve Konfederasyonların Giderleri" başlıklı 44. maddesindeki işçi sendika ve konfederasyonlarının, diğer harcamalarının yanında "gelirlerinin en

az yüzde onunu üyelerinin eğitimi ile mesleki bilgi ve tecrübelerini artırmak için kullanmalarının zorunlu olduğu" ifadesi sendikal eğitimin yasal bir gereklilik olduğunu ortaya koymaktadır. Sendikalar ayrıca, tüzüklerinde ve iç yönetmeliklerinde sendikal eğitimle ilgili çeşitli düzenlemelere de yer verirler.

Sendikal eğitim farklı kuruluş ve amaçlarla da yapılabilen genel işçi eğitimlerinin sendikalar aracılığıyla verilmesidir. İşçilerin davranışlarında değişiklikler oluşturarak onların siyasal ve ekonomik gelişmeleri kavraması, ortak sendikal politikalar oluşturulması ve bunların yaşama geçirilmesi konusunda gerekli bilgi ve deneyime sahip kılınmasını amaçlar.

Türkiye'de sendikaların yasal olarak kurulmaya başladığı 1947'den itibaren, daha kuruluş aşamasında, dönemin aydınları, özellikle Gerhard Kessler⁶, Orhan Tuna⁷, Sedat Toydemir⁸, Cahit Talas⁹ gibi sosyal siyaset alanında çalışan üniversite mensupları ve hukukçular, sendika kurmaya çalışan ileri ve örgütçü işçilere

6 Türkiye'deki çalışmalarıyla tanınan Alman iktisatçı ve toplumbilimci; Nazizme karşı fikirleriyle tanındığı için Naziler'in iktidara gelişi ile 1933'te İstanbul üniversitesinin davetini kabul ederek Türkiye'ye geldi. Türkiye'de ilk kavramsal ve uygulamalı sosyal siyaset çalışmalarını başlattı. 1945'ten itibaren çalışma hayatını düzenleyen yeni yasaların hazırlanmasında büyük katkıları oldu. 1946'dan sonra yasaların kalkmasıyla sendikaların kurulmaya başlamasından sonra, genç ve çoğunluğu deneyimsiz sendikacıların kuruluşu, niteliği ve işlevleri konularında aydınlatmaya çalıştı. Zühtü Tetey, Seyfi Demirsoy, Bahir Ersoy ve daha birçok ilk kuşak sendikacı onun rehberliğinden yararlandı.

7 Sosyal siyasetçi bilim adamı; 1947'den sonra yeni kurulmakta olan sendikaların kuruluşuna sendikacıların eğitilerek, tüzüklerinin hazırlanmasına katkıda bulunarak, sendikacılara konferanslar vererek, yol göstererek aktif yardımda bulundu. 1947-1960 döneminde, sosyal siyaset ve sendikacılık konularında, bilim çevrelerinde ilk akla gelen adlardan biriydi.

8 Hukukçu, sendika hukuk danışmanı, sendika uzmanı; Sendika temsilcisi ve bakanlık müşaviri olarak 1951'den itibaren OÇÖ toplantılarına katıldı. Sendikaların hukuk servisleri kurması için çaba gösterdi.

9 Sosyal siyaset alanında çok sayıda eser sahibi bilim adamı, öğretim üyesi, çalışma bakanlarından; 27 Mayıs 1960'tan sonra kurulan Orgeneral Cemal Gürsel'in kabinesinde, önce 30 Mayıs 1960 – 6 Eylül 1960 tarihinde, ikinci kez 3 Mart 1961-20 Kasım 1961 tarihinde Çalışma Bakanlığı'nı üstlendi. Bu dönemde TÜRK-İŞ'in UHISK'e üye olabilmesi için gerekli hükümet izni çıkarıldı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Dekanlığı görevinin yanında aynı zamanda Sosyal Politika ve İş Hukuku Bölümü'nün kurucusudur.

5 Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı, 1998, 3. Cilt, syf.

yardımcı oluyor; gereğinde, düzensiz sohbetler biçiminde de olsa, temel sendikacılık bilgileri, hukuksal bazı bilgiler aktarıyorlardı. Ancak sendika eğitiminin bir ihtiyaç olarak kavranıp daha düzenli bir yapıya kavuşması için TÜRK-İŞ'in kurulmasından sonra, 1950'lerin ortalarına kadar beklemek gerekti.

TÜRK-İŞ Eğitim Faaliyetleri

Bu başlangıcın temelinde uluslararası bir Amerikan kuruluşu olan AID (Uluslararası Kalkınma Ajansı)'in rolü vardır. AID'nin Amerikan dış politikasına uygun olarak yürüttüğü tarım, sanayi, nüfus alanlarındaki çalışmaların bir bölümü de eğitimle ilgiliydi. 1951'de TÜRK-İŞ'in kuruluşu öncesine rastlayan dönemden itibaren sendikal eğitim konularıyla ilgili çalışmalar başlatıldı. 1951'de başlayan bu ilişkiler, 1954'te İşçi Eğitimi Projesi'nin uygulamaya konulmasıyla olgunlaştı. DP iktidarıyla AID arasında imzalanan bir anlaşmayla başlayan yardımlarla sürdürülen bu proje, sendikal eğitim çerçevesindeki ilk ulusal ve uluslararası girişimdi.

İşçi eğitimi projesinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Zonguldak olmak üzere beş bölge belirlendi ve iki gruba ayrıldı. Birinci grup, Amerikan uzmanlar, ikinci grup da o zamanki adıyla Türkiye Çalışma Vekâleti'nin uzmanları ve üniversite öğretim elemanları tarafından eğitilmekteydi. Derslerin içeriğinde ekonomi, sosyal politika, toplu pazarlık, sendikacılık hareketinin tarihsel gelişimi, Türk mevzuatı gibi geniş çaplı konular yer almakla birlikte, özellikle Amerikalı uzmanlarca verilen derslerde Amerikan sendikacılık hareketinin tanıtılması, daha da önemlisi, sendikacılığın yeni geliştiği bir ülke olan Türkiye'de sendikalara sosyalist-komünist etkililerin sızmasının engellenmesi hedefleniyordu. İş eğitim projesi kapsamında TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarda 1954-1961 yıllarında düzenli, içerik bakımından fazla değişiklik göstermeyen çeşitli eğitim çalışmaları yapıldı. 1961 yılından sonra Çalışma Bakanlığı'nun aradan çıkmasıyla eğitim faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi, doğrudan TÜRK-İŞ ile AID arasındaki ortak çalışmalara bağlandı. Bu çalışmaların ürünü olarak mev-

cut eğitim çalışmalarına destek olacak ve sendika yöneticilerinin eğitilmesine katkıda bulunacak sürekli eğitim merkezi kurulmasına karar verildi. Bu gelişmeler TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin kurulmasında etkili olmuştu.

1970'lerin başında bir sendika eğitim toplantısı.

TÜRK-İŞ'in beş kişilik Yönetim Kurulundan eğitim sekreterliği, genel sekreter yardımcılığından ayrı bir görev ve unvan olarak, 1968'deki 7. Genel Kurulda ihdas edildi. İlk eğitim sekreteri Selahaddin Erkap¹⁰ oldu. 1973'de yerine Kaya Özdemir¹¹ geldi.

TÜRK-İŞ bünyesinde uluslararası kuruluşlar aracılığıyla verilen sendikal eğitimde 1971'de değişiklik yapıldı. AID ile 1951'den

10 Sendikacı, TES-İŞ Federasyonu genel başkanlarından, TÜRK-İŞ genel eğitim sekreterlerinden; 1963'te TES-İŞ Federasyonu'nun kurucuları arasında yer aldı ve kurucu genel başkanlığı üstlendi. 1966-1970 arasında TÜRK-İŞ icra kurulu üyeliği ve genel eğitim sekreterliği görevinde bulundu. Emekli olduktan sonra HAK-İŞ Konfederasyonu'na bağlı Öz Gıda-İş Sendikasında uzman olarak çalışmaya başladı.

11 Sendikacı, Türkiye METAL-İŞ Federasyonu genel başkanlarından, TÜRK-İŞ genel eğitim sekreterlerinden, 1965-1969 döneminde AP(Adalet Partisi) İstanbul milletvekili. Bu dönem içinde TBMM çalışma komisyonu başkanlığı yaptı.

beri sürdürülen düzenli ilişkiler sona erdirildi. Bunun yerine AAF-
LI (Asya-Amerikan Hür Çalışma Enstitüsü)¹² ile dönemin TÜRK-
İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç¹³ arasında ortak bir memorandum
imzalanarak tarafların işçi eğitimi, araştırma ve dış ilişkiler ko-
nularında güç birliği yapmalarına karar verildi. 1972 yılında iki
kuruluş arasındaki ilişkiler geliştirildi ve teknik yardım konularını
içeren bir sözleşme daha imzalanarak işçi eğitimi, yüksek dü-
zeyde sendikacılık eğitimi, mesleki eğitim, işbaşında eğitim, tarım
işçilerinin eğitimi gibi değişik başlıklı eğitimlerin hazırlanması
amaçlandı. Bu işbirliği çerçevesinde 1972 yılından 1980'e kadar
4.263 işçi ve sendikacının eğitim görmesi sağlandı. TÜRK-İŞ'le
uluslararası kuruluşlar arasında sürdürülen eğitimler gerek kon-
federasyon üyesi sendikalarda, gerekse çeşitli çevrelerde içerik ve
amaç bakımından eleştirilse de merkezileşerek sürdü. TÜRK-İŞ'e
üye sendikalardan bazıları bu eğitime karşı çıkarak kendi bünye-
lerinde seminerler yapmaya yöneldi.

TÜRK-İŞ'te merkezi düzeyde sürdürülen eğitimler üç ana baş-
lıkta toplanıyordu. Bunlardan birincisi, sendika üyelerine sendi-
kacılığın temel ilkelerinin ve faaliyetlerinin tanıtılması; ikincisi,
alt kademe yöneticilerine toplu pazarlık ve sendika yönetimi il-
kelerini kavratılması; üçüncüsü de, üst kademe sendika yönetici-
lerine ülke ekonomisi ve sosyal sorunların anlatılmasıydı. Eğitim

12 AAFI (Asian American Free Labor Institute.); 1968'de kurulan ve amacını, "Asya,
Pasifik ve Ortadoğu ülkelerinde hür sendikacılığın gelişiminde katkıda bulunmak"
şeklinde ifade eden AAFI, ilişki kurduğu sendikalarla, öncelikle sendikal eğitim,
kooperatifçilik, aile planlaması, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanlarında işbirliğini he-
defliyordu. AAFI etkinlikleri arasında işçi-sendikacı eğitim programlarının özel bir
yeri vardı. 1968-1991 yılları arasında düzenlenen eğitim seminerlerine, AAFI faaliyet
alanındaki 30 kadar ülkeden yarım milyonun üzerinde işçi-sendikacı katılımı sağlandı.
AAFI ayrıca ikili ilişki geliştirdiği sendikalara teknik yardım adı altında aynı ve maddi
yardımlar da yapmaktaydı.

13 Sendikacı, TÜRK-İŞ genel sekreter ve başkanlarından, kontenjan senatörü; 1950'lerden
sonra sendikacılığa başlayan kuşağın, TÜRK-İŞ kanadındaki önemli kişilik ve temsil-
cilerinden biridir. 1963-1972 yıllarında Yüksek Hakem Kurulu'nda TÜRK-İŞ temsil-
cisi olarak yer alan Tunç, 1972 ve 1979'da iki kez kontenjan senatörlüğüne getirildi.
1979'daki TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nda aday olmayarak aktif sendikacılıktan çekildi.

seminerleri; işkolu toplu pazarlık bakımından özelliği, bu özelliğe
uygun stratejilerin oluşturulmasını amaçlayan işkolu seminerle-
ri, TÜRK-İŞ'in bölge temsilcilikleri kapsamındaki yöneticilerinin
eğitimi ve bölgelerin yerel koşullarını dikkate alan değişik içerik-
te programları kapsayan bölge seminerleri, yalnızca bir işyerinin
özelliklerini dikkate alan yerel seminerler ve var olan bütün eğitim
çalışmalarının en ileri düzeyini temsil eden ulusal seminerlerden
oluşuyordu. Bu eğitimlerin hemen hemen tümünün finansmanı
ve düzenlemesinde AAFI'nın katkısı bulunuyordu.

TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi Vahap Güvenç "Sendikacılık Eğitimi ve Faaliyetler" konulu
seminerde konuşurken.

TÜRK-İŞ'in 1973'te toplanan 9. Genel Kurulunda eğitim konu-
sunda ciddi ataklar yapılması yönünde karar alındı. Bu doğrultu-
da 31 Ekim 1973'te TÜRK-İŞ Birinci İşçi Eğitim Şurası toplandı.
Şurada işçilerin her türlü mesleki ve teknik eğitimlerinin plan-
lamasıyla TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin eğitimlerinin organi-

zasyonu konularında TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliği'ne tam yetki verildi. Böylece sendikal konulardaki eğitim çalışmalarıyla, işçi ailelerine yönelik her türlü çalışma konfederasyon içinde daha da merkezleştiriliyordu. Şurada alınan kararlarda sendikal eğitim konularına sadece satır başlarıyla değiniliyor, yaygın eğitim seferberliği konusunda çeşitli öneriler getiriliyordu. Şurada “Kabiliyetli işçi çocuklarına ilk, orta, lise, yüksek ve mesleki öğrenim yaptırmak” amacıyla TÜRK-İŞ'in bir “Eğitim Vakfı” kurması kararlaştırılmıştı. Ayrıca Türkiye'de paralı öğrenimin kaldırılması ve yalnız varlıklı aileler için “Eğitim Vergisi” konması için TÜRK-İŞ'in derhal harekete geçmesi gerektiği kararlaştırıldı.

1973 yılında Birinci İşçi Eğitim Şurası'nda vakıf senedinin ele alındığı ve 1975 yılında konfederasyona bağlı olarak kurulan İşçi Eğitim Vakfı¹⁴, öncelikle işçi çocuklarına her çeşit eğitim olanakları yaratma görevini üstlenmekteydi. Vakfın Merkezi Ankara'daydı ve Vakıf; işçi çocukları için yurtlar yaptırmak, burs temin etmek, ders malzemesi sağlamak, araştırma imkanı vermek, konferans, seminer ve paneller düzenleme görevlerini üstlenmekteydi. Ancak, halka dönük geniş kapsamlı eğitim çalışmalarından söz edilirken dolaylı olarak sendikal eğitimlere yönelik etkinlikler de bu proje kapsamındaydı. Vakfın işçi çocuklarına sağladığı bu imkanlar karşılıksızdı. Vakıf bağlı sendikalardan para yardımlarını, dış yardımları ve bağışları kabul etmekteydi.

TÜRK-İŞ 1973'teki 9. ve 1976'daki 10. Genel Kurullarında, genel olarak halka dönük eğitim faaliyetleriyle sendikal eğitimler çerçevesinde ataklar yapılması yönündeki kararların somut adımlarından biri de 1976'da Samsun'da inşaatına başlanan Seyfi De-

¹⁴ İşçi Eğitim Vakfı, 21 Ekim 1982 tarihli Milliyet gazetesinde yer alan habere göre; “TÜRK-İŞ'in bünyesinde kurulu İşçi Eğitim Vakfı'nın çalışmalarını durduğu öğrenildi. 1975 yılında TÜRK-İŞ icra kurulu üyelerinin kuruculuğunda kurulan İşçi Eğitim Vakfı'nın Genel Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Başkanı otomatik olarak sürdürüyor, genel sekreterliğini ise eğitim sekreteri yürütüyor. Vakfın bir ara Samsun'daki Seyfi Demirsoy Eğitim Merkezi için fon oluşturma amacıyla yeniden canlandırılmak istendiği, ancak pratik bir sonuç alınmayınca çalışmalarının yeniden durduğu öğrenildi.”

mirsoy Eğitim Merkezi projesiydi. Daha sonra adı TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi'ne dönüşecek olan merkezde her yıl belli dönemlerde sendikacıların yetiştirilmesi amaçlı programlar düzenlendi.

TÜRK-İŞ bünyesinde ortak eğitim çalışmalarının güçlendirilmesi düşüncesi konfederasyonun kuruluşundan itibaren her zaman gündemde oldu. Konfederasyonun sürdürdüğü sendikal eğitim faaliyetlerinin merkezleştirilmesi konusundaki başlıca çabalardan birisi 9 Aralık 1977'de bağlı kuruluşların yirmi ikisinin on bir kişilik yönetim kurulu düzeyinde katılımıyla yapılan Samsun Konferansı'dır. Konferansta beş gün süren tartışmalar sonucunda, 24 ilkenin yaşama geçirilmesi doğrultusunda ve sendikaların siyasal yaşamda etkin olmalarını sağlayacak “siyasi eğitime” ağırlık verilmesi kararı alındı. Bu karar, uzun yıllar izlediği partiler üstü politika nedeniyle siyasi faaliyetle sendikal faaliyeti birbirinden ayrı tutan ve bu niteliği, örgütlenmeden eğitime kadar her türlü etkinliğine yansıyan bir konfederasyon için ciddi bir atılım sayılabılırdi.

Eğitimle ilgili bu değişiklikte TÜRK-İŞ'e üye kimi sendikaların, özellikle 1976'dan itibaren AAFLI eliyle yürütülen eğitimlere karşı tavırlarının etkisi büyüktü. Bağlı sendikalarda AAFLI'yla ilişkiler çerçevesinde gelişen, eğitimlerin içeriğine ve amacına da yönelen tepki 1979'daki genel kurulda daha da belirginleşecekti.

1977 yılındaki konferansta, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin birkaç bölgede kurulması, belirlenecek ayrıntılı eğitim programlarının, sendikaların ekonomik güçlerindeki farklılıklarla bölgelerarası farklılıklar göz önüne alınarak TÜRK-İŞ'in eğitimlerde koordinasyon sağlaması amacıyla ek olanaklarla donatılması sendikaların kendi eğitimlerini yapabilecek eğitimcileri yetiştirecek koşullara kavuşturulması gibi kararlar alındı. Ancak, konfederasyona bağlı sendikalardan bir bölümünün etki ve baskısıyla, politikleşmesi ve içeriğinin değiştirilmesi düşünülen sendikal eğitimin niteliğinde önemli değişiklikler yapılamadı. 1977-1979 yıllarında TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarda yapılan 45 merkezi eği-

timden yirmi beşi doğrudan AAFLI'ya bağlı uzmanlarca, kalan yirmi eğitimin büyük bölümü de Amerikalı uzmanların dolaylı yürütümünde gerçekleşti.

TÜRK-İŞ'in ICFTU'ya üye olmasından sonra bu kuruluşlarla ortaklaşa seminerler düzenledi. Bu seminerlerin başlıca bazıları, işçilerin yönetime katılması, çokuluslu şirketler, kadın, genç ve çocuk işçilerin sorunları, ekonomik kalkınma ve sendikalar, sendika fonlarının değerlendirilmesi konularıydı.

TÜRK-İŞ'in 12-18 Nisan 1976 tarihlerinde yapılan 10. Genel Kurulunda Konfederasyon üyesi sendikalardan gelen eleştiriler kapsamında eğitime dönük eleştiriler iyice belirginleşmişti. Bu konuda görüş bildiren delegelerin eğitimlere yönelik eleştirileri politik eğitimlerin ihmal edildiği yönündeydi. TÜRK-İŞ'in AAFLI ile 1973 yılından başlayarak resmi düzeyde ilişki kurması ve Konfederasyonun eğitim faaliyetlerinin bu kurum tarafından yürütülmesi sert bir dille eleştiriliyordu. 1980'e kadar aralıksız, ağırlıklı olarak AAFLI tarafından hazırlanan ve koordine edilen eğitim çalışmaları bir süre kesintiye uğradı. Yapımına 1973 yılında Samsun'da başlanan TÜRK-İŞ Eğitim Sitesi 1982'de faaliyete geçirildi. 1984'te konfederasyonda uygulanan eğitim programlarının konuları çeşitlendirilerek, sendikacılık temel eğitimi, liderlik geliştirme programı, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında daha çok teknik bilgileri içeren eğitimler verildi. 1985 yılında da işçi sağlığı ve iş güvenliği konularına ağırlık verilerek çeşitli illerde eğitimler yapıldı. 1986'dan itibaren Samsun'daki eğitim sitesine işlerlik kazandırmak amacıyla üye sendikaların eğitimlerinin bu merkezde yapılması desteklendi.

1987'de Konfederasyon eğitimcilerinin ve üye sendikaların eğitim sekreterleriyle eğitim uzmanlarının katıldığı yıllık genel eğitim sekreterleri toplantılarına başlandı. Bu toplantılarda, konfederasyon ve bağlı sendikalar arasında eğitim konularında görev bölümümü yapılarak taban ve temel eğitimlerin sendikalar bünyesinde gerçekleştirilmesi, eğitici eğitim programları yapılması,

daha da önemlisi “eyleme dönük eğitim programları yapılması” kararları alındı. Bu dönemde üniversite öğretim görevlileriyle çeşitli kuruluşlarla yapılan toplantılarda uygulanan eğitimlerin bilimsel içeriğe kavuşturulması hedeflendi. Ancak TÜRK-İŞ'in merkezi düzeydeki eğitim programlarının içeriğinin teknik konulardan siyasal içerikli konulara doğru evrimleşmesi, kimi sendikaların ısrarlı taleplerine rağmen sağlanamadı. 1988 ve 1989 yıllarında konfederasyon bünyesindeki eğitimlerde dört günlük programlar uygulanarak bağlı sendikaların temsilcilerinin eğitilmesi yoluna gidildi.

TÜRK-İŞ'in merkezi düzeydeki eğitim çalışmalarında, özellikle 1990'dan sonra önemli ölçüde azalma görülmektedir. Bunda verilen eğitimlerin içeriğine dönük eleştirilerin fazla olmasının, üye sendikaların zaman içinde kendi içlerinde eğitim birimleri oluşturarak bu gereksinimi doğrudan karşılamalarının etkisi büyüktür.

TÜRKİYE'DEKİ İŞÇİ EĞİTİM SEMİNERLERİNİN KISA BİR TARİHÇESİ İLE METOT, MAKSAT VE ŞUMULÜ

Ferit AZKARA
TÜRK-İŞ Eğitim Müdürü

İŞÇİLERİN MESLEKİ EĞİTİMİ

Bu tarz eğitim, işçilere halen çalışmakta oldukları veya ileride meslek edinecekleri işkolu ile ilgili eğitimidir. Memleketimizde bu kabil eğitim halen Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ihdas edilmiş meslek ve sanat okulları ile Teknik Okullar tarafından ve hususiyetle devlet işyerlerindeki çırak okulları tarafından yaptırılmaktadır. İşçilerin bir de halen çalışmakta oldukları işteki mesleki görgü ve tecrübelerini arttırılmasını hedef tutan bir nevi eğitim daha vardır ki, işbaşında eğitim tabir olunan bu eğitim halen birçok devlet işyerlerinde ve hususi işyerlerinde AID teşkilatı ile İş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

SENDİKACILIK EĞİTİMİ:

Bu nevi eğitim halen, bizzat Konfederasyonumuzun sevk ve idare ettiği eğitimdir. Bu eğitimin gayesi ise işçilere halen çalışmakta oldukları işle ilgili hak ve menfaatlerinin nasıl korunabileceğini öğretmektir. Modern hayatta işçiler hak ve menfaatlerinin korunması, ücretlerinin arttırılması, yaşama ve çalışma şartlarının geliştirilmesine matuf temas ve teşebbüslerini toplu olarak yaparlar. Bunun için teşkilatlanmaları ve sendika adı verilen müesseseleri kurmaları lazımdır. Bir sendikanın müessir bir şekilde çalışabilmesi için tıpkı birer makineye benzetebileceğimiz her sendikayı meydana getiren uzuvların, yani işçilerin sendikacılık bilgilerinin arttırılması lazımdır. Sanayi alanında yapılan muazzam gelişmeler, işçi işveren münasebetlerinin tanzimini artık başlı başına bir ilim haline getirmiştir. Buna sendikacılık diyebiliriz. İşçi işveren münasebetlerinin tanzimine matuf bir takım kanun ve mevzuatı bilmek ve bu mevzuatı tefsir ve günün icaplarına göre uygulamak bugün tamamen bir ihtisas meselesidir.

Bu sebeple Hükümetimiz 1954 senesinde o zamanki adı ile ICA şimdiki adı ile AİD Teşkilatının yardımı ile bir takım işçi eğitim seminerleri faaliyete geçirmiştir. Bu faaliyet 1960 senesine kadar devam etmiş 1961 senesinden itibaren işçi eğitim seminerleri TÜRK-İŞ'e devrolunmuştur. 24 Temmuz 1964 tarihinden itibaren bilfiil tatbikatına başlanılan toplu sözleşme ve bu sistemin yürütülmesine cevaz veren kanunlar dolayısıyla TÜRK-İŞ geçen üç sene zarfında eğitim faaliyetlerini üst kademe sendika yöneticilerine hususiyetle toplu sözleşme, grev ve lokavt hakları ile bu hakların istimalini düzenleyen mevzuatın öğretilmesine teksif etmiştir.

Üst kademe sendika yöneticilerinin günlük mesailerine ışık tutacak ve onları mer'i mevzuat ve sendikaların sevk ve idaresine müteallik en son bilgilerle mücehhez kılacak bu nevi eğitime TÜRK-İŞ 1964 yılı Haziran ayından itibaren tatbikatine başladığı bir programla eğitimi en alt kademe sendika üyelerine kadar teşmil etmiş bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ:

Bilhassa içinde bulunduğumuz yeni düzen içinde sendikacılık tamamen bir ilim ve ihtisas mevzuu haline gelmiş ve modern sendikacılığın her türlü inceliklerine vakıf ve deruhte etmiş olduğu vazifenin istilzam etmiş olduğu sorumluluğu tamamen müdrik sendika yöneticilerine olan ihtiyaç, memleketimizi kalkınma ve refaha götürececek kültürel faktörlerin en mühimlerinden birisi haline gelmiştir. Nitekim çok kısa bir zamanda tedrisata başlayacak TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji bu mevzuda bir boşluğu dolduracaktır.

YETİŞKİMLERİN EĞİTİMİ:

İşçiler, başlıca faaliyetlerini kendilerinin ve aile efratlarının maaşlerini temin etmek üzere bir işte çalışan kimselerdir. Çoğunun, akademik tarzda eğitim yapan eğitim müesseseleri ile olan rabıtalılarını çoktan kesmiş oldukları işçi eğitimi ile iştigal eden kimseler tarafından daima hatırdan tutulmalıdır. Nitekim işçi eğitimlerinde bu sebep dolayısıyla eğitimin müessiriyeti bakımından, tamamen değişik bir metot kullanılması icap eder. İşçi yetiştirilmesi maksadına en uygun eğitim enstitüsü işçi seminerleridir. Bir eğitim toplantısının seminer olarak vasıflandırılabilmesi içinse aşağıdaki vasıflara haiz olması icap eder.

Eğitim atmosferi: İşçiler senelerce bedeni faaliyetleri fikri faaliyetlerine galebe çalacak şekilde çalışmış kimselerdir. Bu sebeple, akademik tarzda ve lise veya ortaokullarda olduğu üzere konferans şeklinde verilecek dersler işçileri sıkar. İşçi seminerlerine samimi bir sohbet toplantısı havası verilmelidir. Seminerlerde vazife alan öğretmenler, seminer için tahsis veya tedarik olunan imkanların müsaadesi nispetinde bizzat talebelerle aynı seviyede oturmak suretiyle de sanki onlardan birisiymiş gibi davranmalıdır. Bu hususta herhangi bir çekingenlik vaki ise bizzat öğretmen sigara içilmesinde bir beis görmediğini seminer müdavimlerine hatırlatmalıdır.

Metot: İşçi eğitim seminerlerinde grup münazarası veya aktif metot tabir olunan ve öğretmen ile talebe arasında ve talebelerin kendi aralarında fikir ve sual cevap teatisi yapabilmelerine imkan veren bir metot uygulanır. Bunun için öğretmen ve talebelerin aşağıda gösterildiği şekilde hareket etmeleri icap eder.

Öğretmen: Daha evvel öğrencilerine dersin notlarını dağıtmıştır. Talebeler ise bu ders notlarını hiç olmazsa birer defa okuyarak derse hazırlıklı bir şekilde gelmişlerdir. Bunu zihinde tutan öğretmen derse bir giriş yapar. Her mevzunun münasip bir sıra takip edilmek suretiyle verileceği tabiidir. Hocanın yapacağı izahat dersin birinci kısmına ait olacaktır. Azami 10 dakikalık bir izahat sonunda öğretmen, bahsin iyice kavranılıp kavranılmadığını anlamak üzere talebeleri bu kısım ile ilgili anlamadıkları noktalar hakkında sual sormağa teşvik etmelidir. Talebenin bilhassa bu ilk dersinde öğretmenine karşı bir çekingenlik duyacağı tabiidir. Bu sebeple, birçok hallerde öğrenciler herhangi bir sual sormuyorlarsa bu ilk derste tabii çekingenliklerinin bir neticesidir. Bunu öğretmen o kısım ile ilgili bazı ehemmiyetli gördüğü mevzularda sualler sormak suretiyle bizzat kendisi bertaraf eder. Çok hallerde öğrencilerden birisi bir sual sorduğu zaman öğretmenin aynı suali sınıfa tevcih etmesinde büyük fayda vardır. Bu suretle talebe kendi fikir ve kanaatlerine itibar edildiğini görmekle derse daha büyük bir dikkatle sarılacak, daima düşünmek mecburiyetini duyacaktır. Sık sık, söz almaları ise sendikacılar için çok mühim olan konuşma kabiliyetlerini arttıracaktır. Şayet bu suretle talebelerin sualin cevabını hakikaten bilmediklerine kanaat getirdiği takdirde öğretmen bizzat soruyu cevaplandırarak veya eksik bırakılan kısmını tamamlayacaktır. Öğretmen izahına devamla talebeleri ikinci safhanın tatbikine hazırlayacaktır. Bu safha üzerinde görüşülmekte olan kısmın ruhunu teşkil eder. Mesele ön ehemmiyeti haiz noktanın öğrencilerin hafızalarına nakşedebilmesini temindir. Öğretmen öğrencilerine birtakım münasip sualler sormak suretiyle her bir noktayı öğrencilerin

kendilerini meydana çıkarmasına yardım edecektir. Bu meyanda hocanın bir yazı tahtası kullanmak suretiyle istihsal edilen her neticeyi tahtaya yazmasında ve talebelerin bu noktaları not olarak defterlerine geçirmelerinde büyük fayda vardır. Diğer kısımların müzakeresinde de öğretmenin aynı yolu tutması, diğer taraftan birtakım aktüel misaller, münasip nüktelerle talebeleri derse bağlaması lazımdır.

Lisan: Şimdiye kadar açılan seminerlerde tenkitlerin en önemlisini öğretmenlerin konuşma lisanlarını talebelerin anlama seviyesine inecek şekilde ayarlamamaları hususu teşkil etmiştir. Bu sebeple, öğretmenlerin bu hususu daimi olarak zihinde tutmaları ve talebelerine onların anlayabilecekleri bir dille hitap etmeleri, onlarla kendilerinin anlayabilecekleri bir seviye ve mesafeden konuşmaları icap eder.

Talebelerin sayısı: Bir eğitime seminer denildiği zaman öğrenci sayısının takriben yirmi kişi civarında olması icap eder. Biz seminerlerimizde bu adedi otuz kişiye çıkarmış bulunuyoruz. Fakat daha fazla öğrenci ile yapılacak eğitim yukarıda izahı yapılan metodun uygulanmasına imkan vermeyeceğinden eğitim seminer değil ancak bir konferans mahiyeti taşır ve işçi yetiştirilmesini hedef tutan bir eğitim olmakta fazla bir müessiriyet icra edemez.

Öğrencileri ilgilendiren hususlar: Bir işçi seminerinin ne gibi bir masrafı istilzam ettiğini bir takım rakamlar vererek ifade etmek istemiyorum. Bunu hepimiz aşağı yukarı hesaplamışızdır. Maddi imkanlarımızın hepimizce malum olduğu bir zamanda teşkilatımızın bu masrafları göze almasının sebebi işçi eğitimine verdiğimiz büyük önem dolayısıyladır. Bu sebeple, bu seminere iştirak eden sizler, dersleri can kulağı ile dinlemek ve verilen mevzuları bihakkın öğrenmek mecburiyetindediniz. Zira seminer esnasındaki talebelik sıfatınız semineri müteakip öğretmenliğe inkılap edecek, siz bu sefer seminerlerde öğrendiğiniz bilgileri arkadaşlarınıza öğretmekten sorumlu olacaksınız.

Dershane kaideleri: Dershane tıpkı bir ibadet yeri gibidir. Tıpkı bir ibadethanede olduğu gibi hocaya hürmet şarttır. Bu noktadan hareket edildiği zaman bir ibadethanede riayet edilmesi icap eden birçok kaidelerin bir dershanede aynen uygulanması icap eder. Mesela, bir camide ibadete tam zamanında başlanır. Cemaat tam vaktinde camide hazır bulunur. Cemaat vaiz veren hocayı veya cemaat arasında sesi güzel olup da herhangi bir duayı okuyan kimseyi dinler ve birbirleriyle konuşmaz. Sizler olgun kimselersiniz. Bu kaideleri hiçbir zaman ihlal etmeyeceğinize ve size ders gösterecek hocanızın herhangi bir ikaz yapmasına imkan vermeyeceğinize eminiz. Arkadaşlarınızın söz alma hakkına tecavüz etmeksizin bol bol, konuşan hocanıza bol bol soru sorun, fakat konuştuğunuz veya sorduğunuz zaman sizi yanınızdaki arkadaşınız değil, bütün sınıf takip etmeli, konuşmalarımızdan bütün sınıf istifade etmelidir.

Dinleyiciler: Seminerlerimiz arzu eden herkese açıktır. Herkes seminerlerimizi takip edebilir. Bununla beraber dinleyici olarak hariçten dersi takip edenler esas talebelerin yetişmesine imkan vermek üzere soru sormak veya herhangi bir hususta mütalaa beyan etmek hakkının seminerin müdavimleri tarafından kullanılacağı kaidesine riayet etmeleri lazımdır.

Müşahit öğrencileri: Bazı imkansızlıklar yüzünden seminere, masrafları mensup oldukları teşkilatlar tarafından ödenmek suretiyle iştirak eden öğrenciler için biz müşahit tabirini kullanmaktayız. Mali hususat dışında müşahit öğrenciler asli öğrencilerin sahip oldukları bütün haklara sahiptirler. Bu öğrencilere de seminer hitamında birer mezuniyet belgesi verilir.

Değerlendirme komiteleri: İhdas edildiğinden bu yana işçi eğitim seminerlerine her geçen gün ayrı bir yenilik kazandırmaya gayret sarf ettik. Bu seminerleri her seferinde daha faydalı bir duruma sokmaya çalıştık. Birçok eksiklerimiz olmasına rağmen, halen bu bakımdan bir hayli mesafe katettiğimize şahsen inani-

yorum. İnandığım ikinci bir husus bu hamlelerin yapılmasında en büyük rolü, bizzat seminere iştirak eden öğrenciler tarafından tebarüz ettirilen fikir, temenni, tenkit ve tavsiyelerin oynamış olduğudur. Her seminerde bir seminer değerlendirme komitesinin ihdasının sebebi budur. Değerlendirme komitesinin vazifeleri, seminerin daha mütakamil bir şekilde sokulabilmesi, ona daha faydalı bir veçhe kazandırılmasına matuf teklif, tavsiye ve temennileri tevhit etmek ve bir rapora derç etmektir.

Bir başka deyişle, raporun malzemesi bütün sınıf tarafından temin edilir. Komitenin vazifesi ise bu malzemeye şekil vermektir. Rapor vazıh bir şekilde yazılmalıdır. Seminer hakkındaki görüşler madde, madde belirtilmelidir. Mesela: Eğitim metodu, ders programı, öğretmenler vesaire gibi.

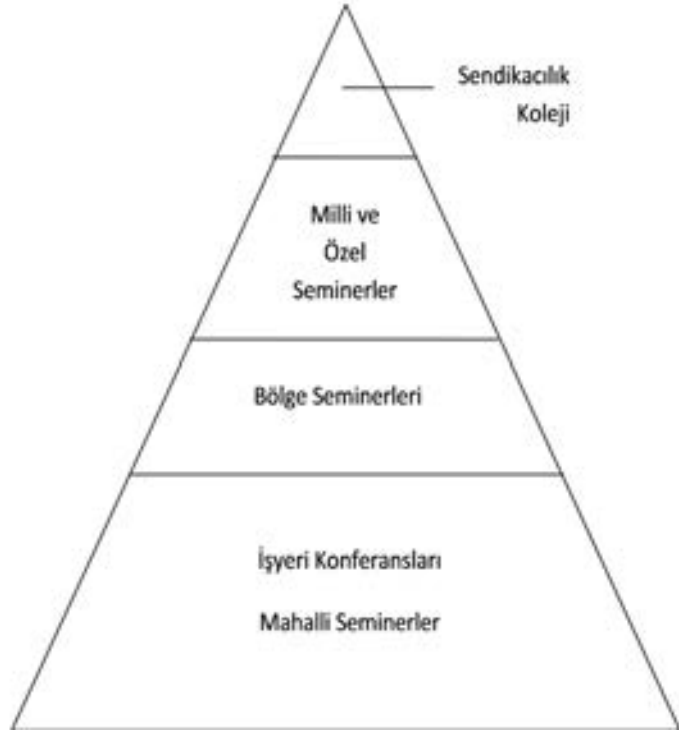
Çalışma grupları: Günlük çalışmaların bir değerlendirmesini yapmak üzere teşkil olunan 7-8 kişilik guruplardır. Bu gurupların aralarında yapacakları tartışmalar hem gündelik çalışmaların tekrarına ve bu suretle karanlık kalmış birtakım noktaların aydınlanmasına ve hem de değerlendirme raporuna derç olunacak hususların meydana çıkarılmasına imkan verecektir.

Tatbiki çalışma: Derslerin kolay anlaşılabilmesi için bu nevi seminerler de tatbiki çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu çalışmalar adeta tiyatrodaki bir temsil verir gibi olmalıdır. Her seminerde hangi mevzuuyla ilgili bir tatbiki çalışma yapılacağı hususu seminerin bidayetinde ilgili seminer idarecisi tarafından açıklanır. Bu çalışmada rol alacak aktörler ve bu aktörlere tevdi olunacak roller seminerin başından tespit olunur.

Ders programı: Ders programının ihtiva ettiği çalışmalarla, programda vaki değişiklikler bu bölümde anlatılacaktır.

1966 Yılı TÜRK-İŞ Eğitim Programı¹⁵

Kutay AKSEL

TÜRK-İŞ EĞİTİM PIRAMIDI

TÜRK-İŞ 1966 Eğitim Programı, Mayıs ayından itibaren uygulanmaya başlayacaktır. Eğitim Merkezinin kurulduğu 1961 yılından bu yana, eğitimin alt kademelere indirilmesi için sarf edilen gayretler, 1966 yılı uygulaması ile arzu edilen gayeye ulaşmış olacaktır.

¹⁵ TÜRK-İŞ DERGİSİ, Sayı: 39, s. 15

Sendikacılık Eğitimi, kademeli bir eğitimidir. Sendikacılarımızın temelini teşkil eden üyelerin eğitilmesi, sendikacılık eğitimi ilk ve en önemli adımı olarak kabul edilmektedir. Üyeler, sendikaların kuruluş felsefesi ve çalışma şekilleri, yöneticilerin görevleri, sendika temsilciliği gibi temel konularda eğitildikten sonra, sıra alt kademe yöneticilerinin eğitilmesine gelir. Bu kademede, sendika temsilcilerinden başlayarak, şubelerin ve mahalli sendikaların yönetici kadrosu, toplu pazarlığa hazırlık, sendika idaresi, milli ve milletlerarası sendikacılık konularında yetiştirilir. Bu eğitim de tamamlandıktan sonra, üst kademe sendika yöneticilerinin, toplu pazarlık strateji ve taktiği, grev, iş mevzuatı, sosyal ve ekonomik konular ile sendikacılığın karşılaştığı çeşitli problemlerin halli hususunda eğitilmesine geçilir. Bu şekilde de, sendikacılık eğitimi, alt kademeden başlayarak, üst kademelere doğru, kapsadığı konu bakımından gittikçe genişleyerek, devam eder. Bu eğitim sistemi-ne, «Piramit» ismi verilmektedir.

İŞYERLERİNDE EĞİTİM

Sendikacılık eğitiminin memleketimizde uygulanışı ise, şartların zorlaması neticesinde tamamen kendine has bir şekilde gelişmiştir. 1961 Anayasasının, işçilerin temel haklarını teminat altına alması ve bu hakların uygulanışını düzenleyecek kanunların iki sene içinde çıkacağını göz önüne alan TÜRK- İŞ, her şeyden önce, bu hakların kullanılmasını öğretecek bir eğitim programına ihtiyaç duymuştur. Bu sebepten, 1961 yılında kurulan ve özellikle sendikacılık eğitimi yapan TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi, ilk üç yıllık uygulamasında ana konu olarak «Toplu Pazarlık»ı işlemiştir. Çıkacak kanunlar ile memleketimizde ilk defa toplu pazarlık ve grev haklarının sendikalar tarafından kullanılacağı düşünülerek, sendika liderleri, bu düzenin gerektirdiği şekilde eğitilmişlerdir. 1963 yılının Temmuz ayında, kanunlar yürürlüğe girdiği zaman, Türk sendikacılığı, bu eğitimin bir neticesi olarak, hakları en etkili ve sorumlu şekilde kullanacak hale gelmişti.

İLK UYGULAMA

Bu şekilde de, sendikacılık eğitimine memleketimizde ortadan başlanılmıştır. 1963 - 64 ve 1965 yıllarında ise, sendikacılık eğitimi yukarıya ve aşağıya doğru genişlemeye başlamış, bir tarafta alt kademe yöneticileri ve üyeler eğitilirken, diğer tarafta da, üst seviye sendika liderlerine gerekli bilgiler verilmiştir. Özellikle geçen yıl, «Eğitimin Teşmili», parolası ile başlayan program, arzu edilen gayeye ulaşmış ve TÜRK-İŞ'e üye kuruluşların da iştirakiyle, sendika üyelerinden başlayarak, en üst seviyedeki yöneticilere kadar, kapsamı geniş bir program uygulanmıştır.

YUKARIYA ve AŞAĞIYA DOĞRU

1966 yılı Eğitim Programı ise, sendikacılık eğitiminde en başarılı metot olarak kabul edilen «Piramit Sistemi»nin iyi bir uygulamasını verecek şekilde hazırlanmıştır. En üst seviyede, 20 Nisan 1966 Çarşamba günü öğretime başlayan TÜRK - İŞ Sendikacılık Koleji 24 sendika yöneticisine köklü bir eğitim verecektir. Balkanların ve Orta Doğu'nun en mükemmel eğitim müesseselerinden biri olarak kabul edilen Koleji, devam edecek kursiyerlere sadece sendikacılık alanında değil, genel kültür bakımından da gerekli bilgileri, üç ay devam edecek kurslarla verecektir.

PIRAMİT SİSTEM

Eğitim Programının diğer bir kısmını da, işyerlerinde, bütün işçilere verilecek konferanslar ile mahalli ve ihtiyaca göre düzenlenecek özel seminerler teşkil edecektir. İşyerlerinde yapılacak konferanslar, bütün üyeye hitap edecek ve temel sendikacılık konularını işleyecektir. Bu konular arasında «Türk Sendikacılığı, Sendika Nedir? Ne Yapar? Nasıl Çalışır? ile Sendika Temsilcisi ve Görevleri»ni sayabiliriz. Mahalli seminerlere, işyeri konferansına katılmış, üyeler kabul edilecek ve kendilerine 274 ve 275 sayılı kanunlar, sendikacılık ve toplu pazarlık gibi konularda gerekli bilgiler verilecektir. Özel olarak açılacak seminerler ise, aktüel konulara veya teşkilatımızın isteğine göre düzenlenecektir.

1966 yılı TÜRK-İŞ Eğitim Programı ile, Yurdumuzda uygulanan sendikacılık eğitimi, ileri sendikacılığa sahip batı ülkelerindeki eğitim seviyesine erişmiş olacaktır.

8. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezun Öğrencileri

8.1. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezun Öğrencilerin Listesi

Birinci Dönem 20 Nisan 1966 – 20 Temmuz 1966

1. Kazım METİN, TÜRK-ULAŞ-IŞ, Genel Sekreter Yardımcısı
2. Rafet ÖZATICI, KAĞIT-IŞ, Genel Sekreter
3. Abuzer UÇAR, ÇİMSE-IŞ, Genel Sekreter
4. İsmet ERCAN, MADEN-IŞ, Bölge Temsilcisi
5. Ertuğrul ALTAY, KİMYA-IŞ, İstanbul Şube Sekreteri
6. Abdullah OĞUZ, TEKSİF, Şube Başkanı
7. Mehmet ÇAKIR, HAVA-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
8. Adem GEYİK, MADEN-IŞ, Eğitim Müdür Yardımcısı
9. Rifat YÜCEL, GES-IŞ
10. Gazi ATEŞ, DYF-IŞ, Genel Sekreter
11. Mehmet TURTSEVER, MÜSKİRAT, Genel Sekreter
12. Ali DEMİRKAN, TES-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
13. Halil YİĞİT, TARIM-IŞ, Genel Sekreter
14. Ali AFŞAROĞLU, TES-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
15. M. İbrahim KAHRATLI, YOL-IŞ, Mali Sekreter
16. Şevki ÖZBEK, TOMİS, Yönetim Kurulu Üyesi
17. Haşim DELATIOĞLU, GENEL-IŞ, Şube Başkanı
18. Hasan TOGAY, GENEL-IŞ, Mali Sekreter

19. İsmail ER, BESİN-İŞ, Genel Sayman
20. Şuayip ÇALKIN, METAL-İŞ, Genel Sekreter

İkinci Dönem 21 Temmuz 1966 – 20 Ağustos 1966

1. Ali KANLI, DYF-İŞ, Mali Sekreter
2. Hakkı KEZER, BASIN-İŞ, İşyeri Baş Temsilcisi
3. Nihat GEVEN, T. GAZETECİLER SEND., Şube Sekreteri
4. Ali İBİŞ, DERİ-İŞ, Şube Başkanı
5. Hidayet BALABAN, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
6. Ali KAPUR, GENEL-İŞ, Temsilcisi
7. Fikret ÖZCAN, GENEL-İŞ, Şube Sekreteri
8. Rafet DEMİRTEL, GES-İŞ, Profesyonel Yönetici
9. Tacettin COŞKUN, HAB-İŞ, işyeri Temsilcisi
10. Mehmet UZUN, TÜMTİS, Üye
11. Sami SERT, KAĞIT-İŞ, Yönetici
12. Mustafa ÖZABACI, KRİSTAL-İŞ, Sekreter
13. Alaeddin ÇELİK, KİMYA-İŞ, İzmit Şube 2. Başkanı
14. Erdoğan TUT, LASTİK-İŞ, Baş Temsilci
15. A. Samet YILDIRIM, KRİSTAL-İŞ, Sekreter
16. Şevket MUTLU, MÜSKİRAT, Genel Sekreter
17. Recep ÇAKAR, METAL-İŞ, Başkan
18. Hasan METE, ŞEKER-İŞ, Şube Sekreteri
19. Çetin KAYA, SAĞLIK-İŞ, Sekreter
20. Muzaffer CAMBAZ, TES-İŞ, İşyeri Temsilcisi
21. Bayram A. SOYDAM, TEKSİF, Yönetici

22. Yusuf BİLEN, TÜMTİS, Ankara İl Merkezi Şube Başkanı
23. Hayrettin ERENOĞLU, TES-İŞ, Temsilci
24. Yüksel ODYAKMAZ, YOL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

Üçüncü Dönem 22 Ağustos 1966 – 20 Eylül 1966

1. Selahaddin DİKİCİ, BASIN-İŞ, İşyeri Baş Temsilcisi
2. Kemalettin OĞURLU, BESİN-İŞ, Sekreter
3. Mustafa ERKUL, BESİN-İŞ, Muhasip
4. Ethem KARABAY, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
5. Niyazi DEVİR, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
6. Mustafa BİLGİÇ, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
7. İbrahim PARLAK, GENEL-İŞ, Şube Başkanı
8. Turgut TUNA, HARB-İŞ, Başkan
9. Semih DURMUŞ, HAVA-İŞ, Temsilci
10. Mümin AKMAN, ENERJİ-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Cafer ULUDAĞ, MADEN-İŞ, İşyeri Temsilcisi
12. Yavuz YILDIZHAN, MADEN-İŞ, Murakıp
13. Şevket ÖZBALI, TÜMTİS, Yönetim Kurulu Üyesi
14. Selahattin BARGÜNOĞLU, MÜSKİRAT, Genel Sekreter
15. Yusuf DOĞAN, Şube Sekreteri
16. Hakkı GÜL, Merkez Kurulu Şube Mali Sekreteri
17. A. Gani İDEMEN, TES-İŞ, Temsilci
18. Şükrü YENİBİNAR, TEKSİF, Başkan
19. Fahri EĞİLMEZ, TES-İŞ, İşçi Temsilcisi
20. İlhami BALOĞLU, TEZ-BÜRO-İŞ, Sekreter

21. Mehmet KÜLAHÇI, TOMİS, Şube Saymanı
22. Hayri KAYA, TOMİS, Ank, Şube Mali Saymanı
23. Ragıp AYGÜL, T. GAZETECİLER SEND., Sendika Temsilcisi
24. İrfan YILMAZ, YOL-İŞ, Sendika Baş Temsilcisi

Dördüncü Dönem 21 Eylül 1966 – 28 Aralık 1966

1. Nail OKUR, ÇİMSE-İŞ, Başkan
2. Mustafa ONAÇ, ÇİMSE-İŞ, Başkan
3. Yaşar KARAYEL, YAPI-İŞ
4. Fuat AKBULUT, HARB-İŞ, Başkan
5. Zeki DEMİREL, DYF-İŞ, Başkan
6. Ali KALAYCI, DYF-İŞ, Başkan
7. Kadir ERKUL, TEKSİF, Şube Sekreteri
8. Kemal BOZKURT, TEKSİF, Şube Başkanı
9. Fatih SALTOĞLU, MÜSKİRAT, Genel Sekreter
10. İlimdar BOY, SAĞLIK-İŞ, Şube Sekreteri
11. Cavit TOK, GES-İŞ, Şube Başkanı
12. Hayati KADIOĞLU, GES-İŞ, Şube Sekreteri
13. H.Turgut ÇETİN, ŞEKER-İŞ, Başkan
14. Hüseyin KOCABAŞ, BESİN-İŞ, Şube Başkanı
15. İbrahim PALA, ÇİMSE-İŞ, Başkan
16. Mustafa ERKUL, GENEL-İŞ, Şube Sekreteri
17. Nizamettin ÖZKAN, MADEN-İŞ, Üye
18. Yusuf GENÇ, MADEN-İŞ, Temsilci

19. Avni YILMAZ, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
20. Mehmet KÜPEOĞLU, BESİN-İŞ, Mali Sekreter
21. Fikret BALAKÇI, TES-İŞ, Mali Sekreter
22. Macit ERSES, YOL-İŞ, Genel Sekreter
23. Nurettin ÖLMEZ, TEKSİF, Şube Sekreteri
24. İ. Şener TELERİ, TES-İŞ, Üye

Beşinci Dönem 2 Ocak 1967 – 11 Nisan 1967

1. Nedim UYUMAZ, TOMİS, Şube Başkanı
2. Niyazi ÖZDER, TARIM-İŞ, Şube Başkanı
3. M Salih METİNER, TEKSİF, İşyeri Baş Temsilcisi
4. Hüsmen ÖZGÜNER, ŞEKER-İŞ, Şube Başkanı
5. Akif KESKİN, ÇİMSE-İŞ, Genel Sekreter
6. Yalçın ÖZEN, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
7. Muammer GÜR, METAL-İŞ, Genel Sekreter
8. Selçuk BORAN, PTT-İŞ, Mali Sekreter
9. Hüseyin PALA, TÜMTİS, Genel Başkan Vekili
10. Osman TAŞ, YOL-İŞ, Mali Sekreter
11. Fikret ORHON, GENEL-İŞ, Sekreter
12. Osman DALKOPARAN, GENEL-İŞ, Şube Başkanı
13. Alaaddin ERÜNAL, KAĞIT-İŞ, Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
14. Salim GÜNDÜZ, TEKSİF, Başkan
15. Hüseyin TAŞKESEN, TEKSİF, Başkan Vekili
16. Muhsin YÜZGEÇÇİOĞLU, MÜSKİRAT, Temsilci

17. Ali KAHVECİ, MADEN-İŞ, H. Divani Üyesi
18. Ali İhsan DEMİREL, GES-İŞ, Şube Yönetim Kurulu Üyesi
19. Satılmış KALAYCI, MADEN-İŞ, İkinci Başkan
20. Ramiz ERTEKİN, GES-İŞ, Şube Başkanı
21. Osman KIZILDAĞ, HARB-İŞ, Mali Sekreter
22. Hilmi AYDIN, SAĞLIK-İŞ, Şube Başkanı
23. Zafer BOYAR, DYF-İŞ, Genel Sekreter
24. Sadi TEKİRDAĞ, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

Altıncı Dönem 12 Nisan 1967 – 20 Temmuz 1967

1. Hakkı ÖZKANLI, KAĞIT-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Abdullah KARAKÜÇÜK, DYF-İŞ FED., Genel Sekreter
3. Hüsamet DÖVER, ŞEKER-İŞ, Şube Sekreteri
4. Mehmet ÇİÇEK, TEKSİF, Üye
5. Mustafa KUTBAY, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
6. M. Harun YILMAZ, GES-İŞ, Yönetim Kurulu üyesi
7. Galip KALKAN, DERİ-İŞ, Genel Merkez Müfettişi
8. O. Zeki DEMİREL, TÜMTİS, Sekreter
9. Nazmi ERGİL, TES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Doğan ÜSTKANAT, YOL-İŞ, Genel Sekreter
11. Cahit ERHAN, YOL-İŞ, Genel Sekreter
12. Mehmet KEFU, NATO-İŞ, Genel Sekreter
13. Naci TAN, TEKSİF, Sekreter
14. Ziya AKGÜNLÜ, DYF-İŞ, Genel Sekreter
15. Şadi FERENDECI, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

16. İsmail DEMİRCİ, TEKSİF, İkinci Başkan
17. Zeynel IRMAK, TARIM-İŞ, Şube Başkanı
18. Hakkı DÜNDAR, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
19. Mehmet TİMUR, GENEL-İŞ, Şube Başkanı
20. Cemal GENCOĞLU, TEZ-BÜRO-İŞ, Şube Sekreteri
21. R. Öner ÇAKAN, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
22. Selahattin SEZGİN, MADEN FED., Üye
23. Haydar BEYER, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
24. Kemalettin ÖKTEM, ÇİMSE-İŞ, Başkan
25. Ferit ERDEM, METAL-İŞ, Genel Sekreter Yardımcısı

Yedinci Dönem 12 Temmuz 1967 – 19 Ağustos 1967

1. A. Güven KUYUMLU, T. GAZETECİLER SEND., Üye
2. Şerafettin SIHHATLI, P.T.T.-İŞ, Mali Sekreter
3. Doğan SOLAK, MADEN FED., Genel Sekreter
4. Meral AKTARI, NATO-İŞ, Genel Muhasip
5. Norman BIÇICI, HARB-İŞ, Muh. Veznedar
6. İbrahim AKPINAR, TÜMTİS, Muh. Veznedar
7. A. Ünal TARANCI, TES-İŞ, Üye
8. Murat DEMİRCİ, GES-İŞ, Temsilci
9. Bahattin GEÇGİL, GES-İŞ, Şube Başkanı
10. Erol KÜÇÜKFOSFORLU, GES-İŞ, Sekreter
11. Yusuf DİNÇ, DTF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Ömer AŞÇIOĞLU, DYF-İŞ, Sekreter
13. Mehmet KAYA, ŞEKER-İŞ, Şube Başkanı

14. Sait ULUTAŞ, SAĞLIK-IŞ, Sekreter
15. Ethem MENGEN, TARIM-IŞ, Başkan
16. Saim SOYDAN, YOL-IŞ, Yönetici
17. Atalay AKAY, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
18. İsmail ATAY, BESİN-IŞ, Üye
19. Turgut UYGUR, MADEN FED., Şube Idare Heyet Azası
20. Yunus TOPLU, MADEN FED., Delege
21. Kadri KAYA, METAL-IŞ, Baş Temsilci
22. Ahmet KARA, GENEL-IŞ, Muhasip
23. Ali DURUP, MÜSKİRAT FED., Üye
24. Fethi ERDERİ, DERİ-IŞ, Genel Müfettiş

**Uluslararası Birinci Dönem 20 Ağustos 1967 – 20 Eylül 1967
(PAKİSTAN)**

1. Khurshid AHMED
2. Nabi AHMED
3. Syed BADSHAHGUL
4. Kalimullah KHAN
5. Sher MOHAMMED
6. Mohammed MAFİZULLAH
7. Shah ABDULHALİM
8. Emdad HOSSAIN
9. Eskander ALI
10. Syed MAHİBURRAHMAN

Sekizinci Dönem 21 Eylül 1967 – 23 Aralık 1967

1. Yunus ÜSTÜNOL, TEKSİF, Prof. Sekreter
2. Abdullah KUTLU, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Özcan GÜLER, TEKSİF, Muhasip
4. Sadullah EMRE, MADEN FED., Üye
5. Cemal TURHAN, MADEN FED., Genel Sekreter
6. Mehmet KIZILOĞLU, MADEN FED., Üye
7. Mustafa KARA, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
8. Ahmet KILIÇ, DYF-IŞ, Muhasip
9. Erdiñ OĞUZKENT, ŞEKER-IŞ, Şube Başkanı
10. Galip ALEMDAĞ, YOL-IŞ, Genel Sekreter
11. Cevdet KANDEMİR, YOL-IŞ, Genel Sekreter
12. Ahmet ÖNAL, ŞEKER-IŞ, Şube Başkanı
13. Zeki MERTOL, GENEL-IŞ, Sekreter
14. Ali KÜÇÜKBARDAKÇI, ŞEKER-IŞ, Genel Sekreter
15. Hasan ATILGAN, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Tefik ÖZTÜRK, YAPI-IŞ, Sekreter
17. Abdullah ÇOPUR, GES-IŞ, Sekreter
18. M. Emin GÜZEL, GES-IŞ, Genel Sekreter
19. Ahmet KAYIKÇI, ÇİMSE-IŞ, Prof. Başkan
20. Abdullah DESTE, TARIM-IŞ, Şube Başkanı
21. Tahsin BAKSAN, ŞEKER-IŞ, Sekreter
22. Üzeyir MUDAK, BESİN-IŞ, Şube Başkanı
23. Abbas FAKI, GES-IŞ, Idare Heyeti Üyesi

Dokuzuncu Dönem 8 Ocak 1968 – 10 Nisan 1968

1. Şevket TAŞDEMİR, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
2. Veli EKER, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
3. Abdurrahman BAYRAKTAR, METAL-İŞ, Genel Sekreter
4. Cengiz ÖZONUK, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
5. Hüseyin GÜMÜŞBAŞ, MÜZİK-İŞ, Genel Sekreter Yardımcısı
6. Ahmet KÜÇÜKASLAN, ŞEKER-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
7. M. İrfan YAKUT, ŞEKER-İŞ, Şube Sekreteri
8. Ali ÇİZMECİ, ŞEKER-İŞ, Şube Sekreteri
9. Hıdır ERCERİ, TARIM-İŞ, Merkez Şube 2. Başkanı
10. Zikri ALTIN, DYF-İŞ, Murakıp
11. Sıtkı BASARA, DYF-İŞ, Yönetici
12. Ahmet BAYRAK, DYF-İŞ, Genel Sekreter
13. Mehmet GENÇ, SAĞLIK-İŞ, Sekreter
14. Ali METİN, SAĞLIK-İŞ, Başkan Vekili
15. Halil ŞİPKAN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
16. İlhami PARLAKDEMİR, ŞEKER-İŞ, Şube Başkanı
17. Halit KILIÇ, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
18. Kadir ÖZCAN, ŞEKER-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Mahmut DEMİRCİ, MÜSKİRAT, Üye
20. Celal OKUMUŞ, MÜSKİRAT, Genel Sekreter
21. Hikmet CÖMERT, MÜSKİRAT, Genel Sekreter Yardımcısı
22. Mustafa AKCAN, METAL-İŞ, Temsilcisi
23. Nurettin AĞCA, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
24. Yaşar Hayati BOLKEŞ, TEKSİF, Denetim Kurulu üyesi

Onuncu Dönem 11 Nisan 1968 – 13 Temmuz 1968

1. Hasan ERGİN, MADEN FED., Genel Sekreter
2. Ali ÇAYIR, YOL-İŞ, Genel Sekreter
3. Halit BAYSAL, HARB-İŞ, Mali Sekreter
4. Nebi URAS, GENEL-İŞ, Şube Başkanı
5. Nuri ALTIN, GES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
6. Hazım BAŞER, TEKSİF, İkinci Başkan
7. Süleyman DEMİRTAŞ, TÜMTİS, Şube Sekreteri
8. Kemal SARISOY, AĞAÇ-İŞ, Organizatör
9. Erol ATAMAN, BASIN-İŞ, Üye
10. Bahri ERSOY, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
11. Lütfü GEZEK, YOL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Hidayet ERSÖZGİL, HARB-İŞ, Mali Sekreter
13. Hasan ALBAŞ, GENEL-İŞ, Genel Sekreter
14. Selim ATIŞ, ŞEKER-İŞ, Temsilci
15. Mehmet ZAHTEROĞULLARI, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Yılmaz AYDIN, MADEN FED., Temsilci
17. Akdoğan ÖMERLÜTFİOĞLU, YOL-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi
18. Salih GELİŞ, NATO-İŞ, Mali Sekreter
19. Çetin AKAY, GENEL-İŞ, Şube Sekreteri
20. Mehmet BURAN, GES-İŞ, Temsilci
21. Dursun Ali BALÇIK, TEKSİF, Genel Sekreter
22. Adil KERİMOĞLU, ŞEKER-İŞ, Mer. Onur Kurulu Üyesi

23. Cenkal AVAR, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu üyesi
24. Ruhi TOKLUTEPE, HARB-IŞ, Mali Sekreter

Onbirinci Dönem 22 Temmuz 1968 – 24 Ağustos 1968

1. Kemal GENEKŞE, MÜSKİRAT FED., Mali Sekreter
2. İhsan ÖZÇELİK, TEKSİF, Sayman
3. Bilal ÖZKÜRCÜ, DYF-IŞ FED., Veznedar
4. Abdurrahman TESGİ, ŞEKER-IŞ, Şube Başkanı
5. Ahmet AĞAR, TARIM-IŞ, Şube Başkanı
6. Mustafa ER, TES-IŞ, Üye
7. Yusuf ÇELİK, MÜSKİRAT FED., Üye
8. M. Halit ÇETİN, TEKSİF, Muhasip
9. Sabahattin İNALKAÇ, DYF-IŞ FED., Yönetim Kurulu Üyesi
10. Kemal SOYDAŞ, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Ali Osman TURAN, TARIM -IŞ, Şube Başkanı
12. Ali KARAMEHMETOĞLU, TES-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
13. Süleyman ERKUŞ, MÜSKİRAT FED., Genel Sekreter
14. Mustafa BİRGÖREN, TEKSİF, Sayman
15. Mustafa ŞANLI, DYF-IŞ FED., Yönetim Kurulu Üyesi
16. Güner ULUSAVAŞ, ŞEKER-IŞ, Genel Sekreter
17. Durmuş DAMCI, GENEL-IŞ, Baş Temsilci
18. Fevzi ÇINAR, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Hilmi SAVAŞ, ÇİMSE-IŞ, Şube Başkanı
20. Mehmet HASDEMİR, PETROL-IŞ, Mali Sekreter
21. Selahattin SARI, MÜSKİRAT FED., Mali Sekreter

22. Bedrettin YILMAN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
23. Yahya LÜLECI, MÜZİK-IŞ, Onur Kurulu Üyesi
24. Hikmet KİRPI, ŞEKER-IŞ, Genel Sekreter
25. Bayram ÖZDEMİR, BESİN-IŞ, Onur Kurulu Üyesi
26. Mehmet GÜR, MÜSKİRAT FED., Baş Temsilci

Onikinci Dönem 2 Eylül 1968 – 5 Ekim 1968

1. Kemal BİRİNCİ, MADEN-IŞ FED., Üye
2. Zeki GÜVENLİ, YOL-IŞ., Onur Kurulu Üyesi
3. M. Celalettin ÖZSEZEN, HARB-IŞ, Genel Sekreter
4. Raşit MIH, GES-IŞ, Mali Sekreter
5. Gaffar ESKİKAYA, GENEL-IŞ, Şube Başkanı
6. Mustafa KAYA, TÜM-GIDA-IŞ, Şube Başkanı
7. M. Cengiz ACAR, HABER-IŞ, Mali Sekreter
8. Suzi BAYATA, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
9. Mehmet BULUT, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Ali GÖKKAYA, MADEN-IŞ FED., Üye
11. Nihat UZGAN, HARB-IŞ, Mali Sekreter
12. Ruhi İNAN, GES-IŞ, Temsilci
13. Aziz AYDINOĞLU, TÜM-GIDA-IŞ, İcra Kurulu Üyesi
14. Durdağı KARATAŞ, GENEL-IŞ, Muhasip
15. Orhan DEMİREL, TÜM-GIDA-IŞ, Mali Sekreter
16. Dursun CİHANGİR, ŞEKER-IŞ, Mali Sekreter
17. Selami SAYDAM, MADEN-IŞ FED., Şube Başkanı
18. Celal KOLAYLI, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

19. İbrahim DOĞAN, HARB-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
20. İ. Hakkı ŞİRİN, GENEL-İŞ, Genel Sekreter
21. Vedat TINAZ, ŞEKER-İŞ, Üye
22. Ahmet UYANIK, MADEN-İŞ FED., Başkan Vekili
23. Şahap KURAAN, YOL-İŞ, İkinci Başkan

Onüçüncü Dönem 8 Ekim 1968 – 19 Aralık 1968

1. Hasan ADAPAZARI, TEKSİF, Muhasip
2. Yılmaz DUMAN, DYF-İŞ FED., Genel Sekreter
3. Mustafa BOSTAN, TES-İŞ FED., Yönetim Kurulu Üyesi
4. Kaya SAĞYAŞAR, MÜZİK-İŞ, Sekreter
5. İ. Hakkı SÜREN, METAL-İŞ FED., Mali Sekreter
6. İsmet KORKMAZ, ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı
7. Aydemir SEZGİNER, ŞEKER-İŞ, Şube Başkanı
8. Necati GENÇ, MÜSKİRAT FED., Üye
9. Ahmet KIRAN, TEKSİF, Sekreter
10. Eşef ERKAN, DYF-İŞ FED., İkinci Başkan
11. Selahattin SAMANCI, MÜSKİRAT FED., Başkan Vekili
12. Fehmi İŞIKLAR, METAL-İŞ FED., Genel Sekreter Yardımcısı
13. Turan DİNÇER, ŞEKER-İŞ, Temsilci
14. Nihat GÜRİSOY, BESİN-İŞ, Temsilci
15. Necati TURHAN, PETROL-İŞ, Şube Başkanı
16. Cahit TARHAN, TEKSİF, İkinci Başkan
17. Kazım GÖZÜM, DYF-İŞ FED., Genel Sekreter

18. Tahsin AKAN, TARIM-İŞ, Şube Başkanı
19. Şakir AVCI, ŞEKER-İŞ, Üye
20. İbrahim DELİBAŞ, METAL-İŞ FED., Yönetim Kurulu Üyesi
21. Faruk AVCIOĞLU, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
22. Sami ÜNAL, DYF-İŞ FED., Yönetim Kurulu Üyesi
23. Nurettin ÖZBİLİR, ŞEKER-İŞ, Temsilci

Ondördüncü Dönem 6 Ocak 1969 – 29 Mart 1969

1. Orhan VARDAR, TÜM-GIDA-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Atilla KARATEPE, GENEL-İŞ, Sekreter
3. Zeynun CANSEVEN, METAL-İŞ, Başkan Vekili
4. Tahsin İNCE, MADEN FED., Başkan Vekili
5. Ahmet BALTACI, TÜM-GIDA-İŞ, Başkan
6. Sabri KILINÇ, YOL-İŞ, Başkan
7. Beşir TÜRKAN, YAPI-İŞ, Profesyonel Sendikacı
8. Gaffur ÖZBAY, GENEL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
9. Ahmet BAYRAK, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
10. Azmi YILDIZ, YOL-İŞ, Genel Sekreter
11. Günel İŞYAPAN, TÜM-GIDA-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Kazım TUĞCU, TARIM-İŞ, Denetim Kurulu Üyesi
13. Halil YARAR, ŞEKER-İŞ, Denetçi
14. İbrahim UZUN, TÜMTİS, Bölge Sekreteri
15. Muzaffer ADIGÜZEL, GES-İŞ, Başkan
16. Timurlenk BOZKURT, YOL-İŞ, Üye
17. Abdullah SERDAROĞLU, METAL-İŞ, Başkan

18. Abdullah BAYRAKLI, MADEN FED., Üye
19. Ahmet UMUZDAŞ, GES-IŞ, Sekreter
20. Cemal AKTAŞ, ŞEKER-IŞ, Mali Sekreter
21. Hasan Basri ARSLAN, YOL-IŞ, Sekreter
22. Mehmet ULUDAĞ, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
23. Hakkı KAPTAN, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
24. Ökkaş İLBAYLI, GENEL-IŞ, Mali Sekreter
25. Binali ARDIÇ, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
26. Aziz ÇALIK, METAL-IŞ, İkinci Başkan

Onbeşinci Dönem 7 Nisan 1969 – 21 Haziran 1969

1. Ali Rıza MENŞAN, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Ahmet KOLCA, DYF-IŞ, İkinci Başkan
3. M. Tahir GÜRÜN, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
4. İhsan ULUCA, ÇİMSE-IŞ, Sekreter
5. Fikri GÖKKAYA, TEKSİF, Sekreter
6. Niyazi ŞİTOĞLU, TARIM-IŞ, Başkan
7. Mehmet İSTANBULLU, BESİN-IŞ, Başkan
8. Mahmut METE, SAĞLIK-IŞ, Başkan
9. İ. Hakkı PERDAHÇI, ŞEKER-IŞ, Başkan
10. Hüdaverdi ATAĞ, TEKSİF, Sekreter
11. Celal BÖKE, MADEN-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Fevzi KORKMAZ, METAL-IŞ, Başkan
13. Arif YILMAZ, GENEL-IŞ, Başkan
14. İrfan ABUHAN, HAVA-IŞ, Üye

15. Cumali BABAGIRAY, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Yaşar KAYALARLI, TES-IŞ, Sekreter Vekili
17. Yılmaz KÜÇÜKARSLAN, ŞEKER-IŞ, Sekreter
18. Yılmaz ÇAKMAN, DYF-IŞ, Temsilci
19. Cevdet İNCEKARA, PETROL-IŞ, Temsilci
20. İsmail YILDIZ, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Bekir SARI, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
22. Mustafa ÖZTÜRK, GENEL-IŞ, Sekreter
23. Faik KARASATI, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
24. Nuri HERTEN, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

Onaltıncı Dönem 25 Haziran 1969 – 2 Ağustos 1969

1. Ahmet KURTKAYA, TEKGIDA-IŞ, Yönetim Kurulu üyesi
2. Eşref TURAN, MADEN-IŞ, Üye
3. Ali DEDEOĞLU, YOL-IŞ, Mali Sekreter
4. Macit DURUTÜRK, HARB-IŞ, Muhasip
5. Fahri BOZAY, GENEL-IŞ, İkinci Başkan
6. Niyazi SEZER, ŞEKER-IŞ, Üye
7. Şerafettin BAĞDAGÜL, BESİN-IŞ, Sayman
8. Fevzi BOŞGELMEZ, TEKSİF, Üye
9. Tahsin ÖZEN, TEKGIDA-IŞ, Yönetici
10. İsmail ERGELEN, MADEN-IŞ, Onur Kurulu Başkanı
11. Ali Rıza ÇAKAR, ŞEKER-IŞ, Sekreter
12. Nedim ARIOĞLU, HARB-IŞ, Başkan
13. Yüksel BİRİNCİ, GES-IŞ, Temsilci

14. H. Ali LEKESİZ, YOL-IŞ, Mali Sekreter
15. Kadir AKÇA, AĞAÇ-IŞ, Başkan
16. Abduülkadir AYKAN, TEKSİF, Baş Temsilci
17. Adem BALKAN, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
18. Recep AKAYCAN, MADEN-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Kerem CAMBAZ, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
20. Şaban ÇAYIRBAŞI, METAL-IŞ, Mali Sekreter
21. Mehmet YOLCUBAŞI, TEKGIDA-IŞ, Sekreter
22. Asım ÇELİK, MADEN-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
23. Ahmet ÖZŞATIR, TÜMTİS, Yönetim Kurulu Üyesi
24. KURULU Özcan ERDOĞAN, TEZ-BÜRO-IŞ, Üye
25. Mübeccel DOĞAN, METAL-IŞ, Temsilci
26. Fahrettin AKAYÜZ, YAPI-IŞ, Üye
27. Rıza KARABIYIK, TÜMTİS, Başkan Vekili

Onyedinci Dönem 6 Ağustos 1969 – 13 Eylül 1969

1. Mustafa KAYA, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Bedrettin ERYAVUZ, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Felemez DİNÇER, TES-IŞ, Baş Temsilci
4. İlhan ÖZKAN, METAL-IŞ, Başkan
5. Recep AKYÜZ, SAĞLIK-IŞ, Mali Sekreter
6. Yusuf KORKMAZ, YOL-IŞ, İkinci Başkan
7. Avni ESMER, ÇİMSE-IŞ, Sekreter
8. Halil DÖNMEZ, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
9. Mustafa BONCUK, DYF-IŞ, Mali Sekreter

10. Hüzeyin MEHTEROĞLU, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Selahattin GENCER, TARIM-IŞ, Başkan
12. Münip NOYAN, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
13. Erol DEMİRAY, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
14. Salih GÜNTEKİN, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
15. Cevat SARAN, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Tekin GÜNDÜZ, PETROL-IŞ, Sekreter
17. A. İhsan DEĞİRMENCI, HABER-IŞ, Temsilci
18. Ekrem YILDIZ, METAL-IŞ, Temsilci
19. Cahit ÖZAYLAR, TES-IŞ, Sekreter

Onsekizinci Dönem 22 Eylül 1969 – 6 Aralık 1969

1. İhsan DİKENLİ, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
2. İsmet TÜZÜN, SELÜLOZ-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Necati DALGIÇ, MADEN FED., Genel Sekreter
4. Ahmet ALASYA, HARB-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
5. Halil KAYIR, METAL-IŞ, Temsilci
6. Ahmet ALKAN, ŞEKER-IŞ, Mali Sekreter
7. Nevzat M. YALÇIN, TÜRK-SEN, Temsilci
8. Rıfat ÜNAL, ÇİMSE-IŞ, Başkan
9. Hayri DOĞRUKALP, TEKSİF, Üye
10. Coşkun ERKEKOĞLU, MADEN FED., Üye
11. Mehmet Salih ÇEBİ, MADEN FED., Üye
12. Mehmet KIRGÖZ, AĞAÇ-IŞ, Başkan
13. Hasan ŞEN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi

14. Ahmet B. MERCİMEK, METAL-İŞ, Baş Temsilci
15. Üçler YARDIMCI, METAL-İŞ, Temsilci
16. Hüseyin ÖZBEY, TEKSİF, İkinci Başkan
17. Mehmet GÜNDOĞAR, MADEN-FED., Sekreter
18. Erdoğan YÜKSEL, HARB-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Mehmet Ali ÇOKKESER, TEKSİF, İkinci Başkan
20. Naci KALKAN, YOL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Sebahattin ÖZBEY, ŞEKER-İŞ, Sekreter
22. Sait TOY, ŞEKER-İŞ, Mali Sekreter
23. Sait ARANMIŞ, TEKSİF, Başkan

Ondokuzuncu Dönem 5 Ocak 1970 – 11 Nisan 1970

1. Dede Mehmet TAŞKIN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Nevzat BAHAROĞLU, DYF-İŞ, Sekreter
3. Kazım BAYGUTALP, TES-İŞ, Mali Sekreter
4. Şükrü SUCU, TEKSİF, Sekreter
5. Rıza ALP, METAL-İŞ, Temsilci
6. Adil TÜTÜNCÜ, TEKSİF, Sekreter
7. Erdoğan Sezer YILMAZ, DYF-İŞ, Baş Temsilci
8. Muammer SÜZÜN, YOL-İŞ, Sekreter
9. Yaşar EVCI, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Yüksel AKAY, ŞEKER-İŞ, Sekreter
11. Nizamettin AYDEMİR, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Mehmet KURMAÇ, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
13. Mahmut TAŞDEMİR, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

14. Maşallah EKEN, TARIM-İŞ, Şube Başkanı
15. Hacı Ali SEVER, TEKSİF, Sekreter
16. Mehmet İhsan TOKUÇ, MADEN FED., İkinci Başkan
17. Mustafa KİBAROĞLU, BESİN-İŞ, Murakıp Başkan
18. İsmail NİŞANCI, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Kerami ALP, YOL-İŞ, Disiplin Kurulu Üyesi
20. Ali KIRAÇ, ÇİMSE-İŞ, Sekreter
21. Hasan IŞIK, TEKSİF, Başkan Vekili
22. Hüseyin Hasan CURIÖĞLU, TÜRK-SEN, Bölge Temsilcisi
23. İbrahim ÇETİNBAG, METAL-İŞ, Sekreter Yardımcısı
24. Ertan Fikri KİP, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
25. Hüseyin GENİŞOL, MADEN FED., Disiplin Kurulu Üyesi
26. Durmuş KABAKÇI, TES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
27. İsmail ÇOKAY, METAL-İŞ, Baş Temsilci
28. Timuçin KAYA, TES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

Yirminci Dönem 20 Nisan 1970 – 25 Temmuz 1970

1. H. Hüseyin KARAKOÇ, TEKGIDA-İŞ, Genel Sekreter
2. Dursun İNCE, TEKSİF, Başkan Vekili
3. Yakup YALUVAÇ, GENEL-İŞ, Temsilci
4. Nevzat ALTINKESER, TES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
5. Mustafa YALÇIN, METAL-İŞ, Mali Sekreter
6. Bayram CANBOLAT, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
7. İrfan TÜRKÖĞLU, YOL-İŞ, Mali Sekreter
8. Fikret ORHON, TÜMTİS, Eğitim Sekreteri

9. Asal ŞENTÜRK, TÜRK-SEN, Baş Temsilci
10. Mehmet BAŞOL, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Şakir YAVAŞ, TEKGIDA-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
12. A. Osman ARSLAN, MADEN-IŞ, Üye
13. Rafet KAYIKÇI, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
14. Turgut ÖRSCÜ, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
15. Yılmaz YILMAZCAN, METAL-IŞ, Mali Sekreter
16. Mehmet SUNAR, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
17. Selahattin ÖZAKAR, SELÜLOZ-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
18. Ali BATURAY, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Sadık SARIBIYIK, MADEN-IŞ, Üye
20. Ö. Ziya ERKUL, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Metin GÜLDAL, TEKGIDA-IŞ, Üye
22. Latif AKKAYA, MADEN-IŞ, Mali Sekreter
23. Yılmaz YAVAŞOĞLU, DYF-IŞ, Mali Sekreter

Yirmibirinci Dönem 14 Eylül 1970 – 26 Aralık 1970

1. İdris SAĞBAŞ, METAL-IŞ, Sekreter
2. Mahmut ŞANAL, TEKSİF, Mali Sekreter
3. İsmail GÜRSEL, TEKGIDA-IŞ, Mali Sekreter
4. Yılmaz ŞİREY, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
5. Kadir SARAÇ, BESİN-IŞ, Mali Sekreter
6. Kamil GÜNEŞ, TARIM-IŞ, Başkan
7. Yüksel MUNAR, TES-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
8. Recep GÖKSEL, ŞEKER-IŞ, Mali Sekreter

9. Hasan KAMİL, TÜRK-SEN, Sekreter
10. Ruşen TAŞPINAR, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Rüştü TANRIÖĞEN, TEKSİF, Mali Sekreter
12. Yunus EMRE, TEKSİF, Sekreter
13. İbrahim ÖZDER, METAL-IŞ, Temsilci
14. Halil BARAN, BESİN-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
15. Sadık BECERİKLİLER, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Fahri ERDAL, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
17. Erol ERARSLAN, LİKAT-IŞ, Üye
18. Mehmet DEMİR, TEKGIDA-IŞ, Başkan
19. Kemal YILMAZ, ÇİMSE-IŞ, Başkan
20. Nilüfer OVACIK, TARIM-IŞ, Üye

Yirmiikinci Dönem 4 Ocak 1971 – 3 Nisan 1971

1. Mustafa KOÇ, MADEN-IŞ, Başkan
2. Halil ARPALI, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Süleyman ASLAN, YOL-IŞ, Eğitim Sekreteri
4. Teoman KİP, NATO-IŞ, İkinci Başkan
5. Zeki UĞUR, GENEL-IŞ, Başkan
6. Ahmet Bedri YAZICIOĞLU, METAL-IŞ, Başkan Vekili
7. Selahattin BİÇER, MADEN-IŞ, Temsilci
8. Cevher TEKİN, YOL-IŞ, Temsilci
9. Ahmet ÇUBUK, LİKAT-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Gündüz KESAL, HARB-IŞ, Mali Sekreter
11. Cevat GÜLTEKİN, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

12. Ahmet GÜNAYDIN, MADEN-İŞ, Temsilci
13. Nusret KOZANOĞLU, YOL-İŞ, Üye
14. A. Haydar HAŞİMOĞULLARI, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
15. Muhittin DEMİREL, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Hasan Hüseyin ÖZCAN, GENEL-İŞ, Üye
17. Mustafa Menteş AYTAC, TÜRK-SEN, Baş Temsilci
18. Cemal BİÇER, HARB-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Hasan ANAHTAR, YAPI-İŞ, Denetim Kurulu Üyesi
20. Mehmet PATMAN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Ali METE, LİKAT-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
22. Ali BAKİ, GENEL-İŞ, Muhasip

Yirmiüçüncü Dönem 12 Nisan 1971 – 10 Temmuz 1971

1. Kaya KUTLUYURT, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Hüsamettin İVGİN, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Erol SARICI, TEKGIDA, Genel Sekreter
4. Ali SERT, METAL-İŞ, Temsilci
5. Cemal ACAR, MADEN FED., Mali Sekreter
6. Vahit ÇOTAK, BESİN-İŞ, Temsilci
7. Nuri KARSLI, HARB-İŞ, Genel Sekreter
8. Cafer KEŞEF, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
9. Sadık HANSOMAL, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Nafiz CEYLANDAĞ, TEKGIDA-İŞ, Üye
11. İbrahim ORAL, MADEN FED., Üye

12. Süleyman DOĞAN, GENEL-İŞ, Şube Sekreteri
13. Yüksel TÜREMİŞ, DYF-İŞ, Baş Temsilci
14. Bayram SOLMAZ, METAL-İŞ, Baş Temsilci
15. Şahabettin KAŞIKÇI, LİKAT-İŞ, Şube Başkanı
16. Muzaffer SÖYÜNMEZ, OLEYİS, Yönetim Kurulu Üyesi
17. Yahya TALİH, TES-İŞ, Mali Sekreter
18. Şükrü YAZIR, DYF-İŞ, Genel Sekreter
19. Emin YAMAN, TEKSİF, Onur Kurulu Üyesi
20. Selahattin ÇETİN, ŞEKER-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Sinan ÇOĞALAN, TARIM-İŞ, Baş Temsilci
22. Naci ÇAPA, BESİN-İŞ, Temsilci
23. Mithat GÜNÜÇ, PETROL-İŞ, Başkan
24. Tamer KOYUNCU, HAVA-İŞ, Temsilci Vekili
25. Şerafettin ERPEHLİVAN, ÇİMSE-İŞ, Baş Temsilci
26. Vedat ÖZCAN, TES-İŞ, Mali Sekreter
27. Bahattin GEZER, MADEN FED., Üye
28. Mehmet KEYLAN, DYF-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
29. Orhan ALTUNEL, MEDEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
30. Teoman BAY, GES-İŞ, Mali Sekreter
31. Ümit GÜLŞEN, HARB-İŞ, Denetim Kurulu Üyesi
32. Hayrettin DAYANÇ, GES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
33. Atıf YAĞMUR, METAL-İŞ, Denetim Kurulu Üyesi
34. Seyhan ULUYÜZ, METAL-İŞ, Baş Temsilci
35. Necati ŞAHİN, TEKGIDA-İŞ, Üye
36. Metin BAYKARA, TES-İŞ, Mali Sekreter

Yirmidördüncü Dönem 23 Ağustos 1971 – 20 Ekim 1971

1. Orhan BALTA, TEKGIDA-IŞ, Şube Başkanı
2. Nafiz ERTEM, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
3. Murteza GÖÇER, DYF-IŞ, Baş Temsilci
4. Veli USLU, SELÜLOZ-IŞ, Mali Sekreter
5. Ekrem KAYGISIZ, GENEL-IŞ, Mali Sekreter
6. Sebahattin GÜRDAL, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
7. Abdurrahman ŞİMŞEK, TEKSİF, Denetim Kurulu Üyesi
8. Necati Cengiz ATATAŞ, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
9. Mustafa AKTULGALI, TEKGIDA-IŞ, Denetim Kurulu Üyesi
10. Yaşar CENGİZHAN, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
11. Mehmet ATALI, MADEN FED., Yönetim Kurulu Üyesi
12. Halil İbrahim YÜCE, GENEL-IŞ, Şube Başkanı
13. Mustafa AKÇA, TEKGIDA-IŞ, Şube Sekreteri
14. A. Alpay MUHİDDİN, TÜRKSEN, Sendikacı
15. Ahmet ÜNLÜ, TEKSİF, Baş Temsilci
16. Ekrem POLAT, DYF-IŞ, Temsilci
17. İbrahim KESKİN, TEKGIDA-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
18. Rıza DİNÇDEMİR, GENEL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
19. Osman NAMIRLI, GENEL-IŞ, Şube Başkanı
20. Osman KOCATAŞ, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Erhan SERTER, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
22. İsmet GERZ, TEKGIDA-IŞ, Baş Temsilci
23. Muhammet DEMİR, DERİ-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

24. Nizamettin AKDOĞAN, LİKAT-IŞ, M. Yönetim Kurulu Üyesi
25. Ziya GÜVEN, METAL-IŞ, Temsilci
26. Mehmet KOÇAK, METAL-IŞ, Haysiyet Divanı Başkanı
27. Yusuf BARAN, METAL-IŞ, Baş Temsilci
28. Süleyman BEDİR, METAL-IŞ, Baş Temsilci
29. Saffet ULUTAŞDEMİR, HABER-IŞ, Eğitim Sekreteri
30. Orhan KINÇAK, TÜMTİS, Şube Bölge Sekreteri
31. Cengiz ÇEVİK, MADEN FED., Üye
32. İsmail ARI, MADEN FED., Üye
33. Mustafa BİBER, MADEN FED., İkinci Başkan
34. Mehmet Emin BİRSEN, PETROL-IŞ, İdari Sekreter
35. Mustafa Mesut ÖZGELDİ, PETROL-IŞ, Mali Sekreter
36. Halil KARŞIGİL, BASIN-IŞ, Baş Temsilci
37. Adem ULUKUL, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi

Yirmibeşinci Dönem 8 Aralık 1971 – 11 Mart 1972

1. Ahmet UĞURLAR, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
2. Enver AĞAR, YOL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
3. Şadi ACIÖZ, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
4. Hasan ÖZDEMİR, METAL-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
5. Bekir ALÇINKAYA, DYF-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
6. Mustafa AYTURAN, ŞEKER-IŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
7. Ahmet YILDIZ, TARIM-IŞ, Şube Başkanı
8. Baki YEŞİLOĞLU, METAL-IŞ, Genel Sekreter

9. Rıdvan ERTÜRK, ŞEKER-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
10. Mehmet DURUSOY, BESİN-İŞ, Şube Başkanı
11. Osman ÇAKIR, TEKSİF, Yönetim Kurulu Üyesi
12. Ümran ÇINARLI, BESİN-İŞ, Sayman
13. Erol BAKIR, HAVA-İŞ, Kamu ve Sosyal İşler Müdürü
14. Faruk BÜYÜKKUCAK, TES-İŞ, Teşkilatlandırma ve Eğitim Sekreteri
15. Ali AKGÜL, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
16. Faruk Hasan HAVANIK, TÜRKSEN, Sekreter
17. Halis KALELİ, METAL-İŞ, Temsilci
18. Mecit YEĞİN, HABER-İŞ, Teşkilatlandırma Sekreteri
19. Abdullah DURAN, TES-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
20. Recep ŞİNAL, TEKGIDA-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
21. Alaettin DEMİRKOL, METAL-İŞ, Yönetim Kurulu Üyesi
22. Sezai FITOS, METAL-İŞ, Temsilci

8.2. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezunlarıyla Söyleşi

Faruk BÜYÜKKUCAK

TES-İŞ, Teşkilatlandırma ve Eğitim Sekreteri

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 25'nci Dönem (8 Aralık 1971 – 11 Mart 1972) Öğrencisi

1971 yılı Mayıs ayında TES-İŞ Federasyonuna bağlı İstanbul ENERJİ-İŞ Sendikamızın Olağan Kongresinde Teşkilatlandırma ve Eğitim Sekreteri olarak Fuat Alan'ın genel başkanlığında göreve geldim. Bağlı bulunduğum TES-İŞ Federasyonu başkanı ise Orhan Erçelik'ti.

Göreve geldiğim 1971 yılında İETT'de çalışmaktaydım. O yıllarda İstanbul Birinci Amatör Liginde yer alan futbol takımında da oynuyordum. Yani sendikal bilgi ve deneyiminin hemen hemen hiç olmadığı bir zamanda göreve gelmiştim. 1971 yılında İstanbul'da sıkıyönetim olduğu için ENERJİ-İŞ Sendikası Kongresini Bursa'da yapmak zorunda kaldı.

Benim için artık yeni bir dönem başlamaktaydı. Sendikal hayatıma artık profesyonel sendikacı olarak devam edecektim. Biliyordum ki bu görevi yürütmek öyle kolay olmayacaktı. O zamanlar TÜRK-İŞ bünyesinde, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji olduğunu duymuştum. Göreve seçildiğim kongreden sonra TES-İŞ Federasyonumuzun o dönem Genel Başkanı Sayın Orhan Erçelik, İstanbul'da bulunan sendikamıza yaptığı ziyaret esnasında bana Ankara'da bulunan Kolej'e gidip gitmeyeceğimi sordu. Hiç tereddüt etmeden gitmek istediğimi söyledim, çünkü seçilmiş olmama rağmen sendikal bilgim hemen hemen hiç yoktu.

Böylece Sayın Erçelik'in teşviki ile 8 Aralık 1971 tarihinde Kolej'in yirmi beşinci dönem kursiyerleri birlikte eğitime başlamış oldum. Değişik işkollarında ve görevlerde bulunan kursiyerler ile Atatürk Orman Çiftliği'nde bulunan bira fabrikasının yan tarafındaki küçük Kolej binasında tanıştık.

Yanlış hatırlamıyorsam okul müdürümüz emekli bir albay olan Orhan Bey'di (Orhan Alpakin). Orhan Bey ilk tanışmamızda Kolej ve dönem sonuna kadar nasıl bir ders programı uygulanacağına dair bilgiler verdi. Gerçekten konu başlıkları birbirinden önemliydi. O yıllarda derslerden bir tanesi diğer derslere nazaran dikkatimi çok çekmişti. Dersin adı "Dinleme ve Konuşma Tekniği"ydi. Bu dersin ileriki yıllarda bana büyük fayda sağladığımı yaşayarak gördüm.

Kolej yatılı eğitim vermekteydi ve yatakhanedeki yataklar ranza şeklindeydi. Her dersin sonunda yazılı ve sözlü sınav yapılırdı. Dersler sabah saat 9'da başlar, öğle paydosunun ardından akşam 5'e kadar sürerdi. Yirmi beşinci dönem kursiyer arkadaşlarımızla

iyice kaynaşmıştık. Üç ayı geçkin bir süre şu an TÜRK-İŞ Genel Merkezi üst kattaki yemekhanede öğlen ve akşam yemeklerimizi yedik. O dönem okul müdürü Orhan Albay'ın yardımcısı da yanlış hatırlamıyorsam Metin Ogan'dı. Ayrıca onların dışında bize hizmet eden Metin (Metin Şahin, müstahdem) adında bir kardeşimiz ve Zehra (Zehra Harman, müstahdem) adında bir bacımız vardı. Tabidir ki aradan kırk yıl gibi uzun bir zaman geçtiğinden yanlış hatırlama durumum olabilir.

Kolej dönemi boyunca alt ranzamda yatan sanırım Kırıkkaile ili METAL-İŞ Federasyonu Genel Sekreteri rahmetli Baki ile çok yakın arkadaş olduk. Çok üzücü ki Baki kardeşimiz 12 Eylül darbesinde tutuklanmış ve bir süre sonra yattığı cezaevinde şişlenerek öldürülmüştü. Kendisi ülkücü kesimde yer alan bir arkadaşımızdı.

Kolej günlerimiz devam ederken bir gün rahmetli Alpaslan Türkeş yirmi beşinci dönem kursiyerleri ile görüşmek istediğini bildirdi. Ders günlerinden arda kalan bir hafta sonu teklifine olumlu yanıt vermiş ve Sayın Türkeş'i makamında ziyaret edip kendisiyle sohbet ettik.

Kolej'e başladığımda otuz bir yaşındaydım ve iki buçuk yaşında çocuğum vardı. Eğitim dönemi boyunca en çok çocuğumu öz-lüyordum. Bazı hafta sonları kursiyerler görevli oldukları kendi bölgelerine gidiyordu. Ben de hemen hemen her hafta sonu trenle İstanbul'a gidiyordum. Kolej'in ilk zamanlarında Kolej'den ayrılmayı bile düşünmüştüm çünkü İstanbul'dan ilk defa bu kadar uzun bir süre ayrılmıştım. Ancak Sayın Erçelik ısrarlı davranarak devam etmemi istedi, ileride Kolej'de alacağım eğitimin faydalarını fazlasıyla hissedeceğimi söyledi. Kolej'i başarıyla tamamlamamda Sayın Erçelik'in büyük katkıları oldu. Erçelik'in söyledikleri doğru çıktı ve sonraki yıllarda Kolej eğitiminin faydalarını fazlasıyla gördüm.

Netice olarak söyleyebilirim ki, bilgi çağını yaşadığımız günümüz Türkiye'sinde sermayeye karşı işçi sınıfına sahip çıkacak bir

anlayışın (sendikacılığın) ancak doğru bir eğitimle başarıya ulaşacağına inanıyorum. Bu bağlamda kırk yıl önce bize açtıkları yolda edindiğimiz sendikal ve endüstri ilişkileri eğitimlerini yeniden hayata geçirmek için Konfederasyonumuz TÜRK-İŞ'in günümüz koşullarına uygun müfredat ve eğitim sistemiyle aynı TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji benzeri bir model ile başarıyı yakalaması gerektiğine inanıyorum. Günümüzde yapılan bir iki günlük veya haftalık eğitimlerin sendikacılara ve sendikal anlayışa fazla bir şey kazandırmayacağını düşünüyorum.

Faruk Büyükkucak
TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi

Cahit ERHAN
ÇİMSE-İŞ, YOL-İŞ, Genel Sekreter
TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 6'ncı Dönem
(12 Nisan 1967 – 20 Temmuz 1967) Öğrencisi

Kesin hatırlayamamakla birlikte 1967 yılında Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında altıncı dönem olmak üzere Türkiye YOL-İŞ Federasyonu'na bağlı Elazığ YOL-İŞ Sendikası Genel Sekreteri olarak ben ve İzmir YOL-İŞ Sendikası Genel Sekreteri Doğan Üstkanat ile birlikte katıldık.

O tarihlerde TÜRK-İŞ'in Türk Sendikacılık hareketine büyük hizmet sunacak olan böyle bir Eğitim kurumunu kurarak hizmete sunmuş olması takdire şayan bir değerdi çünkü insanlar yaptıkları işlerle ilgili ne kadar bilgiye ve donanıma ulaşabilmişler ise mensubu oldukları kuruma ve bu kurumun üyelerine o oranda faydalı olma imkanları artmaktadır.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ne katılabilmek biz sendikacılar için büyük bir şans ve bu Kolej'in ismini bile kullanmak bizlere önemli ölçüde avantaj ve itibar sağladı. Ben bu üç aylık dönemde bir gün olsun eğitimleri hiç aksatmadım. Bir eğitim döneminde kurslara yirmi dört sendikacı arkadaş katılabiliyordu. Eğitimler

boyunca iki kişilik odalarda kalıyor ve yemeklerimizi üç öğün olarak Konfederasyonumuzun anlaşma yaptığı Atatürk Orman Çiftliği içindeki lokantada yiyorduk.

Kolej dönemimizin ilk günlerinde muhtelif sendikalardan gelmiş olan meslektaşlarımızla kaynaşmak biraz zaman gerektirse de aynı sınıfın insanları olduğumuz için kısa süre içerisinde aynı ailenin fertleriymiş gibi bir ortamda kendimizi bulduk.

Kolej'de eğitim veren hocalarımız çok saygıdeğer ve alanlarında kendilerini Türkiye'ye kabul ettirmiş kişilerdi. Ekonomi ve Sosyal Politika dersine Prof. Dr. Cahit Talas, Prof. Dr. Sabahattin Oğuz, Doç. Dr. Gürkan Çelebican; İş Hukuku dersine Prof. Dr. Turhan Esener, Asis. Dr. Rüçhan Işık, Asist. Sarper Süzek; Sigorta Mevzuatı dersine SSK Genel Müdürlüğü İhtiyarlık Dairesi Başkanı Selahaddin Turla; Hitabet dersine öğretim üyesi Nurettin Sevin; Genel Kültür ve Davranış dersine Okul Müdürü emekli Albay Orhan Türköz hocalarımız girmekteydi.

Hayatım boyunca bize bu imkanı sağlayan başta rahmetli TÜRK-İŞ Başkanımız Seyfi Demirsoy'u ve Eğitim kadrosunu minnetle anarım. Sayın Başkanımızın Doğu ve Güneydoğu illerini ziyaret ettiği bir gezisinde kendisini Elazığ'da misafir ettik. Yirmi altı yaşında genç bir sendikacı olarak kendisine TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ne katılmak istediğimi ilettiğimde ismimi alarak eğitimlere altıncı dönem boyunca katılımı sağladı.

Kolej'de aldığım eğitim sayesinde edindiğim kazanımlar sonucu yıllarca karayollarında ve Vese teşkilatında mevsimlik olarak çalışan, işsiz kaldıkları sürelerde veya ihtiyaç olmadığı için tekrar mevsimlik olarak işe alınmamış kendi köyünde vefat etmiş veya uzun süre çeşitli hastalıklara maruz kalmış yüzlerce üyemizi kurum hastanelerine götürürdüm. Üyelerimize sağlık raporları alır, Genel Müdürlük Yüksek Sağlık Kuruluna göndererek çalışma gücünün üçte ikisini kaybetmiş olanlara maluliyet maaşı ve ölmüş olan hak sahiplerine de ölüm maaşı bağlanmasını sağlamıştım.

Maalesef o tarihlerde insanlarımız ve sendikacılarımız, sigortalı çalışanların iş başında değilse bu tür hakları olduklarını pek bilmiyorlardı.

Kolej'in İş Hukuku, Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt mevzuatı konularındaki öğretileri hayatımızın her dönemine çok faydalı katkıları oldu. Ben dahil, Kolej'de eğitim görüp teşkilatlarına dönen sendikacı meslektaşlarımın bir kısmı Genel Merkez ve Şube Yöneticiliklerine seçildik. Seçilen meslektaşlarımın işyerindeki şube ve genel merkez genel kurullarındaki davranışları bir kısım şube ve genel merkez yöneticilerini rahatsız etmeye başladı. Bu gelişmeler bazı şikayetlere sebebiyet verdi. TÜRK-İŞ'in Mayıs 1970'de Erzurum'da düzenlediği Genel Kurulda Kolej'den mezun on yedi delege bir araya gelerek genel kurulunda alınan kararlarda etkili olmaya başladıklarında "Bunlar da çok oluyor" diyenlerin ellerini biraz daha güçlendirmelerine neden teşkil etmiş ve sudan sebeplerle Kolej kapatılmıştır. Kolejin kapatılması ile Türk Sendikacılık hareketine büyük bir darbe vuruldu.

Yoğun geçen eğitimlerimizin yanı sıra kurs dönemimizde yaşadığım iki küçük anımı paylaşmak isterim. Kolej binası Ankara Bira Fabrikasının bitişiğinde olduğu için bir gün kursiyerlere fabrikayı gezdirdiler. Fabrika gezisi sırasında bira kazanından büyük saplı bardaklarla bira ikram edildi. Ben de dahil birkaç arkadaş galiba bira içmesini bilmediğimiz için yarışa girdik, dışarı çıktığımızda birkaç saat sonra dünya dönmeye başladı. Sonrasında bir buçuk gün yerimizden kalkamadık.

Kolej'de aldığımız eğitimler süresince akşam yemeğinden sonra orman çiftliği içerisinde turlar atardık. Bir gün çiftlik içerisinde banklarda oturan gençlere bizden birinin laf atması neticesinde çıkan tartışmada arkadaşlar gençleri feci şekilde dövdüler, ayrımaya uğraşmamıza rağmen başarılı olamadık. Olaydan kısa bir süre sonra merkez çiftlik lokantasının önüne geldiğimizde önümüzde altı yedi taksi birden durdu ve içinden inen gençler bize saldırmaya başladı. Giden gençler çiftlikte çalışan gençlermiş,

sopayı yiyince mahallelerinden arkadaşlarını toplayıp gelmişlerdi. Hem kavgayı ayırmaya çalışan bizler hem de kavgayı başlatan arkadaşlar da güzel bir sopa yedik. Ömer Çakan ile birlikte kendimizi Merkez Lokantasının içine zor attık. İlginç olanı ise, kavgayı başlatan İzmir YOL-İŞ Genel Sekreteri Doğan Üstkanat bizim kadar darbe almadı. Bunun gibi birçok güzel hatıramız geçti Kolej günlerimizde.

Veli EKER

ÇİMSE-İŞ, Şube Başkanı

**TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 9'ncü Dönem
(8 Ocak 1968 – 10 Nisan 1968) Öğrencisi**

O yıllar...

TÜRK-İŞ, ülkemizin çalışma hayatında 1952 den bugüne işçi sendikacılığının en temel unsurlarından biri olarak varlığını sürdürmektedir. O günlerde konfederasyon yöneticileri, konfederasyona bağlı sendika başkanları, federasyon başkanları ve üst yöneticiler, seminer çalışmaları adı altında ABD başta olmak üzere birçok yurtdışı seyahatlere gider, dönüşlerinde bu ülkelerin sendikal yapılarını övüp, bizde de bu yapılara geçişleri öneriyorlardı. O yıllarda sendika genel başkanları, siyasi partilerin milletvekili kontenjanlarından milletvekili seçilebiliyorlardı. 1965 genel seçimlerinde birçok sendika genel başkanı, milletvekilliği ve sendika genel başkanlığı sorumluluklarını beraberce yapmanın rahatlığına kavuşuyorlardı. TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri, Kontenjan Senatörü¹⁶ olarak Cumhurbaşkanı tarafından atanıyordu.

¹⁶ Kontenjan Senatörlüğü; 1961 Anayasası sonrası ihdas edilen Cumhuriyet Senatosu'nda Cumhurbaşkanı tarafından seçilmiş 15 üyenin aldığı siyasi sıfattır. 6 yıl için topluma önemli hizmetlerde bulunmuş, seçkin, üniversite mezunu ve 40 yaşını doldurmuş olan kişiler arasından seçilen bu senatörler Senato'da grup sahibi oluyor ve aralarından birini başkan seçerek grup halinde çalışıyorlardı. Kontenjan Senatörlerinin nitelikleri ve seçimi 1961 Anayasası'nın 70, 72 ve 73. maddelerinde yer almaktaydı. http://tr.wikipedia.org/wiki/Kontenjan_senatörü

TÜRK-İŞ bünyesindeki sendikalar arasında, siyasi zeminde tartışma ortamı hararetini yükseltti. 1965 yılında yürürlüğe giren 506 sayılı Sigorta Kurumu Kanunu, "İşçi Sigorta Kurumu"nu kaldırdı. Yine aynı yılda TÜRK-İŞ, yapılan genel seçimlerde bazı milletvekillerinin yeniden seçilmesi için bir rapor hazırladı ve hazırlanan rapor neticesinde TÜRK-İŞ'de İçişleri Bakanlığı tarafından arama yapıldı.

Türkiye İşçi Partisi (TIP), 1965 yılında yapılan genel Seçimlerde parlamentoya on beşe yakın milletvekili sokmayı başardı. TIP'in 1966 yılında Malatya'da yapılan parti genel kurulunun, parti görüşlerine paralel ve siyasi faaliyetlerine destek olacak bir işçi sendikaları konfederasyonu kurulması kararı alındı. 13 Şubat 1967 tarihinde DISK kuruldu. Bu dönemde işçi sendikaları arasındaki çekişmeler daha da keskinleşti. Aklına koyan işyeri sendikası kurup, işvereni de yanına alıp Toplu İş Sözleşmesi yapma olanağı bulacak kadar ileriye giderek, sendikacılık mecrasından uzaklaştı. TÜRK-İŞ'e bağlı işkolu sendikaları, işkolu yetkilerini kullanarak bu duruma müdahale etmek isteseler de başarılı olamadılar. Bu gelişmelere rağmen bilhassa çalışan kesimde, sendikaların güven endeksi yükselmeye başlamıştır ve sendikacıların da itibarı artmıştı.

Bu dönemde, TÜRK-İŞ Genel Kurul kararı gereği, mahkemeye tesciliyle Ankara'da TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin faaliyete geçmesini sağladı. Kolejde, sendikaların merkez ve şube yöneticilerinden oluşan kursiyerlere, iş hukuku, sosyal sigortalar mevzuatı, sosyal politika, sendikal mevzuat, toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası, işçilerin yönetime katılımını düzenleyen 440 sayılı yasa ile işçi sağlığı ve iş güvenliği konularını kapsayan dersler verilmiştir. Dersler, üniversitelerin öğretim üyeleri ve sosyal sigortalar kurumu üst düzey yöneticileri tarafından verildi.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ne, Türkiye ÇİMSE-İŞ Sendikası Bozüyük Şube Başkanı iken 1968 yılında katıldım. Burada aldığım sendikacılık kültürü, daha sonraki yıllarda T. ÇİMSE-İŞ Genel

Sekreterliği, Genel Başkanlığı ve TÜRK-İŞ 2. Bölge Temsilciliği görevlerimde, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nda ve Yüksek Hakem Kurulu çalışmalarında, bilgi ve ilke kaynağım oldu. Kolej'de aldığım dersler bana, sosyal devlet ilkesi ve insan sevgisini de aşıladı.

Ankara'da siyah beyaz televizyon yayınının başladığı bu yıllarda; işçilerin emeklilik yaşı, erkeklerde altmış, kadınlarda elli beş olarak uygulanıyordu. TÜRK-İŞ 1969 Ağustos ayında Ankara Tandoğan'da büyük bir miting düzenleyerek emeklilik yaşının yüksekliğini gündeme taşıdı. Eylemin başarılı olmasıyla 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasının ilgili mevzuatının değiştirilmesiyle işçilerin emekliliğinde yaş sınırının kaldırılması, yirmi beş yıl sigortalılık beş bin asgari prim gün sayısı yeterli kabul edildi. Daha sonra kadınlarda yıl sınırı yirmi yıla indirildi.

Adalet Partisi'nin tekrar iktidara gelmesiyle, sendikacı milletvekillerinin öncülüğünde 275 sayılı yasada değişiklik yapılarak dağınık sendikal teşkilatlanmayı toplama çalışmalarına karşı, DISK ve yandaşları 15-16 Haziran 1970 eylemlerini gerçekleştirdiler. CHP, önceleri yasayı desteklerken daha sonra Anayasa Mahkemesi'ne iptal davası açarak yasanın iptalini sağladı.

11-16 Mayıs 1970 tarihlerinde Erzurum'da gerçekleştirilen TÜRK-İŞ Sekizinci Genel Kurulu'ndan sonra TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin değeri kaybolmaya başladı. 1974 yılında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un vefatından sonra sendikaların Koleje desteği daha da azaldı.

12 Mart 1971 muhtırasının ardından anayasa değişikliği yapıldı. 624 sayılı Kamu Çalışanları Sendikası kapatıldı. Memurlara sendikal haklar yönünden kısıtlamalar getirildi. Öğretmenler Sendikası, Kamu Çalışanları memur sendikaları kapatıldı. Bu sendikalar dernek statüsünde çalışmalarını sürdürdüler. Türkiye Öğretmeler Sendikası (TÖS) yerine Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) kuruldu.

1973 Genel Seçimlerinin ardından Bülent Ecevit'in başbakanlığında CHP ile MSP Koalisyon Hükümeti kuruldu. Kıdem tazmi-

natı yasa ile 15 günden 30 güne çıkarıldı. Memurlara haftada iki gün hafta tatili izni sağlandı.

Devam eden yıllarda Türk İşçi Hareketi, 12 Eylül Harekatı, 24 Ocak kararları ve 1 Mayıs 1977 kanlı Taksim olayları gibi gelişmeler neticesinde büyük darbeler aldı. Kamımca Türk Sendikacıları 1961 Anayasa'nın 274 -275 sayılı yasaların ve iktisaden de devlet ve özel sektör eliyle karma ekonomik Planlı Kalkınma döneminin, değerini anlayamamışlardır.

1 Kasım 2010, Eskişehir

8.3. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Eğitimcilerinin Anıları

Prof. Dr. Cevat GERAY

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi

ANILAR

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ

Yıl 1968... Hukuk Fakültesinden Doç. Dr. Rüçhan Işık, bana TÜRK-İŞ'in Sendikacılık Koleji'nde kooperatifçilik derslerini vermemi önerdi. Rüçhan benim kooperatifçilikle ilgilendiğimi biliyordu. Doçentliğimin ilk yıllarımdaydım. Çeşitli fakültelerde ek görevim olduğu için zamanca yüklü bir ders yüküm vardı. Kendisine zamanımın darlığından söz ederek bunu hemen olumlu karşılamadığımı söyledimse de ısrarı karşısında 8 hafta yerine bir hafta için üç saat ders vermeye beni ikna etti. Böylece Atatürk Orman Çitliğindeki bir spor salonunun dersliğe çevrilmiş Kolej binasında kooperatifçilik dersi vermeye başladım.

Kolejin Müdürü emekli kurmay Albay Orhan Bey Moskova Büyükelçiliğinde askeri ataşelik yapmış aydın bir insandı. Yardımcısı da eğitim uzmanı olan Metin Ogan'dı. Öğretim üyelerini koleje getirip götüren sürücü Nurettin Bey sonradan Avustralya'ya gitti.

Sınıf 45 kişiden oluşmuştu. Çeşitli sendikaların yöneticileri, önderleri vardı. Anımsadığım kadarıyla bunlardan pek çoğu önderlik niteliklerini kanıtladıklarından sonradan sendikaların başında yönetim sorumluluğunu aldılar. Bunlardan biri Fehmi Işıklar'dı. Bir diğeri Ruhi Toklutepe, 80'li yılların ilk yarısında Batıkent'i yapan KENT-KOOP'da YOL-IŞ konut kooperatiflerinden birinin başkanlığını yaptı. TÜRK HARB-IŞ başkanı Kenan Durukan KENT-KOOP'un üst yönetiminde rol aldı. Muzaffer Saraç önce YOL-KOOP'un yönetiminde, sonra da bir YOL-IŞ konut kooperatifinde başarılı çalışmalar yaptı. Sonraki yıllarda kolej mezunu kimi sendika önderlerine çeşitli illerde rastladım. Bunlardan biri de TÜRK-IŞ'in Samsun'daki Eğitim ve Sosyal Tesislerini yönetiyordu. Tüketici konularındaki TÜRK-IŞ uzmanı Sinan Vargı işçi kooperatifçiliğine büyük katkılar sağlamış bulunuyor.

AID'den gelen Amerikalı uzmanın derslerine karşı çıkan öğrencilerin istemi üzerine kolej yönetimi benim Kooperatifçilik konusundaki derslerime ilgi ve yararlanmaları nedeniyle, ders saatlerimi tedricen 32 saate kadar çıkardı. Öğrencilerin bir bölümü işyerlerindeki kimi işçi kooperatiflerinin üyesi ya da yöneticisi olmaları nedeniyle karşılaştıkları sorunları ve çözüm yollarını onlarla tartışma olanağı buldum. Hatta onların kooperatifçilik eğitimi gereksinimleri, sorunlar ve çözüm yolları konusunda bir de anket uyguladım. Bu derslerimin daha gerçekçi olmasına yaradı.

Kolej'de eğitime katılmak benim için de yararlar sağladı. Çoğu ilk ya da orta öğretim görmüş bu öğrencilere yalın bir dille, basit örneklerle ders anlatmanın yollarını böylece denemiş oldum. Sonradan Sinan Vargı'nın yayına düzenlediği TÜRK-IŞ yayını Kooperatifçilik Temel Bilgileri adlı kitapta yer alan "Kooperatifçiliğin Temel Kavramları ve İlkeleri" konulu yazımı Siyasal Bilgiler ve Eğitim Bilimleri Fakültelerindeki derslerimde de kaynak olarak kullanabiliyorum.

Samsun Eğitim Merkezi'nde verdiğim derslerimde uyguladığım bir anketi ILO'ya yazdığım Türkiye'de İşçi Kooperatifçiliği ve

Çalışma Mevzuatı başlıklı raporumda değerlendirdim. Bu rapor ILO'nun yayınladığı bir kitapta yer aldı.

Kooperatifçiliğin ve sendikacılığın yükselişi Sanayi Devrimi'nden sonra ortaya çıkan dayanılmaz çalışma koşulları, düşük ücretler ve geçim sıkıntıları karşısında işçilerin özüne yardım ve karşılıklı dayanışma ilkeleri çerçevesinde, gönüllü örgütlenmelerine yol açmıştı. Bu nedenle sendikacılıkla kooperatifçilik arasında köklü bağlar vardır.

Sendikal eğitim etkinlikleri ve çalışmaları arasında kooperatifçilik derslerinin böylesi bir yeri vardır. Bu nedenle, hem sendikal eğitime, hem de bu kapsamda kooperatifçilik eğitimine zorunluluk açıktır.

9. TÜRK-IŞ Sendikacılık Koleji Mezunları

TÜRK-IŞ Koleji ilk mezunlarını verdi¹⁷

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Sendikacılık Koleji 20 Temmuz günü ilk mezunlarını vermiştir. Üç ay önce Türk işçilerinin hizmetine giren Kolej'in birinci dönemini başarıyla bitiren yirmi sendikacı, 20 Temmuz günü yapılan bir törenle diplomalarını almışlardır. Kolej'de «Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğitimi» gören sendikacılara diplomaları, TÜRK-IŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün tarafından verilmiş, TÜRK-IŞ Başkanı Seyfi Demirsoy İstanbul'da, Genel Sekreter Halil Tunç hasta olduğundan törene katılamamışlardır. TÜRK-IŞ Genel Sekreter Yardımcısı Ethem Ezgü'nün de hazır bulunduğu törende, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profesörlerinden Prof. Dr. Hicri Fişek ve Prof. Dr. Turhan Esener birer konuşma yapmışlardır. Törene Kolej Müdürü Orhan Alpakin'in konuşmasıyla başlanılmıştır.

¹⁷ TÜRK-IŞ Dergisi, Ağustos 1966, Sayı 42

ALPAKIN'IN SÖZLERİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyelerine, Kolej öğretim kadrosuna ve Uluslararası Kalkınma Teşkilatı Çalışma Dairesi'ne teşekkürlerini sunarak sözlerine başlayan Orhan Alpakın, İstanbul'da bulunan TÜRK-İŞ Başkanı Seyfi Demirsoy ile hastalanan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç'un «selam, sevgi, takdir ve tebriklerini» arz etmiş, şöyle demiştir:

“...hayatta sendikacının görevi bence şudur: Sendikacı; yurdunun müşküllerini arayıp, bulan, çözümlenmeye çalışan ve bulduğu hal şekillerini yurt çıkarlarına uygun bir şekilde kullanan kişidir. Bu üç aylık devrede, edindiğiniz bilgilerle, yurt sorunlarının çözümlenmesinde daha kuvvetli bir durumda olacağımıza bütün kalbimle inanıyorum.”

Orhan Alpakın – TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Müdürü Alpakın, diploma tö-

reninde konuşurken. Alpakın, «mücadelede muzaffer oldunuz» dedi.

Orhan Alpakın daha sonra, üç aylık devre sırasında, kursa katılan tüm sendikacıların kendisine yardımcı olduklarını belirtmiş, YOL-İŞ Federasyonu Mali Sekreteri Mesut Kahratlı'ya, mümessil olarak yaptığı yardımlardan ötürü teşekkür etmiştir. Orhan Alpakın sözlerine şöyle devam etmiştir:

«... Koleji sizin, unutulmaz yardımlarınıza daima muhtaçtır. Tahtaya, sizden sonra geleceklere başarı dileklerinizi yazmışsınız,

bu inceliğiniz beni son derece mütehasıs etti; başarı dileklerinizi, ben, ileride daima Koleji'ne yardımcı olacağınız anlamında kabul ediyorum. Derslerimiz, yurdumuzun en değerli öğretmenleri tarafından yürütülmüştür. TÜRK-İŞ İcra Kurulu tarafından tespit edilen ders programının uygulanmasında, bu kıymetli öğretmenlerimiz büyük çaba sarf etmişlerdir. Kendilerine huzurunuzda bir kere daha teşekkür etmek isterim. Büyük mücadele verdiniz, muzaffer oldunuz. Sizlere en derin tebrik ve takdirlerimi bir kere daha duyurmak ihtiyacımdayım.»

Kolejin birinci dönem çalışmasının başlangıç tarihi olan 20 Nisan gününün Türk Sendikacılık Tarihinde önemli bir yer işgal edeceğini sözlerine ekleyen TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Müdürü konuşmasını şöyle bitirmiştir:

«... Bu çetin görevde beni takviye eden iki şey vardır. Bunlardan birincisi inançlarımızdır. Ben inançlarınıza inandım ve aldanmadığımı gördüm. İkincisi ise öğretim üyelerinin beni daima cesaretlendirecek mahiyetteki sözleridir. Asıl görev şimdi başlamaktadır. Teşkilatlarınızda başarılı insanlar olduğunuz için buraya gönderildiniz. Şimdi tekrar görev başına dönüyorsunuz. Orada sizlerden çok şey bekleniyor. Türk sendikacılık hareketinin her alanında rehber vazifesi göreceğinize; bilgilerinizden, bu hareket içinde, herkesin istifade edeceğine inancım tamdır. Arkadaşlarımız vazifelerinizin icrasında hedefiniz Büyük Atatürk'ün şu sözlerinde yatmaktadır: Korkmamak, çekinmemek için insan haysiyetinin ve milli izzetinesin tecavüze uğrayamayacağı muhit ve şartlar içinde bulunmak lazımdır. Buna ehemmiyet vermeyenlerin, zaten bir insan için içtinabı gayri kabil en büyük gayesi namus olan mukaddesat hakkında dahi çoktan laubali ve gayri hassas olduklarına hükmetmekte hata yoktur...»

Orhan Alpakın daha sonra Koleji bitiren yirmi sendikacıdan altısının “Peki” on dördünün ise “iyi” derece ile mezun olduklarını belirtmiş TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün'ü kürsüye davet etmiştir.

ÖMER ERGÜN KONUŞUYOR

TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün, Kolej'in birinci dönem mezunlarının, diploma törenine katılmaktan büyük memnunluk duyduğunu belirterek sözlerine başlamış, Kolej'in amacı hakkında şunu söylemiştir:

«... TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin amacı, Türk sendika yöneticilerinin bilgilerine yeni bilgiler katmaktır.»

Aralıksız üç ay devam eden birinci dönemin üstün başarılarla dolu olarak geçtiğini, bununla TÜRK-İŞ'in iftihar ettiğini sözlerine devam eden TÜRK-İŞ Mali Sekreteri, vazifelerinde gösterdikleri başarıdan dolayı Kolej İdaresini ve öğretim üyelerini de tebrik etmiş, TÜRK-İŞ adına teşekkürlerinin kabulünü istemiştir. Ömer Ergün sözlerine şöyle devam etmiştir.

«... Bunun yanı sıra, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin ilk mezunu olma şerefini taşıyan siz değerli arkadaşlarımdan, büyük bir dikkat ve hevesle, derslere ve öğretmenlere karşı gösterdiğiniz alakaya, idare hizmetlerinin kolaylıkla ve intizam içinde yürütülmesindeki yardımlarınıza teşekkür ederiz. Bu müşterek münasebetlerin ortaya çıkardığı eşsiz örnekler, daha iyiyi ve güzeli yapmak hususunda bizleri teşvik etmiştir. Kolej'in bu dönemi, ileride fazlasıyla faydalanacağımız bir kaynak olacaktır. TÜRK-İŞ eğitim çalışmaları, Sendikacılık Koleji ile daha verimli ve olumlu bir devreye girmiştir. Bilgi insanların, hatalarını azaltır, muhitine ve işine daha faydalı hale getirir. Yurdumuzda daha iyisini ve daha güzelini ancak bu sayede yapabiliriz. Bunun başka yolu yoktur. İnsan beşikten mezara kadar öğrenmeye mecburdur.»

Mali Sekreter Ömer Ergün daha sonra yurdumuzun içinde bulunduğu durum karşısında sendikacılara düşen görevleri şöyle özetlemiştir:

«... yurdumuzda milyonlarca işsiz var. Yarı aç yarı tok yaşayanlar çoğunlukta. Prodüktivitenin, milli gelirin artmasını ve yeni iş sahalarının açılmasını beklemek değil, çabuklaştırmak için, biz

TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Senatör Ergün diplomaları dağıttı, sendikacılara Kolej'e yardımlarından ötürü teşekkür etti. Ergün sözlerini şöyle bitirdi: «...burada öğrendiklerinizle yetinmeyin, daha çok çalışın, sendikacılığımız sizlere büyük ümit bağlamıştır.»

sendika yöneticileri bütün gücümüzle çalışmalıyız, Vatanını, milletini seven her insan gibi başkalarını düşünmeye ve dünden çok çalışmaya mecburuz, fedakarlık yapmasını bilmeyenler başkalarından fedakarlık isteyemezler.»

«... burada öğrendiklerinizle yetinmeyin, yaşınız ne olursa olsun bilgilerinize yenilerini katmaya bakın. Bildiklerinizi başkalarına da öğretin; öğrettikçe daha çok öğrenmek ihtiyacını duyacaksınız.» diyerek sözlerine devam eden TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün konuşmasını şöyle bitirmiştir:

«... TÜRK-İŞ İcra Kurulu adına sizlere hayat boyu başarı diler, en samimi tebriklerimizin kabulünü rica ederim.»

TURHAN ESENER İNTİBALARINI ANLATTI

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji öğretim üyelerinden Ankara Hukuk Fakültesi İş Hukuku Profesörü Turhan Esener, üç aylık devre içinde kolej öğrencisi sendikacıların gösterdiği gayreti övmüş, özetle şöyle demiştir:

«... Günler geçer, dünya döner, hayat daima akar. Biz öğretmenlerin kaderi budur. Her bir devre sonunda bir arada çalıştığımız arkadaşlar aramızdan ayrılırlar, yerlerine yenileri gelir. Ortak çalışmalarımız sonunda kalplerimizde birer hatıra bırakabilmişsek ne mutlu. Hayatımda ilk defa olarak çok sevdiğim iki bayrak önünde konuşuyorum. Bunlardan birincisi ulu Türk bayrağı, diğeri Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun bayrağı. TÜRK-İŞ daima iyiye ve daha ileriye gitmesi için müştereken görev almış ve bunun yerine getirmeye çalışan insanlarız.»

Prof. Dr. Turhan Esener, «... pratiği bu derece kuvvetli şahıslar önünde öğretim yapmanın heyecan verici olduğunu» belirterek sözlerine devam etmiş, İş Hukukunun bir ilim kolu olduğunu, yurdumuzun yavaş yavaş yerli bir iş hukuku ilmine kavuştuğunu anlatmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç'u, hastaneye yatmadan gördüğünü ve kendisinin diploma törenine katılamamaktan dolayı son derece üzgün olduğunu sözlerine ekleyen Turhan Esener, «Halil Tunç'u Kolejin açılış günü görmüştüm. Ne kadar heyecanlıydı. Dün ziyaret ettiğimde onu aynı heyecan içinde gördüm. Üzgündü fakat heyecandan gözlerinin içi parlıyordu. » demiştir.

Başarılar dileyerek sözlerine son veren Profesör Dr. Turhan Esener'den sonra Ankara Hukuk Profesörü Devletler Hususi Hukuku Profesörü ve Sendikacılık Koleji öğretim üyesi Hicri Fişek konuşmuştur.

HİCRİ FİŞEK:

VERDİĞİMİ GERİ ALDIM

Konuşmasına Kolej'deki dersinin kendisi için bir «alış veriş» olduğunu ileri sürerek başlayan Profesör Fişek, “dersimde verdiklerimi geri aldım, müzakerelerde sizlerden çok şeyler öğrendim, bir defa sizleri öğrendim, ikincisi toplum sorunlarını değerlendiriş ve ele alış şeklinizi öğrendim. Bunu herhangi bir kitaptan öğrenmek mümkün değildir.» demiştir. Hicri Fişek konuşmasına şöyle devam etmiştir: « ... Yeni bir mektebe üç ay kapanmak kolay bir şey değildir. Ancak sizler, ilme inanmış insanların rahatlığı ve azmi içinde vazifeye geldiniz. Asıl problem şimdi başlamaktadır. Teşkilatlarınız sizlerden görev bekliyor. Şunu bilmenizi isterim ki, bizler, burada daimi olarak, problemlerinizi için müracaat edeceğimiz insanlar olarak kalacağız. Bu bize itimadınızı da gösterecektir. »

Profesör Dr. Hicri Fişek daha sonra mezun olan sendikacılar-dan kolej eğitimi hakkındaki tenkit, tavsiye ve tekliflerini de belirtmelerini istemiş, «bu sizden sonra buraya geleceklerin daha verimli bir eğitim görmelerinde müessir olacaktır.» demiştir. Hicri Fişek konuşmasını TÜRK-İŞ İcra Kurulu'na, Kolej İdaresine ve öğrencilere teşekkür ederek bitirmiştir.

Profesör Hicri Fişek'in yaptığı kısa konuşmadan sonra Uluslararası Kalkınma Teşkilatı Çalışma Dairesi Başkam Einar Edwards kürsüye gelmiştir.

EINAR EDWARDS KONUŞUYOR

Uluslararası Kalkınma Teşkilatı Çalışma Dairesi Başkanı Einar Edwards, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin başarılı olduğunu gör-

mekle büyük memnuluk duyduğunu belirterek sözlerine başlamış, şöyle demiştir:

«... hayatı, sendikacılık hareketine hizmetle geçen bir arkadaşınız olarak şu an duyduğum memnuniyet sonsuzdur. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesi; Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunca formüle edildiği şekliyle «barış, ekmek; hürriyet» mücadelesinde başarı, hür işçi hareketinin mevcudiyetine bağlıdır; Hür sendikacılık ilkesini benimsemiş sendikaların olduğu yerlerde işçinin hayat standardı yüksek; güdümlü sendikacılığın olduğu yerlerde ise hayat standardı son derece düşüktür. Türkiye'deki hür ve demokratik işçi hareketinin mümessilleri olan sizler, öyle inanıyorum ki, hem Türk işçi hareketine hizmet edecek, dolayısıyla Türkiye'nin meselelerine çare bulacaksınız. TÜRK-İŞ hür sendikacılık alemi ile el ele çalışarak, dünyada sulhün tesisine, yerleşmesinde etkili olacaktır.»

MESUT KAHRATLI'NIN KONUŞMASI

Çalışma Dairesi Başkanı Einar Edwards'dan sonra birinci dönem öğrencileri adına, mümessilleri, YOL-İŞ Federasyonu Mali Sekreteri Mesut İbrahim Kahratlı konuşmuştur. Kahratlı konuşmasında özetle şöyle demiştir:

«...20 Nisan'dan beri devam etmekte olan TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji birinci dönemi bugün sona ermiş bulunuyor. Böyle bir Koleji'nin öğrencisi bulunmanın ve ilk devre mezunu olmanın şeref ve gururunu taşıyoruz... Hayatta; geriye bırakacağımız en şerefli miras bu olacaktır. Sendikacılık alanındaki tecrübelerimize, pratik davranışlarımıza, bir de teoriyi eklenmiş bulunuyoruz. Bundan böyle olayları yepyeni bir açıdan görüp, değerlendireceğiz. İmkan elde ettiğimiz ve imkan verildiği nispette Türk işçisine hizmet edeceğiz. Bu müesseseye sadece Sendikacılık Koleji demek kafi değildir. Bu ifade Koleji'nin hüviyetini aksettirmekten çok uzaktır. Bu mukaddes çatı bir kültür mabedidir. Gayesi; yalnız sendikacılığa değil, bütünü ile Türk kültürüne hizmet etmektir.»

Mesut İbrahim Kahratlı daha sonra TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyelerine, öğretim üyelerine, Kolej idaresine, birinci dönem mezunları adına teşekkür etmiş, sözlerini şöyle bitirmiştir:

«... Şu anda yeni arkadaşlar edindiğimiz ve tatlı hatıralarla dolu olduğumuz bu yuvadan mezun olmanın sevinci ve buradan, ayrılmanın üzüntüsüyle doluyuz. Başarılar dilerim.»

Kahratlı'nın yaptığı konuşmadan sonra, Kolej Müdürü Orhan Alpakın, TÜRK-İŞ Mali Sekreter Ömer Ergün'ü diplomaları dağıtmak üzere kürsüye davet etmiştir. İlk diploma, üç aylık eğitim dönemini birincilikle bitiren MADEN-İŞ Sendikası Ankara Şube Başkanı İsmet Ercan'a verilmiş, onu; ikinci, YOL-İŞ Federasyonu Mali Sekreteri Mesut İbrahim Kahratlı ve üçüncü, KİMYA-İŞ Sendikası'ndan Ertuğrul Altay takip etmiştir. Diplomalar Ömer Ergün'den başka, öğretim üyeleri ve Uluslararası Kalkınma Teşkilatı mensupları tarafından dağıtılmıştır.

ERGÜN VE ERCAN – TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin ilk üç aylık «Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğitimi»ni birincilikle bitiren MADEN-İŞ Sendikası Ankara Şube Başkanı İsmet Ercan'a, TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün rozet takarken.

BİRİNCİSİ NE DEDİ?

20 Nisan - 20 Temmuz tarihleri arasında yapılan birinci dönem «Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğitimi»ni birincilikle bitiren İsmet Ercan, diplomasını aldıktan sonra TÜRK-İŞ Dergisine şunları söylemiştir:

«20 Nisan 1966 günü Türk Sendikacılık Hareketi yeni bir döneme girdi: Bilimsel sendikacılık... TÜRK-İŞ Sendikacılık Kolejini açmakla, geleceğin Türk İşçi Hareketi ve Türk işçilerine unutulmaz bir hizmetin ilk adımını atmıştır. Sendikacılık Koleji 20 Nisan 1966'dan sonra Türk İşçi Hareketi üzerine bir gün ışığı aydınlığı getirmiştir. Getirmeye devam edecektir. İlk döneme katılan yirmi sendikacının pratik bilgilerini bilimsel açıdan değerlendirerek Türk işçi hareketine hizmette başarılı olacaklarına inanıyorum. TÜRK-İŞ'e, öğretmenlerimize ve Kolej idaresine teşekkürü bir borç bilirim.»

ERTUĞRUL ALTAY'IN SÖZLERİ

Dönem ikincisi Mesut İbrahim Kahratlı'nın «...ben hissiyatımı, demin arkadaşlarım adına yaptığım konuşmada açıkladım, teşekkür ederim» demesini takiben TÜRK-İŞ Dergisi dönem üçüncüsü Ertuğrul Altay'la konuşmuştur. Ertuğrul Altay, şunları söylemiştir:

«... Ben, KİMYA-İŞ Sendikası mensubu olarak, Kolej'in başarılı bir çalışma ve iyi bir dayanışma örneği meydana getirdiğine inanıyorum. Bütün hocalarımıza, arkadaşlarımıza, Okul İdaresine ve emekleri inkar edilmez olan TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyelerine teşekkür ederim.»

YENİ DÖNEM 21 TEMMUZDA ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji ikinci dönem çalışmalarına 21 Temmuz günü başlanılmıştır. Yirmi sendikacının katıldığı ikinci dönem bir ay sürecek, verilen derslerin büyük bir kısmı «İş Hukuku»na tahsis edilecektir, 21 Temmuzda başlayacak olan ikinci dönem sendikacı eğitimi kursuna katılacaklar, Ankara'ya gelerek, koleje yerleşmişlerdir.

İLK ÜÇ – TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji «Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğitimi»ni bitiren sendikacılardan üçü birarada. Soldan sağa doğru, kurs üçüncüsü; KİMYA-İŞ Sendikası'ndan Ertuğrul Altay, ikinci; YOL-İŞ Federasyonu Mali Sekreteri Mesut İ. Kahratlı ve birinci İsmet Ercan.

TÜRK-İŞ Dergisi, 20 Temmuz günü TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ni ziyaret ederek, aynı gün Kolej'in «Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğitimi»ni başarıyla tamamlayan ve Kolej'in ilk mezunları, olan yirmi sendika yöneticisine iki soru sordu. : TÜRK-İŞ dergisinin her şeyden önce öğrenmek istediği şeydu: «Kolejden mezun olduğunuz şu an ne düşünüyorsunuz. Her hangi bir planınız var mı?» Sendika yöneticilerinin; hemen hepsi, «temsil ettikleri kitleye nasıl yararlı olabileceklerini ve kolejde edindikleri bilgileri arkadaşlarına ne şekilde nakledeceklerini» düşündüklerini belirttiler. İkinci soru ise, «üç aylık eğitim programı hakkındaki düşünceleri»ydi. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin ilk mezunları, bu soruya da, sözleşmiş gibi, Sendikacılık Koleji'nin kendileri ve Türk Sendikacılığı için son derece

faydalı olduğunu ileri sürerek cevaplandırdılar. Aşağıda, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin ilk mezunlarının, diplomalarını aldıktan sonra neler söylediklerini bulacaksınız. TÜK-İŞ Dergisi, sendikacılık kolejinin ilk mezunlarını verdiği gün neler düşündüklerini, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuku Profesörü ve Sendikacılık Koleji öğretim üyesi Turhan Esener'e ve Kolej Müdürü Orhan Alpakin'a da sordu.

Neler Dediler?

KAZIM METİN

- Deniz İşkolundaki arkadaşlarıma, burada edindiğim bilgileri iletebilirim ne mutlu bana.
- Bu Kolej, Türk sendikacılığına yön verecektir.

ALİ DEMİRKAN

- Sendikacılık Koleji'nin geleceğe ışık tutacağına ve TÜRK-İŞ'in maddi ve manevi yardımları ile daha olumlu çalışacağımıza inanıyorum.
- Türk Sendikacılığı, çok yararlı ve paha biçilmez bir hazineye kavuşmuştur.

İSMET ERCAN

- Çalışma hayatımızda, sendikacılık hareketi içinde pratik olarak edindiğimiz bilgileri, bilimsel açıdan değerlendirmeyi ve bir sistem içinde incelemeyi öğrendik.
- Sendikacılık Koleji, Türk işçi hareketi içinde yeni bir dönemin başlangıcıdır ve Türk sendikacılığının geleceğini teminat altında saymak fazla bir iyimserlik olmaz.

ERTUĞRUL ALTAY

- Sendika üyelerimize daha yararlı olmak için gerekli bilgileri burada elde etme fırsatını bulduk.

- Kolej çok yararlı olmuştur, devamı gereklidir.

ALİ AFŞAROĞLU

- TÜRK-İŞ yöneticilerinin, bu Kolej'de toplumsal bilgilerle yetiştirdiği bizlere, okuldan sonraki çalışmalarımızda da yardımcı olmalarını dileriz.
- Sendikacılık Koleji'nin, faydalarını ve yararlarını ne kadar söylesem anlatamam.

ABUZER UÇAR

- Sendikacılık Koleji, yarının bilgili ve sorumluluğunu müdrik sendikacıların yetişmesinde büyük önem taşımaktadır.
- Kolej, Türk sendikacılık tarihinde önemli bir yer işgal edecektir.

MEHMET ÇAKIR

- Genç bir sendikacı olarak yeni bir hayat başlıyor benim için.
- Sendikacılık Koleji'nin sendikal hayattaki boşluğu doldurduğuna inanıyorum.

MESUT İBRAHİM KAHRATLI

- Diplomanın değerini toplumumuza iade edebilecek miyim? Faydalı olabilecek miyim? Bunu düşünüyorum.
- Son derece yararlı oldu. Bizlere okuma, araştırma, öğrenme zevki aşıladı desem yeridir. Kooperatifçilik konusu da işlenirse yerinde olur kanaatindeyim.

HALİL YİĞİT

- Türk sendikacılığına yararlı olup olamayacağımı düşünüyorum.

ESENER SINAVDA – Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş Hukuku Profesörü ve TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji öğretim üyesi Prof. Dr. Turhan Esener, Koleji'nin birinci dönemine katılan sendikacıları sözlü sınav yaparken.

- Üç aylık devre benim için son derece faydalı oldu. TÜRK-İŞ hayırlı bir projeyi gerçekleştirmiştir. İşçi sağlığı, kooperatifçilik gibi konular da ders programına dahil edilirse, öyle inanıyorum ki, bizden sonra gelecekler için daha istifadeli olacaktır.

İSMAİL ER

- Mensubu olduğum kuruluşa ve sendikacılığımıza faydalı olup olamayacağımı düşünüyorum. Kanaatimce bu üç aylık devrede görülen aksaklıklar, TÜRK-İŞ'e mutlaka bildirilmelidir. Koleji Türk işçisinin eseridir.
- Son derece istifade ettim. Koleji'de okumak, eğitim seminerlerinden oldukça farklı. Mutlaka çok çalışmak lazımdır. Tahsil farkları dikkate alınır, Koleji'nin daha da istifadeli olacağına inanıyorum.

MEHMET YURTSEVER

- Temsil ettiğim arkadaşlarıma nasıl faydalı olabilirim işte şu anda onu düşünüyorum. Düne kadar bildiğimizle bugün arasında dağlar kadar fark olduğunu sözlerime ekleyeyim.

- Ders programı bir sendikacının bilmesi gerekli hemen her şeyi ihtiva etmiştir. Ancak Türkçe ve İngilizce gibi derslerin saatlerinin arttırılmasında fayda var.

HAŞİM DELATIOĞLU

- Şu an kendimi fakülte bitirmiş gibi hissediyorum.
- Üç aylık eğitim kanaatimce az. Biraz daha uzatılamaz mı? TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji gerçekten faydalı olmuştur.

ŞEVKİ ÖZBEK

- Arkadaşlarıma nasıl yardımcı olabileceğim, başta gelen düşüncelerim arasında.
- TÜRK-İŞ bu koleji açmakla Türk işçilerine önder yetiştirecek bir müessese kurmuştur. Üç aylık müddetin az olduğunu belirteyim. Öğleden sonra ders yapılması da mahzurludur bence. Öğleden sonralarımı çalışmaya tahsisi daha faydalı olacaktır.

ŞUAYİP ÇALKIN

- Üç ay zarfında öğrendiklerimi arkadaşlarıma nakletmeyi düşünüyorum.
- Bence kursun müddeti altı ay olmalı. Sık sık müzakere yapılmak suretiyle, öğrenci çalışmaya zorlanmalı. Öğleden sonra mütalaa yapılırsa daha faydalı olur.

ADEM GEYİK

- Elli bin maden işçisini temsilen Sendikacılık Koleji'nde bulunuyorum. Kursu başarıyla bitirdik. Şimdi bütün mesele arkadaşlarıma nasıl yararlı olabileceğimdir. İşte bunu düşünüyorum.
- Koleji son derece faydalı olmuştur. İşçi – İşveren ilişkilerini geliştirmede riayeti gerekli unsurlar da işlense faydalı olur kanaatindeyim.

ABDULLAH OĞUZ

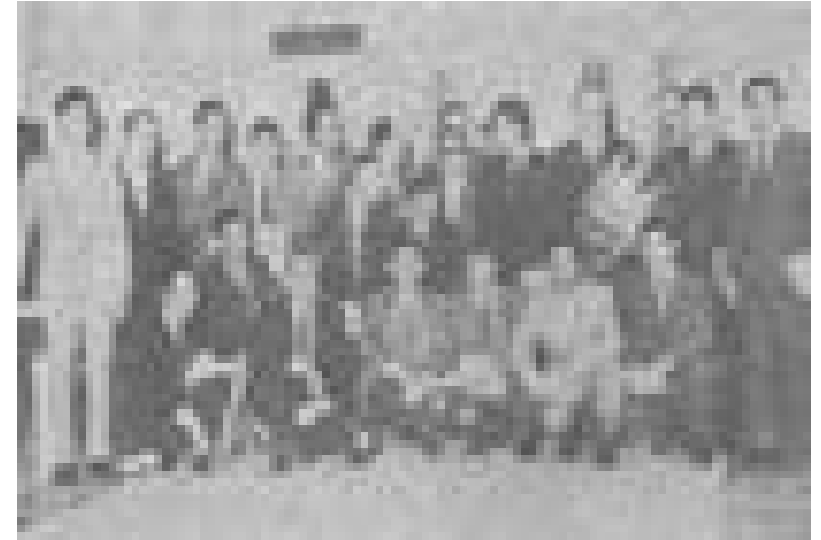
- Diplomayı aldığım şu an en büyük arzum ve gayem, Türk işçisine ve milletine faydalı olabilmektir. İşin, bence önemli yönü budur.
- Dersler beni fazlasıyla tatmin etmiştir. TÜRK-İŞ yöneticilerine ve Kolej idarecilerine teşekkür ederim.

PROF. TURHAN ESENER

- Şahsen, bu kadar mutlu bir teşebbüs görmedim. Sendikacılar gibi işçileri ellerinde tutan kimselerin yetişmesi çok önemli.
- İyi yetişmiş sendikacıların çokluğu, o ülkenin ilerlemesine o kadar yardım edecektir. Kalkınmada, işçi başrol oynuyor. Eğitimli, kaliteli işçi ve sendikacıları bulunan ülkeler dev adımlarla ilerliyor.
- Kolej'den ben de istifade ettim. Çünkü öğrenciler, fiil problemlerini ve görüşlerini ortaya atarak, henüz çok yeni olan tatbikat aksaklıklarını bana gösterdiler.
- İş hukuku bakımından öğretim çok zevkli ve faydalı oldu. Ümidim, bu törenle diploma alan ve ilerde alacak arkadaşlarla, iş hukuku son zamanlardaki gelişmenin en üstüne varacak ve diğer ilkelerin bu yeni Türk İş Hukuku sisteminden örnek alma zamanı gelecektir.
- Karakterli ve bilgili sendikacılarımızla iftihar ediyoruz.
- İlk üç aylık dönem bir tecrübedir. Kanaatimce dereceler çok iyidir. Belki ilerde edindiğimiz tecrübelerle ders programı değiştirilebilir. Üç aylık zaman, biraz az gibi görünüyor, iş hukuku yönünden, öğrenciler, tatbikatçı olduklarından sonuçlar çok iyi oldu.
- Dürüstlük ve bilgi beraber olduğu zaman, toplumumuzun varamayacağı sonuç yoktur. Bu iki hususu, Kolej'e katılan öğrencilerde görmekle bahtiyarım.

ORHAN ALPAKIN

- TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji üç aylık, çok yorucu birinci eğitim döneminde yirmi sendika yöneticisini 20 Temmuz günü mezun etti. Bence Türk Sendikacılığı böyle bir eğitim müessesesi kurmakla en önemli merhalelerden birini daha aşmıştır. Türk Sendikacılığı bir an önce ilmi esaslara oturtmalı ve uluslararası sistemlere sahip olmalıdır. Bu gayretle, Türkiye kalkınma hedeflerine hızla kavuşacaktır. Anladığıma göre, milletin hakiki servetlerinden birisi de sendikacılık ruhu olmuştur; geleceğine ümitle bakmaktayız.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'ni bitirenler diploma töreninde toplu halde.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Mezunlarının Diploma Töreni*

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Temmuz - Ağustos dönemi yaz kursunu bitiren ve sınavlarını başarıyla veren yirmi dört öğ-

* TÜRK-İŞ Dergisi, Eylül 1966, Sayı 43

renci 20 Ağustos günü Atatürk Orman Çiftliğindeki Kolej binasında yapılan bir törenle diplomalarını almışlardır.

Törende kalabalık bir sendikacı ve konuk topluluğu hazır bulunmuştur.

Kolejin bu döneminde, Prof. Dr. Sabahattin Zaim, Doç. Dr. Ekmele Zamil, Doç. Dr. Nusret Ekin, Asistan Dr. Rüçhan Işık, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç, TÜRK-İŞ Muhasebe Müdürü Turan Albayrak, Tuncer Kuray ve bazı yabancı hocalar ders vermişlerdir.

Sendikacılık Koleji Üçüncü Dönem Mezunlarını Verdi ¹⁸

20 Nisan 1966 tarihinde öğrenime başlayan TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, üçüncü devre mezunlarını vermiştir.

20 Eylül 1966 Salı sabahı yapılan diploma töreninde TÜRK-İŞ Başkanı Seyfi Demirsoy, bazı Milli Sendika ve Federasyon Yöneticileri ile diğer davetliler hazır bulunmuştur.

Başkan Demirsoy, yaptığı konuşmada, sendikal eğitimin önemini belirterek Koleji'nin öğretiminin yakın bir gelecekte genişletileceğini ve bir İşçi Akademisi kurulması yolunda çalışmalarla başlanıldığını ifade etmiştir.

Kolej Müdürü Orhan Alpakin, konuşmasına kursiyerlere teşekkürle başlamış ve her geçen gün Koleji'nin biraz daha geliştiğini ifade ederek, «kolejimizi el ele vererek, istenilen seviyeye çıkartacağız» demiştir.

Konuşmalardan sonra mezun olan yirmi beş kursiyere diploma dağıtılmıştır.

KOLEJİN DÖRDÜNCÜ DÖNEMİ

Sendikacılık Koleji'nin dördüncü devresi, 21 Eylül 1966 Perşembe günü yapılan bir törenle öğrenime başlamıştır. 28 Aralık

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji üçüncü dönem mezunları, Kolej binasının kapısı önünde toplu halde yapılan törenden sonra mezun olan kursiyerlere diplomaları verilmiştir.

1966 tarihine kadar üç ay devam edecek olan bu devreye, TÜRK-İŞ'e üye kuruluşlardan yirmi beş kursiyer katılmaktadır.

GEORGE AİTKEN GELDİ

Diğer taraftan Sendikacılık Koleji'nin dördüncü devresinde ders vermek ve üç ay süre ile Kolej idaresine yardımcı olmak üzere, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OEOD) kanalı ile sağlanan yabancı uzman, Aitken'de, Ankara'ya gelerek görevine başlamıştır. Daha ziyade Uluslararası Sendikacılık konularında ders verecek olan Aitken, aynı zamanda, Sendikal Araştırma üzerine de konferanslar verecektir.

GEORGE AİTKEN KİMDİR?

George Aitken İngiliz sendikacılığında ismi çok bilinen bir yöneticidir. Sendikacılığa, bir milyon üyeli İngiliz Metal İşçileri Sen-

¹⁸ TÜRK-İŞ Dergisi, Ekim 1966, Sayı 44

George Aitken

dikasına (AEU) üye olarak başlayan Aitken, kısa zamanda yükselmiş ve özellikle sendikal araştırma alanında çalışmaları ile dikkati çekmiştir. Son yirmi yıldır Sendikaların Araştırma Merkezi Müdürü olan Aitken bu görevi sırasında toplu pazarlık için ücretler ve diğer mali konularda araştırmalar da yapmıştır.

Aitken Araştırma Müdürü olarak birçok seminerlere katılmış, Sendikacılık Kolejleri İdare Meclisi'ne, İskoçya'yı temsilen seçilmiş ve son yıllar içinde "Sendikal Araştırma" konusunda, sendikacılık kolejlerinde dersler vermiştir.

Londra Belediye Meclisi'ne sendikasının desteği ile üye seçilen ve halen bu görevini devam ettiren Aitken, evli olup, memleketimize karısı ile birlikte gelmiştir.

SENDİKACILIK KOLEJİ SEKİZİNCİ DÖNEM MEZUNLARINI VERDİ¹⁹

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji sekizinci dönemi geçtiğimiz ay içinde yapılan bir törenle sona ermiştir. Yirmi üç kursiyer'in katıldığı sekizinci dönem diploma töreninde, TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Ethem Ezgü, Federasyon ve sendika başkanları ile diğer konuklar hazır bulunmuşlardır.

Kolej müdürü Orhan Alpakin'in konuşmasından sonra Ethem Ezgü söz almış, sendikacılığın temel ilkeleri ve işçi sorunları üzerinde durmuş, daha sonra kolej öğrencileri adına Zeki Merdolun bir konuşma yapmıştır.

¹⁹ TÜRK-İŞ Dergisi, Ocak 1968, Sayı 59

Diplomalar, bu dönemde ilk üç sırayı alanlara verilmekle başlamış ve törene son verilmiştir. Sekizinci dönemi Yusuf Sevenal birinci, Abdullah Kutlu ikinci ve M. Emin Güzel üçüncü olarak bitirmiştir.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji dokuzuncu dönem mezunları diploma töreninden sonra, törende hazır bulunan TÜRK-İŞ yöneticileri ve sendikacılarla birlikte, kolej binasının önünde.

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ'NDE DİPLOMA TÖRENİ²⁰

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji dokuzuncu dönem mezunları diploma töreni 6 Nisan'da yapılmıştır.

²⁰ TÜRK-İŞ Dergisi, Mayıs 1968, Sayı 63

TÜRK-İŞ Başkanı Seyfi Demirsoy, Genel Sekreter Halil Tunç, Mali Sekreter Ömer Ergün, Eğitim Sekreteri Salahaddin Erkap, çok sayıda sendika ve Federasyon yöneticisinin katıldığı törende, yirmi kursiyere diploma ve hediyeleri verilmiştir.

TUNÇ'UN KONUŞMASI

Bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç, “sendikalarda bilinçli arkadaşların sayısını arttırmak TÜRK-İŞ'in başta gelen görevi olmuştur” demiş ve şunları söylemiştir.

“Eğitim sorununu halledemeyen bir ülkenin başarıya ulaşması güçtür. Bu bakımdan Sendikacılık Koleji büyük bir önem taşımaktadır. Artık kahraman sendikacılık tarihe karışmış, yerini bilimsel çalışmaya, ekonomik ve sosyal konulara önem veren sendikacılık hareketi almıştır. Bu merhaleden de geçmeye mecburuz. Burada üç buçuk aylık devrelerde görülen dersler elbette kafi değildir. Ancak, Koleji genişletmek suretiyle istediğimiz sonuca ulaşabiliriz.”

DEMİRSOY KONUŞTU

Daha sonra bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Başkanı Demirsoy, mezunlara Kolej'de edinilen bilgilerle yetinmemelerini söylemiş ve şöyle demiştir:

“Sendikacılık çileli meslektir, ideali olanların işidir. Sendikacılar haklıyı müdafaa ederler. Size bazı tavsiye ve temennilerde bulunmak isterim. Çevrenize itimat telkin edeceksiniz. Sendikacı işçinin her şeyidir, faydalı olmaya çalışacaksınız. Yapamayacağınız şeyleri vaat etmeyin. Çok çok okuyacak ve kendinizi yetiştireceksiniz. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji yakın gelecekte genişletilecek ve daha büyük bir hizmet yeri haline getirilecektir. Sizlere teşkilatlarınızda başarılı olmanızı diliyorum.”

Başkan Demirsoy'dan sonra mezunlar adına Hikmet Cömert bir konuşma yaparak, Türk Sendikacılık Hareketinin bilinçli yolda olmasından duyduğu sevinçli belirtmiş ve “yurt sorunlarında söz sahibi olduğunu artık kabul ettirmiştir” demiştir.

Konuşmalardan sonra dokuzuncu dönem birinci, ikinci ve üçüncüsüne armağanlar verilerek tören sona ermiştir.

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ 10. DÖNEM MEZUNİYET TÖRENİ²¹

Genel Sekreter Tunç: “Eğitimde ihtilal gerek.”

TÜRK-İŞ Sendikacılık Kolejinin 10 uncu dönem mezunlarının diploma töreninde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç, «eğitim sistemimizde bir ihtilal yapmak gereklidir» demiştir.

Halil Tunç'un konuşması şöyledir: «Yorucu bir çalışma devresinden sonra Sendikacılık Kolejinin üstün başarıyla bitirmiş bulunuyorsunuz. Hepinize en içten tebriklerimi sunarım.

Üç beş yıl öncesine kadar bir hayal olan Sendikacılık Kolejimiz bugün bilinçli, bilgili sendikacı yetiştiren ve aynı zamanda sendikacının görüş ufkunu genişleten bir kuruluş olarak Türk İşçi Hareketinin hizmetindedir. Sendikacı sadece Kolej sıralarında değil, hayatının her devresinde kendisini eğitmek zorunluluğunda olan kimsedir. Esas göreviniz şu andan sonra başlıyor.

Türkiye eğitim bakımından geri kalmış ülkeler içinde bir istisna teşkil etmemektedir. Yurttaşlarımızın büyük çoğunluğu okuma yazma nimetinden yoksundur. Toplum hayatında öncülük yapmak durumunda olan okumuşlar da, eğitimin maddi imkanına sahip olan pek dar bir çevreden çıkmaktadır. Bu durum milletimizin sinesinde bulunan birçok kabiliyetin kendilerini göstermesine, gelişmelerine ve yurt sorunlarına sosyal bir görüş getirmelerine engel olmaktadır. Gün geçtikçe karararı bu tabloya bir de, okumak isteyen ve buna fırsat bulamayanları ve fırsatlardan eşit olarak yararlanamayanları katmak lazımdır.

²¹ TÜRK-İŞ Dergisi, Temmuz 1968, Sayı57, s. 14-17

Türkiye'nin eğitim sorununun hızla ele alınması gereğinde bugün herkes görüş birliği halinde görülmektedir. Ama bugüne kadar karşılaştığımız uygulama, bu sorunun köklü tedbirlerle ele alınabileceği hususunda bizi ümitsizliğe düşürmektedir. Yurdumuzun en hayati sorunu olan eğitimin hızla bir çıkmaza sürülenmekte olduğunu görmek hazindir.

TUTARSIZ POLİTİKANIN SONU

TÜRK-İŞ 1963'ten bu yana defalarca eğitimde kalkınma ve sosyal adalet ilkelerine uygun köklü bir reform istemiştir. Daha bundan üç ay önce TÜRK-İŞ'in Yedinci Kongresinde tekrarlanan bu isteğin ne kadar haklı olduğunu, bütün Türkiye geçen ay içinde bir kere daha görmüştür. Üniversite ve yüksek okulların işgali, boykotlar bu reforma duyulan acil ihtiyacı bütün çıplaklığıyla ortaya koymuştur. Gerçek şudur: Türkiye'de eğitimde geçici tedbirler, sürüncemede bırakma politikası infilak etmektedir! Meseleler vakit geçirilmeksizin ele alınmak ve köklü çözüm yollarına kavuşturulmak ihtiyacındadır.

GERÇEKÇİ GÖRÜŞ

15 Mart 1966'dan 14 Hazirana kadar Konfederasyonumuzda danışman olarak görevlendirilen Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Uzmanı" Wilhelm Kober Türkiye'de eğitim sorunu hakkında, en gerçekçi sözü söylemişti. Kober incelemelerinin sonucunu şu sözlerle özetlemişti:

« Yuvarlak bir hesapla şayet Türkiye'nin ekonomisi bugün Avrupa ülkelerine göre beşte dört geriyse, yıldırım hızıyla gelişen Batı Devletlerinin ekonomisi bu farkı daha da açacaktır. Belki 2000 yıllarında, otomasyon uygulamasının sonucu olarak, bu fark 25-30 misline çıkacaktır. Daha açıkçası, Türkiye'nin aradaki bu farkı kapayabilmesi için eğitimde, eğitim teşkilatında ihtilal yapılması gerekir.»

Bugün, Kober'in sözlerinin haklı olmadığını iddia etmek mümkün görünmemektedir.

İLKOKULDAN ÜNİVERSİTEYE

Eğitim sorunumuz üniversitelerimizin infilakıyla günün konusu haline gelmiştir. Ama bu sorunun çözülmesinde ele alınması gereken eğitim müesseseleri sadece üniversiteler değildir. Eğer gerçek bir çözüm yolu bulunmak isteniyorsa, mesele daha ilköğretim safhasında ele alınmak gerekir. İlköğretim sistemimiz bozuktur. İlköğretim kanunlarla zorunlu kılınmış olmasına rağmen, bu çağdaki yüz binlerce çocuk, bu öğretimi yapabilecek imkanı bulamamaktadır.

Türkiye'nin büyük ihtiyacı olan teknik öğretim her türlü teşvik unsurlarından yoksun bulunmaktadır.

Orta öğretimde, hesapsız ve plansız bir şekilde, önünde bütün gelişme imkanları yok edilmiş çocuklarımız okutulmakta, her yıl liselerden mezun olan on binlerce genç, öğrenimine devam edecek imkanlardan yoksun olarak, ortaya bırakılmaktadır.

İlkokul mezunlarının teknik öğretime kaydırılması çareleri, iktidarlarca oy kaybettirici bir unsur sayılmakta, bu ana tedbirin üzerine eğilmekten korkulmaktadır. Oysa bu, Türkiye'nin eğitim sorununu çözümleyebilecek ana çarelerden biridir.

PRENSİPLERDE ANLAŞMALIYIZ

Eğitimde kalkınma ve sosyal adalet ilkelerine uygun köklü bir reform, her şeyden önce, bir takım ilkelerin kabulünü ve bunların eksiksiz uygulanmasını gerektirir.

Eğitim hakkı temel insan haklarından; kişinin toplum hayatına bilinçli bir şekilde katılmasına hizmet etmeli ve insan kişiliğini geliştirmeye yönelmelidir. Eğitim hakkının bir anlam taşıyabilmesi, eğitim planlamasında sosyal adalet ilkelerinin dikkate alınmasına bağlıdır. Kişilerin maddi imkanları ile sınırlı bir eğitim hakkı kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

Türk İşçi Hareketi, her şeyden önce, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasını istemektedir. Nazari olarak tüm yurttaşlarımız

için kabul ve ilan edilmiş olan eğitim hakkından pratikte, maddi bakımdan varlıklı küçük bir zümrenin yararlanmasının karşısındayız.

Eğitim, geçmişten çok geleceğe dönük olmalı, öğrenciyi toplum hayatına hazırlamalıdır. Öğretim programlarında ve metodlarında köklü bir revizyon yapılmadıkça, öğretilecek konuların seçimi yapılırken günümüzün gelişmelerine yer verilmedikçe, bu alanda başarı sağlanamayacağı ortadadır. Öğrenci, yurt gerçeklerinin, ekonomik ve sosyal şartların dışında tutulmamalı, aksine tüm gelişmeleri, günü gününe izleyebilecek bir düzeye getirilmelidir.

DEVLETE DÜŞEN

Eğitimin finansman ve sorumluluğu her şeyden önce, topluma ve devlete aittir. Eğitim imkanlarını geliştirecek kamu fonlarının yetersiz kalması halinde, özel sektörün katkıda bulunması istenebilir. Ancak bu finansman mutlaka kamu kontrolü altında tutulmalı, katkının karşılığının eğitimde fırsat eşitliğini ayaklar altına alan bir yola sürüklenmesine müsamaha edilmemelidir.

ÖĞRETMEN HAKLARI

Eğitimde başarı, öğretmenlerin varlığına, tutum ve kabiliyetine dayanır.

Türk öğretmeni, bir an önce, 1960 Aralık ayında Paris'te UNESCO ve Uluslararası Eğitim Merkezi tarafından ortaklaşa hazırlanan ve kabul edilen sözleşmede yer alan ekonomik ve sosyal imkanlara kavuşturulmalıdır.

Öğretmenlere insanlık haysiyeti ve yaptıkları önemli görevle bağdaşır bir ücret ve çalışma şartları sağlanmalı, teşkilatlanma öz-gürlükleri, tartışmasız, tanınmalıdır. Öğretmenlerin sosyal güvenliği sağlanmalıdır. Mesleki bağımsızlıklarına saygı gösterilmeli, eğitim politika ve programlarının belirlenmesinde, kendilerinin ve kendilerini temsil eden kuruluşların görüşlerine yer verilmelidir.

Bin bir fedakarlık ve feragat içinde yurt çocuklarını yetiştirmeye çalışan öğretmenlerin toplumda çok önemli bir yeri vardır. Her şeyden önce, bu yere saygı gösterilmelidir.

POLİTİK İSTİSMARLARIN DIŞINDA

Eğitim sorunumuzun her türlü politik istismarın dışında tutulması gereken bir ulusal dava olduğu inancındayız. Sorunun çözüm yollarını sokaklarda bulmak da mümkün değildir. Bu bakımdan, iktidarın ve muhalefetin, eğitim konusunda, bazı ana noktalarda asgari müşterekte birleşmelerini, bu konularda çekişmelere girmemelerini teklif ediyoruz.

EĞİTİMDE İHTİTAL GEREĞİ

Bugün her ülke dünyadaki yerini bilimsel alandaki gayret ve çalışmasıyla değerlendirerek korumak zorundadır. Bu sebeple, eğitim yalnız bilimsel gelişmeyi etkilemesi bir yana, artık ekonomik gidişi de etkileyen temel faktörlerin başına geçmiştir. Bu yüzden Türkiye eğitiminde bir ihtilal yapmak gereği vardır.

Ve bu ihtilali demokratik yollardan gerçekleştirecek iktidarlar ve bu konuda onlarla işbirliği yapacak muhalefet partileri en büyük yurtseverlik örneği vermiş olacaklardır.

SENDİKACILARA DÜŞEN

Değerli meslektaşlarım,

Bu diploma töreni münasebetiyle, TÜRK-İŞ'in eğitim politikasını sizlere kısaca özetlemiş bulunuyorum.

Sizlere büyük bir görev düşmektedir:

Bu politikanın uygulanmasını sağlamak için her yerde ve her zaman çalışacak, bu ilkeleri toplumumuza yerleştirmek için çaba sarf edeceksiniz.

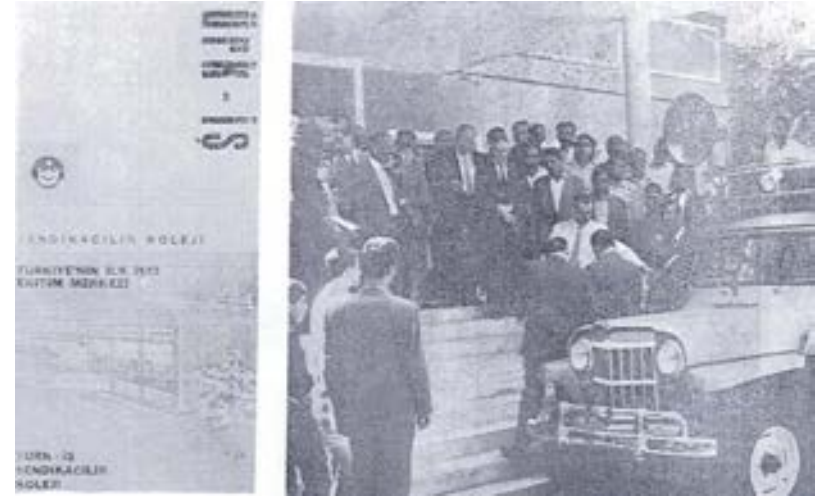
Yirmi Beşinci Dönem Öğrencileri Diplomalarını aldı.²²

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nden mezun olan kursiyerler Mart ayı içinde diplomalarını almışlardır. Resimlerde mezunlar TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Halil Tunç ve diğer sendika liderleri ile toplu halde ve Kıbrıs'lı bir sendikacıya diploması verilirken görülüyor.

²² TÜRK-İŞ Dergisi, Mart 1972, Yıl 9, Sayı 97

10. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nden Fotoğraflar

1966 yılı başında Türk sendikacılarının hizmetine girecek olan TÜRK-İŞ sendikacılık koleji binası TÜRK-İŞ eğitim merkezince uzun bir zamandır çeşitli seviyelerde yapılan seminerler için kullanılmaktaydı. Resim binanın giriş kapısı önünde yapılan bir tören sırasında alınmıştır.

Türk-İş Başkanı Seyfi Demirsoy, Sendikacılık Koleji'ne açılış konuşmasını yapıyor: «Sendikacılık alanında başarıya ilk adım atıldı».

Türk-İş Sendikacılık Koleji Kışın ayı içinde hizmete gireli. Bu sayfada kolejin açılış töreninin fotoğrafları sunuyoruz.

Resimlerle ayın olayı

Türk-İş Sendikacılık Koleji 29 Nisan günü Türk işçilerinin hizmetine girdi. Kolejde bir yılda 750 açık dersle 100 sendikacı yetiştirilecektir. Okutulan dersler arasında; ekonomik hayatın, toplu pazarlık ve grev bilinci, sosyal siyaset vs. yer almaktadır. Resimde Kolejin dershanesi görülmektedir.

Konuklar ve Uluslararası Kuruluşlar Başkanı dikkatlerini konuşuyor
Mr. W. KÖBER M. FRIZO Mr. J. GRANT
Birinci Dersin Uluslararası Hür İşçi Uluslararası Kalkınma
konferansları vererek Sendikaları Konfederasyonu Toplumun Dışındaki
ve Temsilcisi

Türk-İş Sendikacılık Koleji'nin Müdürü Orhan Akbulut: «Büyük Sendikacılık yaradıcılığına katkıda».

Profesör Dr. Cahit Talas Sendikacılık Koleji'ne açılış töreninde konuşurken. Profesör Talas, «Türkiye önemli birleşti».

Türkiye İşçileri Konfederasyonu Yürütme Kurulu Başkanı Seyfi Demirsoy açılış töreninde bir konuşma yapıyor.

Sendikacılık Koleji'nin açılış töreninde Türk-İş Yürütme Kurulu üyeleri, sendika ve federasyon başkanları, milletvekilleri ve diğer davetliler katıldılar.

Kolej açılış törenlerinden Profesör Cahit Talas kolejin programındaki kurdelağı konuşuyor. Profesör Talas kolejin ilk dersini veriyor.

İLK DERS - Kolejde ilk dersi Prof. Cahit Talas verdi. Kursiyerler ve konuklar dersi ilgi ile izlediler.

TÜRK-İŞ Koleji 1967 mezunlarının diploma töreninde Genel Başkan Seyfi Demirsoy konuşma yaparken.

1966'da TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nin Yüksek Sendikacılık İlerleme Eğiti'ni bitiren sendikacılar, kolej kapısı önünde toplu halde.

TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer Ergün 20 Temmuz 1966 günü TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji ilk mezunları adına düzenlenen törende.

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji 26. Dönem Başarı Listesi

(2011-12)

Sıra No	Adı Soyadı	Sınıf	Not Ortalama	Not Durumu
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

...the ... of ...

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...

...the ... of ...

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...

11. TÜRK-İŞ Sendikacılık Kolejiyle İlgili Gazete Kupürleri

TÜRK-İŞ Bina İnşaatı

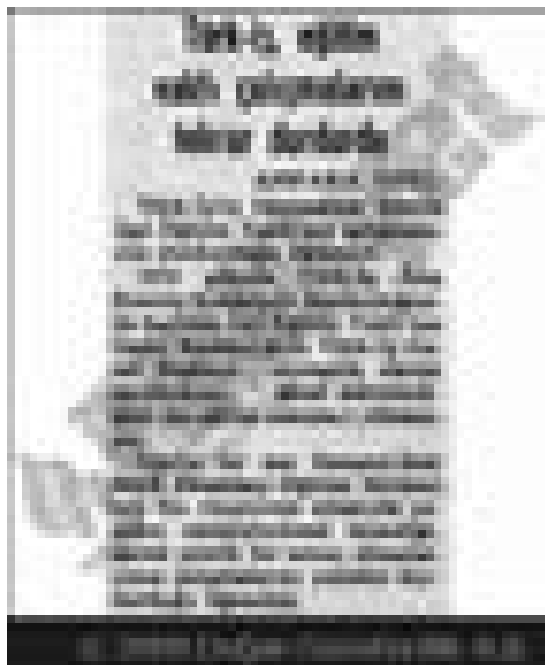
Milliyet 23.09.1964 syf, 2

Milliyet 21.04.1966 syf. 1

Milliyet, 02 Kasım 1973, syf 5

Milliyet 21.10.1982 syf, 8

Milliyet 14.07.1962 syf, 7

Milliyet, 16 Mart 1982, syf 8

Milliyet, 03 Kasım 1973, syf 11

Türk-İş, yeni eğitim programını hazırlıyor

Sendikaların yeni eğitim programını hazırladığını bildiren Türk-İş, bu programın hazırlanmasında sendikaların işbirliğiyle çalışıldığını belirtti.

Türk-İş Genel Kurulunun 15 Aralık 1977 tarihinde yaptığı toplantıda, sendikaların hazırladığı yeni eğitim programının kabul edildiği bildirildi.

Yeni eğitim programının hazırlanmasında sendikaların işbirliğiyle çalışıldığını bildiren Türk-İş, bu programın hazırlanmasında sendikaların işbirliğiyle çalışıldığını belirtti.

Milliyet, 15 Aralık 1977, syf 11

KAYNAKLAR

1. TÜRK-İŞ Dergileri - Nisan 1966, Mayıs 1966, Ağustos 1966, Eylül 1966, Ekim 1966, Ocak 1968, Mayıs 1968, Temmuz 1968, Eylül 1994 (Yıldırım Koç'un "Tarihimizden Köşesi", syf.36)
2. TÜRK-İŞ Haber Bültenleri
3. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yıllıkları
4. Belgelerle TÜRK-İŞ Tarihi 2 (1963-1980), 1995
5. TÜRK-İŞ Genel Kurul Çalışma Raporları (Altıncı, Yedinci, Dokuzuncu)
6. TÜRK-İŞ Yönetim Kuruluna Sunulan İcra Kurulu Raporu, 1971
7. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Yönetmeliği, 1966
8. TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji Kayıt Defteri, 1966
9. Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı, 1998, 3 Cilt
10. TÜRK-İŞ Genelgeleri ve İç Yazışmalar